

Škola: ZUŠ Gustava Mahlera Humpolec	
Školní vzdělávací program	
Č.j.: ZUŠ	Účinnost od: 1. 9. 2021
Spisový znak: 3.1.1	Skartační znak: A 10/0
Změny: 1. 5. 2021 s účinností od 1. 9. 2021	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY Gustava Mahlera Humpolec

MOTTO:
Studiem umění k rozvoji osobnosti.

Obsah:

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Počet oborů, velikost	5
2.2	Historie a současnost	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Vize školy	7
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE HUDEBNÍHO OBORU	8
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	11
5.1	Přípravné studium	13
5.2	Hudební nauka	18
5.3	Studijní zaměření Hra na klavír	20
5.4	Studijní zaměření Hra na varhany	25
5.5	Hra v souboru	28
5.6	Studijní zaměření Hra na housle	30
5.7	Studijní zaměření Hra na violu (A)	33
5.8	Studijní zaměření Hra na violu (B)	36
5.9	Studijní zaměření Hra na violoncello	39
5.10	Komorní hra	42
5.11	Základy improvizace	44
5.12	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	47
5.13	Hra v orchestru	52
5.14	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	54
5.15	Studijní zaměření Hra na klarinet	58
5.16	Studijní zaměření Hra na saxofon	61
5.17	Studijní zaměření Hra na fagot	69
5.18	Studijní zaměření Hra na trubku	72
5.19	Studijní zaměření Hra na pozoun	76
5.20	Studijní zaměření Hra na baskřídlovku	80
5.21	Studijní zaměření Hra na lesní roh	88
5.22	Studijní zaměření Hra na tubu	92
5.23	Studijní zaměření Hra na kytaru	100
5.24	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru „A“	104
5.25	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru „B“	108
5.26	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	112

5.27	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje.....	116
5.28	Studijní zaměření Sólový zpěv	119
5.29	Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba.....	124
	Charakteristika studijního zaměření v rámci jednotlivých modulů:	124
5.30	Studijní zaměření Hra na akordeon	129
5.31	Studijní zaměření Hra na heligonku.....	134
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	139
6.1	STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ Výtvarné vyjadřování.....	141
7	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU.....	146
7.1	Studijní zaměření: Tanec.....	147
8	Studijní zaměření Literárně - dramatická tvorba	160
8.1	Přípravné studium literárně dramatického oboru	160
8.2	Studijní zaměření LITERÁRNĚ DRAMATICKÁ TVORBA	161
9	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	165
10	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	166
11	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	167
11.1	Zásady a způsob hodnocení žáků.....	167
11.2	Oblasti vlastního hodnocení školy	168

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Gustava Mahlera
Humpolec
Motto: Studiem umění k rozvoji osobnosti a talentu žáka.

Předkladatel: Základní umělecká škola Gustava Mahlera Humpolec,
Školní 701, 396 01 Humpolec
IČO: 62540114
Ředitel školy: Josef Jirků
Telefon: 565 53 21 44
E-mail: zus.gm@tiscali.cz

Zřizovatel: Město Humpolec
Městský úřad Humpolec
Horní náměstí 300, 396 01 Humpolec
Telefon: 565 518 111
E-mail: urad@mesto-humpolec.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2021

Datem 1. 9. 2021 se ruší platnost ŠVP vydaného před tímto datem.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

V ZUŠ G. Mahlera Humpolec jsou vyučovány 4 obory:

- hudební obor
- výtvarný obor
- taneční obor
- literárně dramatický obor

Ve všech oborech je vyučován bohatý výběr předmětů, jejichž studium přináší našim žákům větší rozhled a tím i větší možnost uplatnění se v uměleckém životě.

2.2 Historie a současnost

Vývoj školy a jejího významu v oblasti kulturního dění v městě Humpolci začal v roce 1946, kdy byla škola založena jako Městský hudební ústav. V tomto roce byl počet žáků 104 pouze v oboru hudebním. Později byla škola přejmenována na Lidovou školu umění a pro velký zájem žáků byl v roce 1961 přiřazen k oboru hudebnímu i obor výtvarný. Škola se dle výsledků své činnosti a zájmu veřejnosti opět rozšiřuje v roce 1994, kdy je zahájena i výuka oboru tanečního. Během celé doby se ve zřizovatelské škole vystřídala řada institucí - Městský úřad Humpolec, Školský úřad Pelhřimov, Krajský úřad Jihlava. V současné době je zřizovatelem město Humpolec.

Ve vedení školy se vystřídalo 7 ředitelů. Od roku 1996 byl škole na základě velmi dobrých výsledků ve výuce oborů propůjčen čestný název, nesoucí jméno hudebního skladatele, představitele hudebního romantismu a rodáka z nedaleké obce Kaliště, Gustava Mahlera – Základní umělecká škola Gustava Mahlera. Během posledního desetiletí škola patří mezi nejlepší umělecké školy kraje Vysočina s velkým zájmem o studium oborů.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Ředitelství školy věnuje velkou pozornost v získávání kvalifikovaných pedagogů. Velkým přínosem ve složení učitelů je to, že z počtu 20 učitelů je 14 učitelů, kteří studovali na naší škole a po absolvování vyšších uměleckých škol se do ZUŠ v Humpolci vrátili. Tato skutečnost je pozitivní zejména v jejich vztahu ke škole a přístupu k pedagogické práci s motivací pro dosažení co nejlepších výsledků. Všichni učitelé jsou plně a probovaní pro výuku svých předmětů / 4 učitelé mají vysokoškolské vzdělání, 14 učitelů absolvovalo vyšší uměleckou školu - konzervatoř a jeden učitel má hudební vzdělání ukončené maturitou.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Činnost školy a prezentace všech oborů v ZUŠ G. Mahlera je velmi pestrá a početná. Během školního roku je to bezmála kolem 100 prezentací s tím, že celá řada činností školy je nad rámec běžné výuky. Mimo školu se žáci hudebních oborů a zejména soubory školy zúčastňují přehlídek, festivalů a prezentací v různých částech kraje Vysočina a celé České republiky. V samotném městě Humpolci je to celá řada prezentací pro instituce a podnikatele, včetně účinkování pro zřizovatele školy. Škola se také věnuje odkazu Gustava Mahlera, pořádá festivalové setkání dechových mládežnických orchestrů v Kalištích, kde se

kromě našeho orchestru střídají mládežnické orchestry uměleckých škol s orchestry zahraničními..

Značnou prezentaci školy, města i regionu nad rámec své výuky vykazuje obor výtvarný. Jeho výsledky v soutěžích jsou na vysoké úrovni a výtvarné práce reprezentují školu v Indii, Japonsku, Německu, Slovensku, Slovinsku, Polsku, Arabských emirátech, Norsku, Jihoafrické republice a mezinárodních soutěžích, které pořádá naše Česká republika. Obor taneční se podílí na společenských akcích ve městě Humpolci a pořádá výchovná vystoupení pro školní mládež města.

V oblasti mezinárodní spolupráce byla škola v kontaktu s orchestrem města Münsingenu ze Švýcarska. Snaha ředitelství školy je nadále v mezinárodní spolupráci pokračovat. Jednou z možností je pořádání festivalového setkání hudební mládeže v Kalištích k počtě Gustava Mahlera.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Technické a materiální podmínky pro výuku v ZUŠ G. Mahlera jsou velmi dobré. Ředitelství školy věnuje této oblasti značnou pozornost ve spolupráci se zřizovatelem školy. Třídy všech oborů jsou vybaveny učebními pomůckami, které jsou potřebné pro studium daného oboru.

HUDEBNÍ OBOR: všechny třídy jsou vybaveny školními klavíry a hudebními nástroji daného studijního zaměření a také nástroji, které škola může v omezeném množství bezúplatně zapůjčit.

V učebně kolektivní výuky - Přípravné hudební výchovy a hudebních nauk je magnetická tabule, videoprojekce, hudební nosiče, video, televize a počítač. V Koncertním sále je chloubou nástrojového parku nové klavírní křídlo Petrof, zvuková a nahrávací technika, monitoring.

VÝTVARNÝ OBOR: je vybaven prostornými učebnami a vlastním sociálním zařízením. Žáci mají při výuce k dispozici stojany na malbu a modelování, hrnčířský kruh, vypalovací pec, knižní literaturu výtvarného umění, televizi, řezačku, kopírovací stroj.

TANEČNÍ OBOR: má k dispozici moderní taneční sál se zrcadly a madly pro výuku, na hlavní učebně je speciální podlahová krytina – baletizol, videorekordér, televize, zvuková aparatura, klavínova a vlastní sociální zařízení.

V celé budově je bezbariérový přístup v podobě výtahu přes všechna podlaží s možností přístupu hendikepovaným osobám.

Interiéry všech místností a chodeb budovy jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků školy, které esteticky a umělecky dokreslují činnost školy.

V listopadu 2011 byly otevřeny prostory půdní vestavby, kde vznikl koncertní sál s novým klavírním křídlem a kapacitou více jak 80 posluchačů.

Součástí tohoto koncertního sálu je i špičkové nahrávací studio.

V druhé části půdní vestavby vznikla stálá galerie výtvarných prací žáků školy.

ZUŠ G. Mahlera Humpolec se stala svým vybavením a podmínkami pro výuku jednou z nejlepších v rámci uměleckých škol kraje Vysočina.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Základní a stálou myšlenkou v rámci studia na ZUŠ G. Mahlera Humpolec je získat u každého žáka přirozený vztah k umění jako celku s možností rozvinutí talentu pod odborným vedením.

Naše škola je svým zaměřením specifická zejména v rámci hudebních předmětů. Nabídka výuky hudebních nástrojů a inovace pěveckého projevu jsou pro všechny zájemce o studium atraktivní a motivující. Ředitelství školy podporuje také komorní a souborovou hru, která ještě více zviditelňuje na veřejnosti výsledky učitelů a jejich žáků.

Ve výtvarném oboru je snaha udržet současnou vysokou úroveň techniky v malbě, grafice, keramice a aranžování, které je finančně náročnější.

Taneční obor se velmi pozitivně rozvíjí a zaměřuje na choreografii v návaznosti na citlivé vnímání jednotlivých tanečních věkových skupin, kde se uplatňují základní a alternativní techniky tanečního umění.

To vše je ve svém konečném výsledku velmi dobrá profilace školy a tak se stává studium oborů pro všechny zájemce zajímavé.

3.2 Vize školy

Základní myšlenkou školy je zachování jejího současného zaměření ve všech stávajících oborech a udržení si vysoké úrovně studia v rámci regionu tak, aby škola nadále zůstala nositelem kulturních tradic.

Vizí, která by rozšířila stávající rozsah uměleckého vzdělávání, je otevření posledního literárně dramatického oboru. Divadelní umění ve městě Humpolci má dlouholetou tradici. Studium tohoto oboru by bylo zabezpečení dalších pokračovatelů v činnosti divadelních souborů města Humpolce.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE HUDEBNÍHO OBORU

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společně uplatňované postupy na úrovni školy nebo uměleckého oboru pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Na poli všeobecného vzdělání jsou klíčové kompetence definovány jako obecné životní dovednosti, které jsou nezbytné pro uplatnění jedince ve společnosti.

Pro základní umělecké vzdělávání jsou tyto stěžejní dovednosti vymezeny oblastmi umění – jde tedy o kompetence pro uplatnění se v uměleckém a kulturním životě.

Klíčové kompetence v základním uměleckém vzdělávání představují souhrn vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro rozvoj žáka po stránce umělecké, které ovlivní jeho budoucí uplatnění v osobním i profesním životě.

Jako kompetence specifické vyjadřují schopnost žáka tvořit, vnímat a interpretovat umělecké dílo.

Osvojení těchto kompetencí umožní žákovi vytvořit si pozitivní vztah k umění a kultuře, k ostatním lidem i k sobě samému.

Utváření a rozvíjení klíčových kompetencí je celoživotním procesem.

Smyslem tedy není definitivní dosažení klíčových kompetencí, ale neustálé směřování k nim!

- vedeme žáka k soustředěnému vnímání hudby poslechem kvalitních umělců, využíváme i nahrávek interpretace žáka samotného, diskutujeme s ním o tom a tím ho učíme vytvořit si a obhájit vlastní názor
- individuálně pracujeme s jeho schopnostmi, povahovými vlastnostmi a představami, zapojujeme ho aktivně v hodinách a spolupracujeme s rodiči
- ovlivňujeme kvalitu samostatné přípravy aktivní účastí na koncertech, soutěžích, přehlídkách, vystoupeních a vernisážích a tak učíme žáka odpovědnosti za odvedený výkon
- vedeme žáky ke vzájemné toleranci a respektování názorů druhých
- pěstujeme v žácích pocit sounáležitosti, vzájemné úcty, tolerance a přátelství
- seznamujeme žáky s etiketou společenského chování a zdůrazňujeme nutnost společenského oblečení na koncertech
- zapojujeme žáka do společenských aktivit, hry v souborech
- aktivně žáky zapojujeme do spolupráce s ostatními odděleními školy, institucemi v regionu i mimo něj (ZUŠ, ZŠ, Konzervatoře, MÚ)
- návštěvami koncertů, vystoupení, výstav, společenských, kulturních akcí, diskusí a osobním příkladem rozvíjíme u žáka úctu k uměleckým a kulturním hodnotám a vedeme žáka k vědomí důležitosti jejich utváření, uchování a předávání dalším generacím

Výchovné a vzdělávací strategie výtvarného oboru

Používáme slovních her (například slovní fotbal) k seznámení s uměleckým pojmoslovím, žáci tak získávají jistotu ve verbální interpretaci výtvarných vyjadřovacích prostředků.

Při návštěvách výstav popisujeme vystavená díla po stránce technické a uvažujeme o vztahu technického provedení díla s jeho komunikačním účinkem.

Seznamujeme žáky od počátku studia s možností vyjadřování se pomocí výtvarného jazyka pomocí výtvarných děl tvořících výzdobu prostor školy.

S výtvarnými technikami žáky seznamujeme nejprve pasivně, recepcí vystavených děl v prostorách školy a při pozorování spolužáků v ročníkově smíšených skupinách, poté aktivně při vlastní práci.

Žáky seznamujeme s výtvarným jazykem a jeho možnostmi při plnění přesně zadaných úkolů v nižších ročnících. Vedeme je ke schopnosti samostatně si zvolit umělecké prostředky odpovídající komunikačnímu obsahu díla při závěrečné práci.

Vyzýváme žáky, aby navrhli spolužákovi možné postupy další práce, jestliže student sám váhá, jak pokračovat.

Při průběžných korekturách se žáka dotazujeme, proč volil právě tento umělecký jazyk a navrhujeme i další možnosti.

V kurzech pro dospělé respektujeme svobodnou volbu vyjadřovacích prostředků, je základním předpokladem výuky.

Absolventy I. a II. stupně vedeme k interpretaci vlastní díla při obhajobách závěrečných prací. Přípravu k obhajobě odevzdávají písemně. Videonahrávku poté analyzujeme ve všech skupinách.

Seznamujeme žáky s použitím pomůcek a též s jejich cenou a možnostmi jejich zakoupení.

Vyžadujeme bezpečnou a efektivní práci, sebekontrolu a vzájemnou kontrolu mezi žáky samotnými.

Zabráníme tak zničení pomůcek, plýtvání materiálem a předcházíme tak zranění.

Práce žáků zasíláme do výtvarných soutěží, případná ocenění z těchto soutěží mohou žáci uvést i na přihláškách na střední, vyšší, či vysoké umělecké školy. Zvýšíme tak jejich šance na přijetí.

Se studenty připravujícími se k přijímacím zkouškám vytváříme kolekci prací, dokumentující jejich výtvarnou činnost. Tuto kolekci uplatní jako „domácí práce“ u přijímacích zkoušek na uměleckou školu.

Práce žáků jsou představujeme na výstavách školy a tvoří také stálou výzdobu školy. V prostorách školy vznikla galerie pro prezentaci výtvarných prací. Práce zpravidla instalujeme za účasti žáků.

Vedeme žáky k úctě k práci svojí i cizí. Nábytek (židle, lavice, některé dveře) je výtvarně pojednaný žáky z předešlých let. Žákům nábytek neustále připomíná širokou praktickou uplatnitelnost jejich práce.

Díla žáků společně dovádíme až ke konečné adjustaci, je-li možno, včetně zarámování či renovace darovaných starých rámu. Také se účastní instalací výstav, jsou tak přítomni celému uměleckému procesu. Vedeme je tímto k dokončení započaté práce.

Práci ve skupinách používáme zejména u mladších žáků a to v předmětu modelování (prostorová tvorba), abychom předešli strachu z kontaktu s novým, neznámým výtvarným materiálem. Starší žáci pracují převážně individuálně.

S žáky se účastníme vernisáží výstav školy, sledujeme videonahrávky z těchto kulturních událostí.

Dějiny umění jsou nedílnou součástí vzdělávání výtvarného oboru, avšak nepředstavujeme látku jako teoretické celky (výjimku může tvořit skupina připravující se k přijímacím zkouškám), se žáky hrajeme tematický slovní fotbal, při motivaci představujeme životy umělců a umělecké slohy a směry.

Žákům dáváme možnost studovat časopisy s výtvarnou tematikou a uměleckou literaturu v knihovně oboru.

Sounáležitost s vlastní kulturou (či v rámci multikulturní výchovy) u žáků prohlubujeme zpracováváním témat týkajících se českých tradic (Vánoce, Velikonoce, lidové zvyky) a národopisu. Navštěvujeme národopisné sbírky místního muzea.

Diskutujeme s žáky na aktuální témata v kulturním dění (diskutovaná kontroverzní výtvarná díla, aukce obrazů, nové objevy starověkých kulturních památek či jejich nové interpretace).

Případné diplomy z výtvarných soutěží předáváme před spolužáky s vysvědčením či na vernisáži výstavy, kopie vystavujeme v oboru na nástěnce.

S žáky příležitostně navštěvujeme stálou expozici Keramický betlém na zámku v Žirovnici, která vznikla v našem oboru a uchovává lidovou kulturu pro další generace. Stejně můžeme využít expozici Tradice těžby zlata a stříbra na Humpolecku, kterou

zpracovali naši žáci podle pověstí. Žáci tak získají povědomí o lidové kultuře regionu a o životě na Humpolecku vůbec.

Rozvíjíme též vztah k ostatním uměleckým oborům na škole zařazením tematických úloh o hudbě a tanci . Další možnost spolupráce s ostatními obory se nabízí při vernisážích výstav.

Výchovné a vzdělávací strategie tanečního oboru

- používáme taneční hry a říkadla k seznámení s uměleckým tanečním slovníkem
- využíváme tanečních vystoupení k rozborům a diskutujeme o technické stránce a výrazových tanečních prostředcích
- seznamujeme s tanečními technikami nejprve pasivně při pozorování spolužáků v ročníkově starších skupinách, poté aktivně při vlastní práci
- zúčastňujeme se tanečních přehlídek, tanečních soutěží, vystoupení a vernisází
- vedeme žáky k aktivní spolupráci při tvorbě tanečních choreografií a podílení se na jejich konečném provedení, k účasti na tanečních vystoupeních
- směřujeme k sounáležitosti s vlastní kulturou, k poznávání regionu Humpolecké Zálesí na Českém Horácku a k udržování českých lidových tradic a národopisu (Vánoce, Velikonoce, lidové zvyky a obyčeje)
- spolupracujeme s dalšími uměleckými obory ve škole – pěveckým, hudebním a výtvarným, přičemž vznikají zajímavé projekty obohacující žáky o další umělecké prožitky

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní a poučené interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojením základních teoretických znalostí využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i osobního uměleckého sdělení.

Specifikem ZUŠ Gustava Mahlera je výuka dechových nástrojů a má zde dlouholetou tradici. Její opodstatnění je v tom, že od vzniku hudební školy byl v rámci výuky veden dechový orchestr, jehož činnost nebyla za celou dobu nikdy přerušena. To, že naše dechové oddělení má výbornou úroveň je zásluha současných učitelů – bývalých žáků školy, kteří vystudovali svůj obor na vyšších nebo vysokých uměleckých školách a působili u profesionálních hudebních těles.

Mezi studijní zaměření, které se prosazují svojí úrovní v regionálním i republikovém měřítku patří studijní zaměření Sólový zpěv a poslední době i studijní zaměření Hra na klavír. Daří se i studijnímu zaměření Hra na akordeon s alternací hry na heligonku. V předmětu Hra na varhany mají naši studenti obrovskou výhodu, že mohou hrát na chrámové varhany v místním kostele. Absolventi jsou tak přínosem pro oblast činnosti duchovní hudby.

Cílem výuky na naší škole je pokračovat v dobré tradici výuky dechových nástrojů a dechového orchestru.

Posláním hudebního oboru na ZUŠ Gustava Mahlera je poskytnout žákům, kteří projeví potřebné předpoklady a zájem o studium hudby, základy odborného vzdělání a vychovat z nich zaujaté hudebníky, kteří by dovedli ve svém životě i v životě společnosti uplatnit se v tom či onom žánru jako amatéři nebo budoucí profesionálové. To znamená vychovat mladého člověka schopného vlastního pěveckého nebo instrumentálního projevu, s určitým měřítkem hodnot a vědomím, že i v umění jsou tyto hodnoty výsledkem cílevědomé a ukázněné práce.

Vzdělávací obsah hudebního oboru je členěn do dvou vzájemně provázaných oblastí: Hudební interpretace a tvorba a Recepce a reflexe hudby.

V oblasti Hudební interpretace a tvorba je žákovi umožněno osvojit si hru na nástroj, zpěv, popřípadě hudební kompoziční techniku – skladbu. Žák získává elementární hudební návyky a dovednosti a následně je rozvíjí nejen jako sólista, ale i jako spoluhráč v komorní a souborové hře. Později může uplatnit získané znalosti a nadání v oblasti improvizace, využívání moderních technologií v hudbě atp.

Vzdělávací oblast Hudební interpretace a tvorba se v základním uměleckém vzdělávání realizuje v podobě individuální výuky (sólová hra na nástroj nebo zpěv) a v podobě kolektivní výuky (hra v orchestru, komorní hra, čtyřruční hra souborová hra...).

Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby umožňuje žákovi orientovat se ve světě hudby, využívat a přenášet zkušenosti, dovednosti a vědomosti získané z praktických činností do vnímání hudby, prostřednictvím aktivního poslechu pak poučeněji interpretovat hudební dílo a kriticky je hodnotit. Cílem je vychovat poučeného interpreta a posluchače schopného propojit hudební teorii s praxí a hlouběji se tak vcítit do uměleckého díla. Recepce a reflexe hudby se realizuje v podobě kolektivní výuky. Na ZUŠ Gustava Mahlera v Humpolci je tato oblast naplňována v předmětu Přípravná hudební výchova a Hudební nauka.

Základní umělecká škola Gustava Mahlera v Humpolci realizuje vzdělávací obsah hudebního oboru v následujících vzdělávacích zaměřeních:

- Hra na klávesové nástroje
- Hra na smyčcové nástroje
- Hra na dechové nástroje
- Hra na strunné nástroje

Hra na bicí nástroje
Sólový zpěv
Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba
Hra na akordeon

Každé vzdělávací zaměření hudebního oboru obsahuje jednotlivá studijní zaměření, žák se tedy vzdělává v tzv. Studijním zaměření. Studijní zaměření pak obsahuje příslušné vyučovací předměty.

Poznámka:

V případě, že žák během studia hudebního oboru přestoupí na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje v ŠVP od ročníku, jehož vzdělávacímu obsahu odpovídá aktuální úroveň jeho vědomostí a dovedností, kromě vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu vzniklého z oblasti Recepce a reflexe hudby, (na ZUŠ G. Mahlera je to Hudební nauka) v němž může pokračovat kontinuálně dál.

Organizace výuky na ZUŠ Gustava Mahlera Humpolec

Základní umělecká škola Gustava Mahlera v Humpolci přijímá žáky do uměleckého vzdělávání v hudebním oboru na základě vykonané talentové zkoušky, případně na základě průzkumu hudebnosti, který sama provádí.

Organizace základního uměleckého vzdělávání na ZUŠ Gustava Mahlera se řídí vyhláškou č.71 o základním uměleckém vzdělávání.

Přípravné studium k základnímu studiu I. stupně, od 5 let věku.

Přípravné studium k základnímu studiu II. stupně

Základní studium I. stupně má 7 ročníků a je určeno pro žáky od 7 let věku.

Základní studium II. stupně má 4 ročníky a je určeno pro žáky od 14 let věku.

Studium pro dospělé - Vzdělávací obsah pro SPD není součástí ŠVP, má nejvýše 4 ročníky. Jeho způsob a forma realizace probíhá na ZUŠ Gustava Mahlera v souladu s ŠVP a stanovuje jej učitel na základě individuálních vzdělávacích potřeb studentů. Hodinová dotace a skladba vyučovaných předmětů se řídí učebním plánem II. stupně.

Žákům s mimořádným nadáním nebo zvýšeným zájmem o studium lze na základě doporučení učitele hlavního předmětu a schválením ředitele školy, poskytnout navýšenou hodinovou dotaci.

(Tato charakteristika organizace výuky na ZUŠ G. Mahlera je společná pro všechna studijní zaměření)

5.1 Přípravné studium

Charakteristika Přípravného studia

Přípravné studium Hudebního oboru je na ZUŠ Gustava Mahlera Humpolec určeno pro žáky ve věku 5 – 6 let a má společnou koncepci pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Je rozděleno do dvou předmětů - Přípravné studium ke hře na nástroj a Přípravná hudební výchova.

Přípravná hudební výchova probíhá formou kolektivní výuky ve skupině maximálně dvaceti žáků. Děti se zde zábavnou a hravou formou seznamují se světem hudby. Pomocí hudebních prostředků si děti osvojují rytmické, sluchové a pohybové dovednosti. Hrou na tělo a rytmicko - pohybovým provedením písní rozvíjí metrické, rytmické a tempové citění. Zpěvem jednoduchých písní a říkadel si procvičují sluchovou představivost a seznamují se se základy intonace. Poslechem vybraných skladeb poznávají náladu, charakter a barevnost hudby. Prostřednictvím ukázkových hodin se seznamují s jednotlivými nástroji, na které mohou začít v naší ZUŠ studovat.

Přípravné studium ke hře na nástroj (název nástroje bude doplňován podle výběru) probíhá formou výuky individuální nebo ve skupině 2 žáků.

Pro žáky 5-ti leté je délka studia dvouletá (učební plán I. A.) – jedná se o žáky, kteří budou na naší škole zařazeni do studijního zaměření Hra na klavír, Hra na housle, Hra na zobcovou flétnu, Sólový zpěv.

Pro žáky 6-ti leté je studium jednoleté (učební plán I. B. (a)) a je doplňováno v předmětu Přípravná hudební výchova kolektivní výukou. V případě zájmu může probíhat současně i výuka Přípravného studia v předmětu Příprava ke hře na nástroj (učební plán 1. B (b)) ve studijních zaměřeních Hra na klavír, Hra na housle, Hra na violu, Hra na violoncello, Hra na zobcovou flétnu, Hra na příčnou flétnu, Hra na kytaru, Hra na bicí nástroje, Sólový zpěv, Hra na akordeon a heligonku.

Přípravné studium k základnímu studiu II. stupně - V případě nutnosti použití přípravného studia II. stupně se vzdělávací obsah a organizace výuky stanovuje individuálně na základě potřeb žáka, který bude zaznamenaný do třídní knihy.

Učební plán – varianta 1. A. (a) - dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravné studium ke hře na nástroj	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Učební plán – varianta 1. A. (b) - dvouleté přípravné studium

	1. ročník	2. ročník
Přípravné studium ke hře na nástroj	0	1
Přípravná hudební výchova	1	1

	1. ročník	2. ročník
Přípravné studium ke hře na nástroj	1	1
Přípravná hudební výchova	0	0

Poznámka :

Ve výjimečných případech je možné se souhlasem ředitele školy navštěvovat pouze Přípravné studium ke hře na nástroj.

Učební plán – varianta 1.B. (a) - jednoleté přípravné studium

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravné studium ke hře na nástroj	0	0
Přípravná hudební výchova	1	1

Učební plán – varianta 1. B. (b) – jednoleté přípravné studium

	1. pololetí	2. pololetí
Přípravné studium ke hře na nástroj	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

Poznámka :

V případě zájmu a po posouzení žákových dovedností učitelem daného předmětu může probíhat současně i výuka v předmětu Příprava ke hře na nástroj.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět – Přípravná hudební výchova 1. roč.

Žák:

- zazpívá vybrané lidové písně na základě svých dispozic
- pozná notu celou, půlovou, čtvrtovou, noty osminové, pomlky a hrou na tělo je reprodukuje
- vyjmenuje nebo zazpívá hudební abecedu nahoru i dolů
- čte a zapíše vybrané noty v houslovém klíči v rozsahu $c^1 - c^2$
- odliší forte a piano, rychle – pomalu
- pojmenuje nejznámější hudební nástroje, u některých rozezná jejich zvuk
- reaguje pohybem na znějící hudbu, dynamické a tempové změny
- využije k doprovodné hře Orffovy nebo jiné dětské lehko ovladatelné nástroje

Vyučovací předmět – Přípravná hudební výchova 2. roč.

Žák:

- rozliší výšku, délku a sílu tónu
- rozliší vzestupnou a sestupnou melodii
- rozliší tóninu durovou a mollovou
- zopakuje jednoduchý rytmický nebo melodický úryvek
- dle svých intonačních schopností zazpívá jednoduchou lidovou nebo umělou píseň
- vyjmenuje tóny hudební abecedy
- popíše notovou osnovu
- zapíše do notové osnovy houslový klíč
- rozliší notu celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou
- pojmenuje některé nejznámější hudební nástroje

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na klavír)

1. ročník

Žák:

- správně a uvolněně sedí u klavíru
- zná názvy kláves a danou klávesu na klaviatuře najde
- použije úhozy portamento, staccato
- popíše dynamické rozlišení piana a forte
- zahraje odpověď na otázku nebo položí otázku
- zahraje rytmické říkadlo nebo jednoduchou písničku portamento

2. ročník

Žák

- orientuje se na klaviatuře
- pojmenuje části nástroje
- rozpozná vzestupnou a sestupnou melodii
- zahraje dynamické rozlišení piana a forte
- rytmicky zaznamená říkadlo nebo jednoduchou lidovou píseň
- zahraje jednoduchou lidovou píseň portamento a doprovodí ji pomocí dudácké kvinty

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na housle)

1. ročník

Žák:

- pozná základní části nástroje
- umí základní postoj při hře
- předvede kladení prstů na hmatníku
- předvede uchopení smyčce
- pozná v notovém zápise celou, půlovou a čtvrtěovou notu

2. ročník

Žák:

- popíše nástroj
- předvede základní způsoby držení houslí a smyčce
- umí klást prsty na struny v základním prstokladu
- zvládá krátké tahy smyčcem na prázdných strunách
- v notovém zápisu pozná prázdné struny

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na violu)

Žák:

- popíše nástroj
- předvede základní způsoby držení violy a smyčce
- umí klást prsty na struny v základním prstokladu
- zvládá krátké tahy smyčcem na prázdných strunách
- v notovém zápisu pozná prázdné struny

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na violoncello)

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- zvládá správný tah smyčce na prázdných strunách
- zvládá hru písni pizzicato

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na zobcovou flétnu)

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj
- správně sestaví nástroj
- popíše správné nasazení tónu
- popíše brániční dýchání (nadechuje se ústy do břicha)
- zahraje čistý, rovný tón

2. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- popíše správný postoj a držení nástroje
- přečte jednoduchý notový zápis
- zahraje nejjednodušší lidovou píseň

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na příčnou flétnu)

Žák:

- popíše pravidla při nadechování
- popíše postavení nátisku, držení nástroje a postoj při hře
- samostatně vytvoří tón
- orientuje se v notovém zápise v první oktávě
- hraje v základních rytmických hodnotách (nota celá, půlová, čtvrt'ová)
- hraje v rozsahu h1 – e1
- pozná melodii vzestupnou a sestupnou
- hraje nasazované tóny

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na kytaru)

Žák:

- popíše hudební nástroj
- zvládá správné držení těla i nástroje při hře
- na základních technických cvičeních předvede techniku střídavého úhozu dvou prstů pravé ruky – i,m
- na základě lidových říkadel a písní předvede pamětní hru
- teoretické poznatky propojí s praxí jednoduchými cvičeními pro hru z not

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na bicí nástroje)

Žák:

- umí sedět u nástroje ve správné pozici
- má při hře uvolněné tělo a ruce
- hraje správnou techniku úderu
- hraje jednoduchý i střídavý úder na malý bubínek

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Sólový zpěv)

1. ročník

Žák:

- předvede jednoduchá dechová cvičení
- zazpívá jednoduchá hlasová cvičení
- využívá hlas ve svém přirozeném rozsahu
- rytmizuje říkadla a jednoduché písně

2. ročník

Žák:

- hraje na jednoduché rytmické nástroje
- zpívá jednoduché lidové a umělé písně podle své individuální hlasové vyspělosti a stupně hudebního citění
- je schopen nenáročným pohybem a gesty znázornit obsah zpívaných písní (dramatizace písní)

Vyučovací předmět – Přípravné studium ke hře na nástroj (Hra na akordeon)

Žák:

- správně sedí a drží nástroj
- udrží správné postavení rukou na manuálech
- rozumí vedení měchu podle značek
- zvládá hru legato v pravé ruce a hru staccato v levé ruce
- ovládá základní souhru v rámci svých motorických schopností
- rozumí doprovodu s využitím základního basu a durového akordu v levé ruce

5.2 Hudební nauka

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební nauka

Hudební nauka je kolektivní předmět, povinný pro všechny žáky, kteří navštěvují hudební obor. Výuka hudební nauky je čtyřletá a probíhá v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. V případě, že žák nemůže ze závažných důvodů docházet do pravidelné výuky, musí vykonat pololetní a na konci školního roku postupovou zkoušku ze vzdělávacího obsahu daného ročníku.

V hudební nauce žáci získávají základní vědomosti z hudební teorie, učí se notové písmo, hudební pojmy a způsoby hudebního vyjadřování, které jim pomohou při studiu nástrojové hry. Zpěvem lidových a umělých písní zdokonalují své intonační a rytmické dovednosti. Poslechem skladeb se seznamují s hudebními obdobími, poznávají skladatele a jejich díla. Seznamují se podrobněji s hudebními nástroji a jejich uplatněním v různých hudebních tělesech.

Vyučovací předmět Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje vlastnosti tónu
- popíše notovou osnovu
- zapíše do notové osnovy houslový klíč
- vyjmenuje hudební abecedu
- ovládá notové písmo – tvar a hodnotu noty celé, půlové, čtvrté a osminové
- zapíše pomlku celou, půlovou, čtvrtou, osminovou do notové osnovy a určí jejich délku
- přečte v notové osnově noty od malého g – c³
- orientuje se v taktech 2/4, 3/4, 4/4, C
- vysvětlí základní dynamická znaménka p, mf, f
- orientuje se v základních tempových názvech andante, moderato, allegro
- vysvětlí rozdíl mezi pojmy staccato a legato a pozná je v notovém zápisu
- vysvětlí, co je repetice a chápe její význam
- vyjmenuje posuvky a objasní jejich význam
- rozumí tvorbě stupnic
- s pomocí učitele vytvoří a pojmenuje stupnice C dur, G dur, D dur, F dur, B dur
- dle svých schopností zazpívá jednoduchou lidovou nebo umělou píseň

2. ročník

Žák:

- ovládá zápis a názvy not g – c³ bez posuvek
- zapíše do notové osnovy houslový a basový klíč
- v basovém klíči zapíše do notové osnovy noty malé c, malé f, c¹
- vyjmenuje a zapíše křížky a béčka v předznamenání
- pojmenuje a zapíše noty s posuvkami
- vysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou
- orientuje se v notách a pomlkách celých, půlových, osminových a umí je zapsat do notové osnovy
- pozná a označí noty a pomlky šestnáctinové
- orientuje se v taktech C, 4/4, 3/4, 2/4
- dle svých schopností vytleská a zapíše jednoduchý rytmický útvar
- orientuje se v taktu 3/8
- pozná, pojmenuje a vysvětlí dynamická označení pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo
- vyjmenuje a vysvětlí další tempová označení (např. adagio, ritardando, accelerando)

- vyjmenuje a s pomocí učitele vytvoří stupnice durové do 4# a 4b
- odvodí a vytvoří tónický kvintakord dur. stupnic do 4# a 4b
- rozliší durovou a mollovou tóninu
- rozliší sluchem mollovou stupnici aiolskou, harmonickou a melodickou
- vysvětlí pojmy prima volta, sekonda volta a jejich používání v hudbě
- podle obrázků nebo ukázek pojmenuje hudební nástroje smyčcové, dechové žesťové, dechové dřevěné, některé bicí
- vysvětlí pojem interval, umí vyjmenovat názvy základních intervalů a s pomocí učitele vytvořit nebo určit základní intervaly
- vyjmenuje pěvecké hlasy

3. ročník

Žák:

- ovládá notové písmo
- orientuje se v grafickém záznamu písně nebo skladby
- orientuje se v základních tempových a dynamických označeních
- vysvětlí základní hudební pojmy
- ovládá durové stupnice do 7# a 7b a tvoření jejich tónických kvintakordů
- je chopen vytvořit obraty kvintakordu
- vysvětlí pojem paralelní stupnice, odvodí a vyjmenuje mollové stupnice do 4# a 4b
- rozumí tvoření kvintakordů mollových stupnic, odvodí jejich obraty
- ovládá vytvoření hlavních kvintakordů (T, S, D)
- vysvětlí význam základních harmonických funkcí
- rozezná tónorod dur a moll tóniny
- vytvoří intervaly velké a čisté, rozumí tvoření malých, zmenšených, zvětšených intervalů
- orientuje se v komorních souborech
- zaznamená jednoduchý rytmický útvar
- zaznamená a reprodukuje jednoduchý notový zápis
- určí charakteristické znaky hudebních období

4. ročník

Žák:

- orientuje se v taktech čtvrt'ových, osminových, půlových
- orientuje se v grafickém záznamu skladby
- rozumí stavbě stupnic dur i moll a jejich kvintakordů
- rozumí stavbě dominantního septakordu
- rozezná tónorod hrané skladby
- určí intervaly
- vysvětlí pojem transpozice a přetransponuje jednoduchou píseň
- s pochopením významu harmonických funkcí vytváří jednoduchý doprovod
- pozná hudební nástroje a zařadí je do nástrojových skupin
- orientuje se v různých hudebních uskupeních
- orientuje se ve stylových obdobích hudby, vyjmenuje charakteristické znaky jednotlivých hudebních období
- orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- ovládá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví
- dle svých schopností vytváří rytmické a melodické útvary

Poznámka:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka je pro všechna studijní zaměření hudebního oboru společný.

V souladu s Vyhláškou č.71/2005 o základním uměleckém vzdělávání může ředitel školy povolit externí formu studia.

5.3 Studijní zaměření Hra na klavír

Charakteristika studijního zaměření Hra na klavír

Klavírní pedagogika patří k jedné z nejstarších a nejpropracovanějších. Díky technickým možnostem nástroje je možné začínat se studiem hry na klavír již v předškolním věku. Velmi důležitá je ovšem spolupráce rodičů, v tomto období není dítě schopné pracovat samostatně.

Dítě, které začne navštěvovat v ZUŠ hodiny klavíru, má několik možností, jak své znalosti uplatnit. Jednou ze základních je hrát si pro radost oblíbené skladby a písně. Dále žáci mohou hrát čtyřručně nebo doprovázet kamaráda, který se věnuje jinému nástroji. Děti se prezentují na koncertech, případně klavírních soutěžích, nebo jim klavír pomůže ve vlastním vyjádření se prostřednictvím hudby.

Charakteristika předmětu Sborový zpěv

Sborový zpěv upřednostňuje kolektivní činnost, učí jednotlivce podřizovat se v kolektivu a vede ke vzájemné zodpovědnosti v něm.

Umožňuje interpretaci děl nejrůznějších slohů a žánrů.

Sborový zpěv předpokládá úspěšné zvládnutí kultivovaného hlasového projevu, rozvíjí umělecké vlohы žáků směrem k hudebnímu projevu.

Při výuce je dbáno na kulturu projevu a tvořivé uplatňování celé řady výrazových prostředků.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na klavír		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Sborový zpěv			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Klavírní seminář			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na klavír rozdělit na dvě části v týdnu.

Na základě rozhodnutí učitele a ředitele školy může žák navštěvovat předmět Hra na klavír v navýšené týdenní hodinové dotaci. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na klavír

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- prokáže orientaci na klaviatuře a v jednoduchém notovém zápise
- předvede znalost houslového a basového klíče v přiměřeném rozsahu
- hraje oběma rukama současně
- při hře aplikuje základní úhozy portamento, staccato, legato
- provede základní dynamická označení
- zahraje dvojhmaty a tříhlasé akordy

2. ročník

Žák:

- předvede orientaci v notovém zápise (rytmické hodnoty not a pomlk, takt a jeho členění, čte noty v houslovém a basovém klíči v přiměřeném rozsahu)
- hraje koordinovaně oběma rukama dohromady
- uplatní při hře crescendo a decrescendo
- užije jednoduchou pedalizaci podle návodu pedagoga
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- zahraje vybrané durové stupnice a tónický kvintakord zvlášť

3. ročník

Žák:

- prokáže, že dbá na kvalitu tónu
- předvede prstovou techniku na základní úrovni a aplikuje základní úhozy
- dynamicky odliší hru melodie a doprovodu
- samostatně navrhne místa, kde je možné přidat při hře pedál
- prokáže orientaci v jednoduchých hudebních formách
- zahraje vybrané durové stupnice dohromady
- zahraje tónický kvintakord s obraty zvlášť

4. ročník

Žák:

- při hře zapojí sluchovou sebekontrolu
- předvede správné frázování dle návodu pedagoga
- pedalizuje pomocí současného a synkopického pedálu
- doprovodí píseň pomocí základních harmonických funkcí
- zahraje vybrané mollové stupnice a příslušný tónický kvintakord s obraty zvlášť

5. ročník

Žák:

- ukáže vyrovnanost při hře v rychlejších tempech
- předvede zvukové možnosti nástroje
- pod vedením pedagoga uplatní odlišnost jednotlivých hudebních stylů (baroko, klasicismus, romantismus) – dle jeho návodu volí vhodné dynamické a agogické změny, vystihne vhodné tempo, frázování a agogiku
- předvede vyrovnanost hlasů při hře

6. ročník

Žák:

- předvede pasážovou techniku ve větších plochách
- uplatní skoky přes jednu i více oktáv a melodické ozdoby
- sám navrhne možné použití základních úhozů (staccato, legato, portamento) v průběhu skladby
- zahraje vybrané durové a mollové stupnice s příslušnými akordy a jejich obraty dohromady

7. ročník

Žák:

- prokáže, že je schopen sluchové sebekontroly
- formuluje vlastní pohled na studované hudební dílo a popíše vlastní hudební cítění
- samostatně navrhne aplikaci dynamiky, tempového rozlišení, agogiky, správného frázování a artikulace v souladu s daným stylovým obdobím

- sám navrhne způsob použití pedálu
- hraje větší plochy v rychlejších tempech
- užije oktávovou techniku
- provede hru jednoduchých skladeb z listu
- nastuduje a přednese minimálně jednu přednesovou skladbu jako absolventský projekt

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- v různých dynamických odstínech tvoří kultivovaný klavírní tón
- společně s učitelem provede harmonický a formální rozbor probíraných skladeb
- samostatně charakterizuje studované skladby
- podílí se na výběru studované hudební literatury
- své zkušenosti uplatní v procesu samostatného nastudování skladby
- popíše charakteristické znaky jednotlivých stylových období, vyjmenuje k daným obdobím autory a nejméně dvě stěžejní hudební díla

2. ročník

Žák:

- definuje vlastní názor na hudební dílo a v interpretaci uplatňuje své zkušenosti, zapojí vlastní představu, cítění a nápad při interpretaci
- hraje doprovody k písním pomocí akordických značek přičemž samostatně volí vhodnou stylizaci doprovodu
- vyjmenuje základní hudební uskupení
- zařadí jednotlivé nástroje do nástrojových skupin, určité nástroje pozná na základě vyobrazení a podle poslechu

3. ročník

Žák:

- samostatně zanalyzuje obsah, formální a harmonickou strukturu probíraných skladeb
- obhájí vlastní postoj k interpretaci různých stylových období, sám navrhne vhodné prostředky pro stylové a žánrové odlišení studovaných skladeb
- během nácviku nové literatury prokáže samostatnost, od počátku uplatní své hudební cítění a invenci a svůj postoj obhájí
- předvede aktivní poslech hudby, rozpozná charakteristické znaky hudebního díla a stylově a žánrově skladbu zařadí

4. ročník

Žák:

- formuluje a zohlední při hře kontext vzniku studovaných skladeb
- sám si vybere skladbu k nastudování, samostatně si zajistí notový materiál a zvukovou nahrávku díla
- nastuduje a přednese minimálně jednu přednesovou skladbu většího rozsahu jako absolventský projekt
- prokáže základní přehled v dějinách hudby
- stručně popíše nejméně tři různé hudební formy
- poskytne vlastní názor na znějící hudbu a obhájí jej

Vyučovací předmět Klavírní seminář

3. ročník

Žák:

- zařadí klavír do správné skupiny hudebních nástrojů
- orientuje se ve čtyřruční partituře
- zahraje durové akordy podle akordových značek a doprovodí jimi píseň

4. ročník

Žák:

- vyjmenuje některé další klávesové nástroje
- se svým spoluhráčem zahraje čtyřruční skladbu
- zahraje mollové akordy podle akordových značek

5. ročník

Žák:

- popíše klavír
- zvládne při čtyřruční hře společné nasazení začátku skladby a její ukončení z
- zahraje podle akordových značek dominantní septakordy

6. ročník

Žák:

- ve čtyřruční hře se přizpůsobí spoluhráči dynamicky a rytmicky
- při poslechu nahrávky hudebního díla formuluje své postřehy
- doprovodí píseň podle akordových značek

7. ročník

Žák:

- za pomoci učitele nebo ve skupině vyhledá fakta z oblasti hudební nauky, dějin hudby či kulturního dění
- při čtyřruční hře se snaží o výrazový soulad se spoluhráčem
- za pomoci učitele použije různé stylizace klavírních doprovodů

II. Stupeň

1. ročník

Žák:

- při čtyřruční hře pohotově reaguje na svého spoluhráče
- popíše klavír a další vybraný klávesový nástroj
- k daným stylovým obdobím přiřadí minimálně jednoho autora klavírních děl

2. ročník

Žák:

- předvede formální rozbor předem dané skladby
- žánrově začlení hudební skladbu
- v doprovodech písní samostatně volí vhodnou stylizaci doprovodu

3. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- vystihne emoční a výrazovou stránku skladby a zhodnotí ji jako celek v širším kontextu

4. ročník

Žák:

- s učitelem či spolužáky společně diskutuje nad vybraným tématem z oblasti hudby a kulturního dění
- samostatně vyhledá nové a doplňující informace prostřednictvím tištěných a digitálních médií
- zhodnotí své zážitky z návštěvy libovolné kulturní akce

5.4 Studijní zaměření Hra na varhany

Charakteristika studijního zaměření

Výuka hry na varhany patří v oblasti základního hudebního vzdělávání spíše ke speciální nabídce, neboť má svá specifika a jejím předpokladem je adekvátní nástroj.

Varhany jako polyfonní nástroj s bohatou zvukovou dispozicí nabízí žákovi seznámení se skladbami všech stylů a forem, s harmonickými souvislostmi i uměním improvizace. Výuka může být směřována rovněž pro praktické uplatnění při civilních i náboženských obřadech, doprovodu sólistů, sborů, apod.

Hra na varhany tak skýtá žákovi jedinečný nástroj pro rozvoj jeho praktické hudební dovednosti, emočního vnímání i třibení hudebního vkusu.

Součástí studijního zaměření Hra na varhany jsou předměty Improvizace, Doprovod a Hudební nauka.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na varhany		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Improvizace a doprovod			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na varhany

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá základní úhozové prvky – tenuto, legato, staccato, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, zná základní dynamická a tempová značení, noty v houslovém a basovém klíči, orientuje se na klaviatuře
- zvládá správné návyky při hře na klavír - žák dodržuje správné sezení u nástroje, postavení ruky a uvolněné držení těla při hře

2. ročník

Žák:

- zvládá hru v rychlejším tempu, dokáže hrát stupnice a akordy s obraty, používá pedalizaci
- ovládá uvolněnou hru přenášením tón, dvojhmatů a akordů na klaviatuře, hru s podklady a překlady prstů
- je schopen rozlišit metrické, rytmické a tempové citění

3. ročník

Žák:

- zvládá všechny druhy úhozů
- orientuje se v různých hudebních stylech, je schopen jednoduchého akordického doprovodu
- zvládá odlišnou dynamiku

- hraje koordinovaně oběma rukama

4. ročník

Žák:

- chápe rozdíl mezi klavírní a varhanní artikulací, ovládá základy nauky o varhanách
- předvede technickou zručnost přiměřeně svým schopnostem
- hraje jednoduché polyfonní skladby
- určené skladby hraje stylově a správně frázuje

5. ročník

Žák:

- zvládá tiché výměny prstů, tiché legato, legato palcem
- ovládá základy varhanní artikulace a frázování
- ovládá základní pedálovou techniku (používání špiček i pat, tiché výměny) a nezávislost rukou a nohou

6. ročník

Žák:

- zvládá jednodušší rejstříkování, je schopen používat změny manuálů při hře
- ovládá základní pedálovou techniku
- dokáže doprovodit píseň ve čtyřhlasé úpravě s pedálem

7. ročník

Žák:

- je schopen samostatného rejstříkování umí nastudovat jednoduchou skladbu z paměti
- ovládá základy správného rejstříkování
- umí využít zvukové dispozice varhan ke stylové a barevně pestré hře
- zná základy organologie – nauky o varhanách

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá dobře pedálovou techniku
- je schopen samostatně nastudovat skladbu různého slohového období
- je schopen improvizaci tvořit jednoduché harmonické věty

2. ročník

Žák:

- je schopen samostatného hraní při církevních obřadech
- samostatně rejstříkuje jednodušší skladby a tvořit zvukově pestrou improvizaci

3. ročník

Žák:

- zvládá doprovod sólového nástroje, zpěvu nebo pěveckého sboru
- dokáže stylově interpretovat varhanní skladby různých slohových období s vhodnou registrací a frázováním
- dokáže zařadit varhanní hudbu podle slohového období

4. ročník

Žák:

- je schopen zahrát z listu skladbu přiměřené obtížnosti s použitím pedálu
- je schopen samostatného koncertního vystoupení s interpretací skladeb různých slohových období

- zná specifika jednotlivých hudebních slohů z hlediska interpretace i rejstříkování

Vyučovací předmět Improvizace, doprovod

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit jednoduchou harmonickou větu s použitím základních harmonických funkcí

4. ročník

Žák:

- s použitím hlavních kvintakordů zvládá jednoduchý harmonický doprovod melodie

5. ročník

Žák:

- dokáže doprovodit píseň ve čtyřhlasé úpravě s pedálem

6. ročník

Žák:

- zvládá elementární improvizaci, tvorbu předeher, meziher a doher k dané písni

7. ročník

Žák:

- v improvizaci i doprovodu umí vhodnou registrací využívat barevných možností nástroje

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá základy varhanní improvizace
- umí pracovat s jednoduchým tématem a improvizaci jej rozvinout

2. ročník

Žák:

- zvládá doprovod sólových nástrojů, pěveckého sboru

3. ročník

Žák:

- orientuje se v základních hudebních formách

4. ročník

Žák:

- je schopen samostatného působení při nejrůznějších obřadech, kde je vedle technické zručnosti vyžadována schopnost improvizace, hra z listu, umění transpozice, schopnost doprovodu sólisty i ansámblu

5.5 Hra v souboru

Vyučovací předmět Hra v souboru

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- využívá dovednosti získané v individuální výuce
- umí udržet základní rytmickou linku

4. ročník

Žák:

- umí dodržet dynamiku hrané skladby
- umí přizpůsobit tah smyčce ostatním

5. ročník

Žák:

- dokáže se přiladit k ostatním
- respektuje zkušenější spoluhráče

6. ročník

Žák:

- udrží lépe intonaci
- samostatně zvládá přípravu jednodušších partů

7. ročník

Žák:

- zvládá přizpůsobení smyků
- dobře použije dynamiku
- udrží rytmus

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- v rámci interpretace zvládá dynamiku na vysoké úrovni
- chápe charakter skladby
- samostatně přizpůsobuje smyky

2. ročník

Žák:

- je intonační oporou spoluhráčům
- dodržuje přesný rytmus
- samostatně studuje part
- pomáhá ostatním se zvládním partů

3. ročník

Žák:

- zvládá samostatnou přípravu
- upraví smyky
- správně se přiladuje
- svou hru přizpůsobí charakteru skladeb

4. ročník

Žák:

- vede ostatní v přípravě
- respektuje vedoucího souboru
- hraje přiměřeně obtížné party z listu

Poznámka:

Vzdělávací obsah předmětu Hra v souboru je shodný pro všechny smyčcové nástroje

5.6 Studijní zaměření Hra na housle

Charakteristika studijního zaměření

Uplatnění nástroje je velmi široké jak v hudbě klasické, tak v hudbě populární. Hra na housle obohacuje vnímání dětí a rozvíjí jejich estetické citění. Aby mohl hráč využívat všech možností, které tento nástroj poskytuje, musí si k němu vytvořit kladný vztah. Ideální je začít se studiem co nejdříve, nejlépe s nástupem do první třídy. V případě, že má dítě zájem o hudbu již v předškolním věku, může se výuka zahájit i dříve. Rozsah a šíře hudební literatury pro tento nástroj je velmi široká. Výborně lze uplatnit též skladby, které původně nebyly pro housle určeny. Žák, který absolvuje studijní zaměření „Hra na housle“ na naší ZUŠ je připraven na samostatné nastudování i interpretaci skladeb různých slohových období a žánrů.

Hra v souboru je vyučována formou kolektivní výuky. Žák, který studuje na ZUŠ GM smyčcové nástroje, je do souborů zařazován podle svých schopností, nejpozději od studia 3. ročníku prvního stupně. Předmět souborová hra může být vyučován v různých početných skupinách žáků. Každý žák může navštěvovat více souborů.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na housle		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. a 2. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na housle rozdělit do dvou částí v týdnu. Žák, který projeví mimořádné schopnosti ke studiu, může na doporučení učitele navštěvovat předmět Hra v souboru dříve, než je uvedeno v učebním plánu. Hodnocení z tohoto předmětu se nezapočítává do celkové klasifikace. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na housle

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- detailně popíše nástroj
- předvede postavení rukou při hře
- umí vést celý smyčec po strunách
- hraje nejjednodušší skladbičky na jednotlivých strunách v základní poloze
- používá hru celým smyčcem i jeho částmi
- předvede přechod smyčcem na sousední strunu

2. ročník

Žák:

- zná základní dynamiku
- zahraje smyčcem détaché a legato
- v levé ruce zahraje osminy
- používá přechody ze struny na strunu
- předvede hru lidových písní z not i jedné z paměti

- předvede hru stupnice dur v jedné oktávě

3. ročník

Žák:

- používá dur a moll prstoklad
- používá hru krátkým i celým smykem
- umí zahrát složitější písně, alespoň jednu z paměti
- v pravé i levé ruce zahraje osminy v tempu 100
- předvede hru za doprovodu druhého nástroje
- předvede hru jedné stupnice přes dvě oktávy
- rozlišuje hru forte a piano
- pomocí tahu celým smyčcem tvoří kvalitní tón
- vysvětlí, co jsou základní výrazové prostředky a předvede jejich použití

4. ročník

Žák:

- pozná kvalitní tón
- sám přizpůsobuje intonaci
- zvládá prstoklady v první poloze
- zahraje základní dvojhmaty
- rozlišuje smykové způsoby legato, détaché, staccato
- zahraje drobnější skladby s různým obsahem
- zahraje dur i moll stupnici
- rozlišuje výraz skladby
- spolupracuje s dalšími nástroji

5. ročník

Žák:

- zvládá základy 3. polohy
- zahraje větší výraz, např. použitím vibrata
- hraje skladby většího rozsahu
- předvede hru v probíraných polohách
- zahraje drobnější skladbu z listu
- zahraje dur i moll stupnici přes 2 oktávy

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnici dur v probíraných polohách
- zvládá hru technicky náročnějších skladeb a etud
- předvede tečkovaný rytmus
- pravou rukou zvládá hladce přechody strun
- v levé ruce zvládá hru šestnáctin

7. ročník

Žák:

- zahraje stupnici přes tři oktávy
- využívá všechny části smyčce
- při hře reaguje na intonační nedostatky a odstraňuje je
- zahraje skladbu, ve které jsou využívány polohy
- předvede zvládnutí dělení smyku a rytmických obměn
- zahraje obtížnější skladbu za doprovodu druhého nástroje
- předvede skladbu většího rozsahu
- určí tóninu skladby, slohové období vzniku, rozlišuje náladu skladby
- samostatně rozpozná a použije základní dynamiku a rytmus

- zahraje z listu snadný orchestrální i sólový part
- vysvětlí postup samostatného nácviku skladby
- aktivně spolupracuje s učitelem při určování žánrů skladeb a při nácviku skladeb
- vysvětlí a předvede, jak tvořit kvalitní tón, dynamiku a jak rozvíjet barvu zvuku
- umí při hře spolupracovat s učitelem

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zahraje s učitelem dueto střední obtížnosti
- zahraje etudu s výměnou poloh
- zahraje přiměřenou skladbu z listu
- zná postup, jak nastudovat snadnější skladbu
- zná slohová období klasické hudby

2. ročník

Žák:

- dokáže objasnit, jakým způsobem postupuje při studiu nové skladby
- s učitelem předvede dueto či jinou skladbu, kde ukáže svou schopnost hudební spolupráce
- z listu zahraje obtížnější orchestrální a sólový part
- rozumí zápisu partitury komorního souboru
- předvede v přednesové skladbě kvalitní tón i jeho barvu

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnici různými způsoby přes 3 oktávy
- vysvětlí, jakým způsobem postupuje při nácviku náročnějších partů
- zahraje skladbu z listu
- vysvětlí, jak řeší obtížné smykové, intonační a rytmické problémy
- orientuje se v hudbě dvacátého století

4. ročník

Žák:

zahraje skladbu většího rozsahu, kde předvede dynamické a rytmické odstínění

- v rámci absolventské skladby ukáže zvládnutí výměn poloh, zvládnutí rytmického dělení a intonační jistoty
- dokáže obhájit svou interpretaci
- má přehled o různých hudebních žánrech
- vysvětlí, jak vyhledává nové skladby, jak využívá při nácviku svých získaných dovedností, obhájí svou interpretaci, zaujímá konkrétní postoje k hudbě a tyto postoje umí vysvětlit

5.7 Studijní zaměření Hra na violu (A)

Charakteristika studijního zaměření

Uplatnění nástroje je velmi široké jak v hudbě klasické, tak v hudbě populární. Hra na violu obohacuje vnímání dětí a rozvíjí jejich estetické cítění. Aby mohl hráč využívat všech možností, které tento nástroj poskytuje, musí si k němu vytvořit kladný vztah. Ideální je začít se studiem co nejdříve, nejlépe s nástupem do první třídy. V případě, že má dítě zájem o hudbu již v předškolním věku, může se výuka zahájit i dříve. Rozsah a šíře hudební literatury pro tento nástroj je velmi široká. Využívají se především skladby houslové literatury, neboť viola je takřikajíc jejich větší sestra. Žák, který absolvuje studijní zaměření „Hra na violu“ na naší ZUŠ je připraven na samostatné nastudování i interpretaci skladeb různých slohových období a žánrů.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na violu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na violu

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- detailně popíše nástroj
- předvede postavení rukou při hře
- umí vést celý smyčec po strunách
- hraje nejjednodušší skladbičky na jednotlivých strunách v základní poloze
- používá hru celým smyčcem i jeho částmi
- předvede přechod smyčcem na sousední strunu

2. ročník

Žák:

- zná základní dynamiku
- zahraje smyčcem détaché a legato
- v levé ruce zahraje osminy
- používá přechody ze struny na strunu
- předvede hru lidových písní z not i jedné z paměti
- předvede hru stupnice dur v jedné oktávě

3. ročník

Žák:

- používá dur a moll prstoklad
- používá hru krátkým i celým smykem
- umí zahrát složitější písně, alespoň jednu z paměti
- v pravé i levé ruce zahraje osminy v tempu 100
- dokáže hrát za doprovodu druhého nástroje

- předvede hru jedné stupnice přes dvě oktávy
- rozlišuje hru forte a piano
- pomocí tahu celým smyčcem tvoří kvalitní tón
- vysvětlí, co jsou základní výrazové prostředky a předvede jejich použití

4. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- sám přizpůsobuje intonaci
- zvládá prstoklady v první poloze
- zahraje základní dvojhmaty
- rozlišuje smykové způsoby legato, détaché, staccato
- zahraje drobnější skladby s různým obsahem
- zahraje dur i moll stupnici
- rozlišuje výraz skladby
- spolupracuje s dalšími nástroji

5. ročník

Žák:

- zvládá základy 3. polohy
- zahraje větší výraz, např. použitím vibrata
- hraje skladby většího rozsahu
- předvede hru v probíraných polohách
- zahraje drobnější skladbu z listu
- zahraje dur i moll stupnici přes 2 oktávy

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnici dur v probíraných polohách
- zvládá hru technicky náročnějších skladeb a etud
- předvede tečkovaný rytmus
- pravou rukou zvládá hladce přechody strun
- v levé ruce zvládá hru šestnáctin

7. ročník

Žák:

- zahraje stupnici přes tři oktávy
- využívá všechny části smyčce
- při hře reaguje na intonační nedostatky a odstraňuje je
- zahraje skladbu, ve které jsou využívány polohy
- předvede zvládnutí dělení smyku a rytmických obměn
- zahraje obtížnější skladbu za doprovodu druhého nástroje
- předvede skladbu většího rozsahu
- určí tóninu skladby, slohové období vzniku, rozlišuje náladu skladby
- samostatně rozpozná a použije základní dynamiku a rytmus
- zahraje z listu snadný orchestrální i sólový part
- vysvětlí postup samostatného nácviku skladby
- aktivně spolupracuje s učitelem při určování žánrů skladeb a při nácviku skladeb
- vysvětlí a předvede, jak tvořit kvalitní tón, dynamiku a jak rozvíjet barvu zvuku
- umí při hře spolupracovat s učitelem

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zahraje s učitelem dueto střední obtížnosti
- zahraje etudu s výměnou poloh
- zahraje přiměřenou skladbu z listu
- zná postup, jak nastudovat snadnější skladbu
- zná slohová období klasické hudby

2. ročník

Žák:

- dokáže objasnit, jakým způsobem postupuje při studiu nové skladby
- s učitelem předvede dueto či jinou skladbu, kde ukáže svou schopnost hudební spolupráce
- z listu zahraje obtížnější orchestrální a sólový part
- rozumí zápisu partitury komorního souboru
- předvede v přednesové skladbě kvalitní tón i jeho barvu

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnici různými způsoby přes 3 oktávy
- vysvětlí, jakým způsobem postupuje při nácvičce náročnějších partů
- zahraje skladbu z listu
- vysvětlí, jak řeší obtížné smykové, intonační a rytmické problémy
- orientuje se v hudbě dvacátého století

4. ročník

Žák:

- zahraje skladbu většího rozsahu, kde předvede dynamické a rytmické odstínění
- v rámci absolventské skladby ukáže zvládnutí výměn poloh, zvládnutí rytmického dělení a intonační jistoty
- dokáže obhájit svou interpretaci
- má přehled o různých hudebních žánrech
- vysvětlí, jak vyhledává nové skladby, jak využívá při nácvičce svých získaných dovedností, obhájí svou interpretaci, zaujímá konkrétní postoje k hudbě a tyto postoje umí vysvětlit

5.8 Studijní zaměření Hra na violu (B)

Charakteristika studijního zaměření

Uplatnění nástroje je velmi široké jak v hudbě klasické, tak v hudbě populární. Hra na violu obohacuje vnímání dětí a rozvíjí jejich estetické cítění. Aby mohl hráč využívat všech možností, které tento nástroj poskytuje, musí si k němu vytvořit kladný vztah. Ideální je začít se studiem co nejdříve, nejlépe s nástupem do první třídy. V případě, že má dítě zájem o hudbu již v předškolním věku, může se výuka zahájit i dříve. Rozsah a šíře hudební literatury pro tento nástroj je velmi široká. Využívají se především skladby houslové literatury, neboť viola je takřikajíc jejich větší sestra. Žák, který absolvuje studijní zaměření „Hra na violu“ na naší ZUŠ je připraven na samostatné nastudování i interpretaci skladeb různých slohových období a žánrů.

V učebním plánu B slouží předmět Hra na housle k přípravě hry na violu a může tak být vyučován ve skupině dvou žáků. O zařazení do studijního zaměření A nebo B rozhoduje učitel hlavního předmětu.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na housle		1	1									
Hra na violu				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na housle

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- detailně popíše nástroj
- předvede postavení rukou při hře
- umí vést celý smyčec po strunách
- hraje nejjednodušší skladbičky na jednotlivých strunách v základní poloze
- používá hru celým smyčcem i jeho částmi
- předvede přechod smyčcem na sousední strunu

2. ročník

Žák:

- zná základní dynamiku
- zahraje smyčcem détaché a legato
- v levé ruce zahraje osminy
- používá přechody ze struny na strunu
- předvede hru lidových písní z not i jedné z paměti
- předvede hru stupnice dur v jedné oktávě

Vyučovací předmět Hra na violu

3. ročník

Žák:

- používá dur a moll prstoklad
- používá hru krátkým i celým smykem
- umí zahrát složitější písně, alespoň jednu z paměti
- v pravé i levé ruce zahraje osminy v tempu 100
- dokáže hrát za doprovodu druhého nástroje
- předvede hru jedné stupnice přes dvě oktávy
- rozlišuje hru forte a piano
- pomocí tahu celým smyčcem tvoří kvalitní tón
- vysvětlí, co jsou základní výrazové prostředky a předvede jejich použití

4. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- sám přizpůsobuje intonaci
- zvládá prstoklady v první poloze
- zahraje základní dvojhmaty
- rozlišuje smykové způsoby legato, détaché, staccato
- zahraje drobnější skladby s různým obsahem
- zahraje dur i moll stupnici
- rozlišuje výraz skladby
- spolupracuje s dalšími nástroji

5. ročník

Žák:

- zvládá základy 3. polohy
- zahraje větší výraz, např. použitím vibrata
- hraje skladby většího rozsahu
- předvede hru v probíraných polohách
- zahraje drobnější skladbu z listu
- zahraje dur i moll stupnici přes 2 oktávy

6. ročník

Žák:

- zahraje stupnici dur v probíraných polohách
- zvládá hru technicky náročnějších skladeb a etud
- předvede tečkovaný rytmus
- pravou rukou zvládá hladce přechody strun
- v levé ruce zvládá hru šestnáctin

7. ročník

Žák:

- zahraje stupnici přes tři oktávy
- využívá všechny části smyčce
- při hře reaguje na intonační nedostatky a odstraňuje je
- zahraje skladbu, ve které jsou využívány polohy
- předvede zvládnutí dělení smyku a rytmických obměn
- zahraje obtížnější skladbu za doprovodu druhého nástroje

- předvede skladbu většího rozsahu
- určí tóninu skladby, slohové období vzniku, rozlišuje náladu skladby
- samostatně rozpozná a použije základní dynamiku a rytmus
- zahraje z listu snadný orchestrální i sólový part
- vysvětlí postup samostatného nácviku skladby
- aktivně spolupracuje s učitelem při určování žánrů skladeb a při nácviku skladeb
- vysvětlí a předvede, jak tvořit kvalitní tón, dynamiku a jak rozvíjet barvu zvuku
- umí při hře spolupracovat s učitelem

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zahraje s učitelem dueto střední obtížnosti
- zahraje etudu s výměnou poloh
- zahraje přiměřenou skladbu z listu
- zná postup, jak nastudovat snadnější skladbu
- zná slohová období klasické hudby

2. ročník

Žák:

- dokáže objasnit, jakým způsobem postupuje při studiu nové skladby
- s učitelem předvede dueto či jinou skladbu, kde ukáže svou schopnost hudební spolupráce
- z listu zahraje obtížnější orchestrální a sólový part
- rozumí zápisu partitury komorního souboru
- předvede v přednesové skladbě kvalitní tón i jeho barvu

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnici různými způsoby přes 3 oktávy
- vysvětlí, jakým způsobem postupuje při nácviku náročnějších partů
- zahraje skladbu z listu
- vysvětlí, jak řeší obtížné smykové, intonační a rytmické problémy
- orientuje se v hudbě dvacátého století

4. ročník

Žák:

- zahraje skladbu většího rozsahu, kde předvede dynamické a rytmické odstínění
- v rámci absolventské skladby ukáže zvládnutí výměn poloh, zvládnutí rytmického dělení a intonační jistoty
- dokáže obhájit svou interpretaci
- má přehled o různých hudebních žánrech
vysvětlí, jak vyhledává nové skladby, jak využívá při nácviku svých získaných dovedností, obhájí svou interpretaci, zaujímá konkrétní postoje k hudbě a tyto postoje umí vysvětlit

5.9 Studijní zaměření Hra na violoncello

Charakteristika studijního zaměření

V současné době je violoncello v celosvětovém měřítku jedním z hudebních nástrojů, který skladatelé nejčastěji používají. Hra na tento nástroj klade značné nároky na hudební, fyziologické a intelektuální dispozice hráče, současně však plně rozvíjí všechny složky jeho hudebních schopností, jako je smysl pro intonaci, rytmus, kvalitu tónu a přirozené frázování. V hudební praxi se uplatňuje violoncello jako nástroj sólový s průvodem klavíru i bez něho, v kombinaci s různými nástroji v komorní a orchestrální hře.

Vyučovací obsah je proto sestaven tak, aby každý žák získal takové základy odborného vzdělání, které by mu umožnily uplatnit se podle svých schopností a zájmů jako dobrý amatér a zasvěcený spolutvůrce kulturního životního stylu ve společnosti nebo si zvolit hudbu jako svou profesionální orientaci.

Při tom je třeba vzít v úvahu, že zvládnutí technické složky předmětu je jen prostředkem k dosažení vytyčeného cíle a musí jít ruku v ruce s celkovým hudebním a všeobecným kulturním rozvojem osobnosti žáka.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na violoncello				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na violoncello

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše svůj nástroj
- ovládá stupnice v základní poloze
- zvládá hru přes struny a hru legato
- hraje v základní poloze a také s odklonem
- čte noty v F klíči

2. ročník

Žák:

- uplatňuje intonační sebekontrolu
- využívá znalost détaché, legato, případně martelé
- hraje v základní poloze i s odklony
- zvládá výměnu základní a 7. polohy
- zahraje přiměřenou skladbu z paměti
- spolupracuje v souhře s učitelem

3. ročník

Žák:

- zvládá hru některých stupnic přes 2 oktávy a také v široké poloze
- samostatně pracuje s tónem
- zvládá hru staccato
- orientuje se ve 4. a 5. poloze
- využívá dynamiku – crescendo, decrescendo

4. ročník

Žák:

- pracuje s kvalitou tónů – vibrato, dynamické odstíny
- využívá přirozené flažolety
- zvládá základní smyky a jejich kombinace
- ovládá hru v nižších polohách
- zahraje jednoduché melodické ozdoby
- spolupracuje v souhře se spolužáky

5. ročník

Žák:

- zvládá hru vybraných stupnic přes 3 oktávy
- orientuje se v tenorovém klíči
- hraje v polohách
- využívá zpěvnost violoncellového tónu, hudební práce
- hraje jednoduché party z listu
- ovládá hru jednoduchých dvojhmatů

6. ročník

Žák:

- zvládá plynulou výměnu smyku
- hraje v palcové poloze
- zvládne hru stupnic přes 3 oktávy
- zahraje náročnější melodické ozdoby
- kontroluje kvalitu tónu v probíraných druzích smyku

7. ročník

Žák:

- uplatní samostatně získané dovednosti
- samostatně pracuje s kvalitou tónů
- zhodnotí vlastní výkon
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- orientuje se v zápise složitějších rytmických útvarů
- ovládá základy jazzového frázování
- popíše základní vývojovou linii hudby

2. ročník

Žák:

- uplatní širokou škálu dynamických odstínů
- využívá obtížnější způsoby smyku
- rozliší výrazové prostředky různých vývojových etap hudby

3. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu
- vyjádří vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

4. ročník

Žák:

- se rád zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení
- ukončí studium veřejným absolventským vystoupením, na kterém předvede své získané dovednosti v průběhu studia v ZUŠ

5.10 Komorní hra

Vyučovací předmět Komorní hra

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- uplatní poznatky a dovednosti, které získal v individuální výuce
- v souboru přizpůsobí svoji hru zda hraje sólo nebo doprovod

4. ročník

Žák:

- dodrží určenou artikulaci ve společné hře
- rozezná odchylky v intonaci

5. ročník

Žák:

- s ohledem na charakter hrané skladby navrhne vhodná dynamická znaménka
- během hry upraví své intonační odchylky

6. ročník

Žák:

- popíše hlavní znaky základních hudebních období
- vysvětlí rozdíly v interpretaci hudby těchto období
- určí charakteristické znaky u studované skladby
- přizpůsobí svoji hru společné dynamice a artikulaci

7. ročník

Žák:

- před zahájením zkoušky připraví sobě a spoluhráčům stojany
- samostatně nastuduje svůj part
- získané zkušenosti předává mladším žákům s vysvětlením obsahu a metodiky hry

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- přizpůsobí se svým spoluhráčům v intonaci a celkovému výrazu přednesu
- v souladu s ostatními spoluhráči dodržuje rytmus a tempo

2. ročník

Žák:

- samostatně si naladí svůj nástroj
- společně nacvičí skladbu
- při nácvičku skladeb pomáhá svým spoluhráčům

3. ročník

Žák:

- hraje skladby různých stylů a žánrů
- podílí se na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace a tento způsob interpretace zdůvodní

4. ročník

Žák:

- respektuje práci i výkony svých spoluhráčů
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci komorní skladby
- orientuje se v partituře pro daný komorní soubor

Poznámka:

Vzdělávací obsah předmětu Komorní hra je pro všechny dechové nástroje totožný

5.11 Základy improvizace

Jedná se o druh komorní hry pro nejrůznější nástroje, která je zaměřena na zkoumání a osvojování improvizované hry. Improvizace je obecně symbolem či výsledkem svobodného tvůrčího počínání člověka, který přirozeně touží po sebevyjádření. Je také skvělým nástrojem pro komunikaci, což bude v této kolektivní hře dobře využito jako vzájemná motivace.

Cílem předmětu Základy improvizace je probouzet žákovu schopnost a chuť mít tvůrčí nápady na konkrétní rytmicko-melodické motivy a realizovat je libovolným hudebním nástrojem či hlasem. Dále tříbit žákův cit pro přesný rytmus a intonaci, zpřesňovat jeho sluchovou paměť a představivost. Také vytvořit návyk vyhledávat a aktivně poslouchat své hudební vzory. Žák bude mít tím více hudebních nápadů, čím více nejrůznější hudby naposlouchá.

Improvizace se nachází ve všech hudebních žánrech a tento předmět si klade za cíl prozkoumat nejrůznější přístupy. Avšak protože asi nejrůdnější půdou pro improvizaci je hudba jazzová, bude na ni zaměřeno nejvíce. Vedlejším cílem tedy je seznámit žáka s improvizacími styly z období jazzové historie od raného blues až po bebop. Žák se tak během studia seznámí s jazzovou harmonií a improvizací do takové míry, kolik mu jeho vlastní schopnosti a dovednosti dovolí.

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- rozezná i zazpívá čistou primu a oktávu
- zazpívá (zaintonuje) durovou stupnici a její kvintakord
- zopakuje vytleskaný rytmus
- vydrží periodicky opakovat daný rytmický motiv (clave)
- vytvoří/zahraje krátkou melodii v zadané tónině
- dokončí započatou melodii návratem do tóniky
- zná tři základní harmonické funkce a zahraje kvintakord na tónice, subdominantě a septakord na dominantě

4. ročník

Žák:

- zazpívá čisté a velké intervaly a vyplní je stupnicí
- zazpívá durový a mollový kvintakord a dle svých schopností i jejich obraty
- cítí a umí znázornit doby či puls jednoduchých rytmů
- udrží tempo v rytmických cvičeních
- vnímá periodu jednoduchého rytmu, popř. první dobu v taktu
- zopakuje podle sluchu krátký melodický motiv
- chápe základní akordové značky
- zahraje kvintakordy základních akordových značek
- vytváří jednoduché melodie pomocí durové stupnice na harmonický postup IIm7-V7-Imaj7

5. ročník

Žák:

- rozpozná čisté a velké intervaly
- uvědomuje si puls poslouchané skladby
- určí počet dob v taktu u jednoduchých skladeb
- vymyslí jednoduchý melodicko-rytmický motiv, zazpívá ho a zahraje
- zahraje durovou a mollovou pentatoniku
- vytvoří melodii v zadané tónině užitím pentatoniky
- improvizuje v jedné pentatonice na jednoduchou formu

6. ročník

Žák:

- zazpívá tónický kvintakord i dominantní septakord k durové stupnici
- rozezná $\frac{3}{4}$ a $\frac{4}{4}$ takt
- rozliší a předvede rovné a swingové frázování
- vnímá strukturu skladby (předehra, téma/sloka/refrén, mezihra, dohra, atd.)
- rozezná jednoduché formy skladeb: 8 taktů, 12 taktů (blues), 16 taktů, 32 taktů (AABA, ABAC, příp. další)
- zahraje doprovod ke krátké skladbě pomocí akordických tónů
- diskutuje s pedagogem a ostatními o poslechnuté ukázce

7. ročník

Žák:

- zazpívá/rozezná postup o čistou kvartu výše (nebo o čistou kvintu níže)
- zazpívá jednoduchou durovou kadenci dominanta – tónika
- určí základní tón zahraničního akordu
- rozliší barvu dur a moll dle sluchu
- vnímá harmonický rytmus jednoduché skladby
- zahraje bluesovou stupnici
- improvizuje na dvanáctitaktovou bluesovou formu užitím bluesové stupnice

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- určí tóniku jednoduché skladby
- zahraje septakordy základních akordových značek
- ovládá církevní módy durové stupnice a přiřadí je k akordu
- zahraje doprovod v celých či půlových notách dle akordových značek
- vnímá různorodé role nástrojů v hudebním tělese
- je schopen jednoduché tematické improvizace (variace na téma)

2. ročník

Žák:

- zahraje tercie a septimy zadaných septakordů
- vytvoří vodící linku postavenou na terciích a septimách akordů v bluesové formě nebo v jiném jednoduchém harmonickém postupu
- poslechem rozezná styly: swing 2/2, swing 4/4 (walking bass), bossa, samba, balada
- vnímá a aplikuje rozdíly ve frázování v různých stylech
- je schopen jednoduché akordické improvizace na swingovou skladbu

3. ročník

Žák:

- zazpívá bluesovou stupnici
- vytváří vokální nápěvy v bluesové stupnici na bluesovou formu
- pomocí opakovaného poslechu zapíše melodii a rytmus jednoduché skladby do not
- je schopen jednoduché motivické improvizace
- zná stručně vývoj improvizace v jazzové hudbě

4. ročník

Žák:

- dokáže analyzovat harmonii jednoduchých skladeb v tonálním systému a rozezná často užívané harmonické postupy (II-V-I, I-VI-II-V, apod.)
- dokáže aplikovat stupnice a módy na harmonické značky v jednodušších skladbách swingového období (30. léta)
- aktivně vyhledává a poslouchá své vzory v improvizaci
- dokáže poslechem určit, jaký rytmicko-melodický materiál sólista použil
- opakovaným poslechem se naučí vybrané improvizované sólo
je schopen rozeznat styl, strukturu, formu a harmonický materiál jednoduché skladby a použít vhodný přístup pro improvizaci na tuto skladbu

Poznámka:

Vzdělávací obsah předmětu Základy improvizace je pro všechna studijní zaměření totožný

5.12 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Charakteristika studijního zaměření

Na ZUŠ G. Mahlera v Humpolci je možné studovat hru na zobcovou flétnu už v raném věku. Žáci při vyučování hry na zobcovou flétnu získávají schopnost naučit se správně dýchat, tvořit tón, zahrát jednoduché i složitější melodie, dodržovat rytmus a frázovat, čímž se tříbí jejich hudební sluch a vnímání hudby. Na naší škole máme bohatý výběr notové literatury pro zobcovou flétnu všech hudebních období a stylů.

Hru na zobcovou flétnu je možné studovat jako nástroj přípravný pro ostatní dechové nástroje nebo jako nástroj sólový. Podle fyzických možností a zájmu jednotlivých žáků lze studovat sólovou hru na tyto typy zobcových fléten:

1. sopránová zobc. fl.
2. altová zobc. fl.
3. tenorová zobc. fl.

V hodinách komorní hry je pro disponované žáky možnost výuky hry na basovou zobc. fl. Každý žák během svého studia na zobc. fl. může studovat hru na různé typy fléten v rámci jedné vyučovací lekce nebo hru pouze na jeden typ flétny dle svých možností a schopností.

Na ZUŠ G. Mahlera v Humpolci je možnost rozvíjet dosažené dovednosti získané v hodinách sólové výuky hry na zobc. fl. v souboru.

Cílem celého studia je rozvíjet zájem o hru na zobc. fl., lásku k hudbě a smysl pro krásu. Při vyučování přistupuje učitel k práci se žákem podle jeho individuálních možností a schopností. K úkolům učitele patří také probouzet v žákovi zájem o poslech hudby, naučit jej objevovat v hudbě krásu a radost a vést jej k vytváření vlastního názoru při poslechu i interpretaci hudby.

Komorní hra a Hra v souboru se vyučuje od 3. ročníku základního studia I. stupně. Žáci se v ní učí poslouchat jeden druhého, vzájemně se přizpůsobovat po stránce rytmické, tempové i dynamické. Učí se vnímat melodii i harmonii hrané skladby a zodpovědnosti za společné dílo.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na zobcovou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na zobcovou flétnu rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na zobcovou flétnu

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- sestaví správně nástroj
- popíše správný postoj při hře a držení nástroje
- popíše brániční dýchání (nádech ústy do břicha)
- popíše nasazení tónu
- rozliší hru tenuto a legato
- rozliší noty celé, půlové, čtvrté a osminové
- hraje diatonicky v rozsahu c1-d2
- hraje jednoduchá cvičení nebo písně v taktech 2/4, 3/4, 4/4

2. ročník

Žák:

- předvede správný postoj při hře a držení nástroje
- předvede nasazení tónu
- nadechuje se ústy do břicha
- předvede hru tenuto a legato
- popíše značení a způsob hry staccato
- rozšíří tónový rozsah c1-f2

3. ročník

Žák:

- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- zahraje jednoduché písně nebo cvičení v taktu osminovém
- ovládá brániční dýchání
- je schopen souhry s dalším nástrojem
- hraje v komorním souboru

4. ročník

Žák:

- definuje dynamické výrazy piano, mezzoforte, forte a orientuje se v jejich značení
- při hře v souboru se přizpůsobí ostatním spoluhráčům v dynamice i artikulaci
- používá nižší přefukované tóny
- přiřadí správné hmaty k vybraným půltónům
- zahraje jednoduché technické cvičení
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu s doprovodem

5. ročník

Žák:

- přiřadí správné hmaty k vyšším přefukovaným tónům
- používá správné hmaty u jednoduchých půltónů
- hraje vybraná cvičení ke zdokonalování prstové techniky
- ve skladbách rozliší základní tempová označení

6. ročník

Žák:

- používá vyšší přefukované tóny
- popíše frázování hraných skladeb
- zahraje složitější technické cvičení
- hraje přednesové skladby různých stylových období, charakteru a žánrů
- dodržuje předepsanou dynamiku a agogiku v přednesových skladbách

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření
- a kvalitu tónu
- předvede základní frázování v hraných skladbách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- uplatní se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- ovládá práci s dechem
- používá složitější půltónové hmaty
- používá vyšší přefuk. tóny
- ovládá zákl. frázování v daných skladbách
- zahraje různé skladby některých stylových období
- vyjádří svůj názor na danou skladbu
- vyjmenuje melodické ozdoby

2. ročník

Žák:

- ovládá složitější půltónové hmaty
- ovládá vyšší přefuk. tóny
- přiřadí správné hmaty k nejvyšším tónům
- přiřadí správné hmaty k nejsložitějším půltónům
- používá správné frázování v daných skladbách
- popíše melodické ozdoby
- zahraje skladby různých stylových období
- vyjmenuje hlavní slohová období

3. ročník

Žák:

- používá správné hmaty pro nejvyšší tóny
- používá správné hmaty pro nejsložitější půltóny
- ovládá správné frázování hraných skladeb
- použije melodické ozdoby v hraných skladbách
- stylově zahraje skladby různých stylových období
- popíše hlavní hudební slohová období

4. ročník

Žák:

- ovládá celý rozsah nástroje
- ovládá melodické ozdoby
- ovládá stylovou interpretaci skladeb všech stylových období
- nastudovanou skladbu zahraje na abs. koncertě

Vyučovací předmět Hra v souboru

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- uplatní poznatky a dovedností z individuální výuky
- začlení svojí hru do souboru
- respektuje vedoucího souboru

4. ročník

Žák:

- dodržuje notový zápis a přesný rytmus
- dbá na souhru kolektivu
- přizpůsobí svojí hru ostatním členům souboru

5. ročník

Žák:

- dodržuje předepsané tempo ve skladbě
- rozezná odchylky v intonaci
- orientuje se v notovém partu

6. ročník

Žák:

- přizpůsobí svojí hru společné dynamice a výrazu
- nastuduje svůj part

7. ročník

Žák:

- aktivně spolupracuje při činnosti souborů
- obohacuje výraz hraných skladeb podle svých znalostí a zkušeností
- v rámci souboru veřejně prezentuje nacvičené skladby

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje předložené party
- formuluje svůj názor na hranou skladbu

2. ročník

Žák:

- za pomoci učitele upraví své intonační odchylky
- vyjádří svůj názor na interpretaci hraných skladeb

3. ročník

Žák:

- podílí se na vytváření výrazu studované skladby
- samostatně upraví při hře své intonační odchylky

4. ročník

Žák:

- aktivně spolupracuje s vedoucí souboru při vytváření repertoáru a při veškeré činnosti souboru.

5.13 Hra v orchestru

Charakteristika vyučovacího předmětu Hra v orchestru.

Do dechového orchestru může začít výběr žáků již od 1. ročníku individuální výuky hlavního předmětu. Vyučující v tomto případě seznámí žáka v rámci individuální hodiny s obsazením orchestru, formou nácviků, notace a začlenění žáka do jeho obsazení.

Celá koncepce hry v orchestru spočívá v tom, že se žák učí komunikovat a hrát v kolektivu a získá orchestrální sebekázeň. Tím nejdůležitějším aspektem v činnosti tohoto tělesa je orchestrální praxe. Žák orchestru získá zkušenosti ve hře pro reprodukci různých hudebních žánrů.

V orchestru je žák zařazen do nástrojové skupiny na základě rozhodnutí vyučujícího hlavního předmětu dle schopností a talentu. Bývá pravidlem, že žák který začíná hru v orchestru je nejdříve zařazen do nástrojové skupiny orchestru s lehčím notovým zápisem. Talentovanější žák je zařazen do nástrojové skupiny s notovým zápisem obtížnějšího charakteru.

Žák navštěvuje kromě pravidelné zkoušky celého orchestru také souhru nástrojových skupin: melodické dřevěné nástroje, melodické žesťové nástroje, doprovodné nástroje, bicí nástroje a baskytaru.

Poznámka :

Vzhledem k tomu, že v obsazení dechového orchestru dochází s pravidelností k velké obměně členů, je přímo nutností pro další existenci tohoto reprezentativního tělesa zařazovat mezi stálé členy orchestru i zájemce, kteří na základě svého hudebního talentu splňují podmínky hry v orchestru, i když nejsou žáky školy nebo již studium na škole ukončili.

V tomto případě není a ani nemůže být na tohoto člena orchestru žádána finanční dotace. Rozhodnutí o tomto zařazení člena do orchestru je pouze v kompetenci ředitele školy.

Vyučovací předmět Hra v orchestru

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- při práci v orchestru použije poznatky a dovednosti získané v individuální výuce
- v nástrojové skupině si připraví určené skladby do orchestru
- dle pověření dirigenta připraví notové stojany a židle

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise svého partu
- dodržuje předepsané tempo ve skladbě
- reaguje na dirigentská gesta

5. ročník

Žák:

- během hry se přizpůsobí hráčům ve skupině
- hraje předepsanou artikulaci
- v rámci souboru veřejně prezentuje nacvičené skladby
- po koncertě se podílí na úklidu pódia – skládání stojanů, sesbírání not

6. ročník

Žák:

- orientuje se v nástrojovém obsazení orchestru a je schopen rozdat notové party
- přizpůsobí se agogickým změnám

7. ročník

Žák:

- rozezná své intonační odchylky
- dodržuje orchestrální kázeň – chodí včas na zkoušky, chodí na zkoušku připravený, nevyrušuje, staví a uklízí orchestr, nakládá nástroje
- respektuje dirigentská gesta

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- použije poznatky a zkušenosti ze studia I. stupně
- hraje skladby různých žánrů

2. ročník

Žák:

- při nácvičce partů poradí mladším spoluhráčům
- přizpůsobí se svým spoluhráčům v intonaci, tempu, dynamice

3. ročník

Žák:

- pozná jednotlivé žánry studovaného programu a popíše jejich charakteristické znaky a způsob interpretace
- je-li pověřen, zahraje sólový part za doprovodu orchestru
- samostatně si naladí svůj nástroj vůči ostatním nástrojům orchestru

4. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v notovém zápise svého partu (pojmenuje a použije hudební značky a zkratky notového zápisu)
- samostatně nastuduje svoje party ve skladbách nacvičovaného programu

Poznámka:

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hra v orchestru je totožný pro všechny dechové strunné a bicí nástroje.

5.14 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Charakteristika studijního zaměření

Specifikem studijního zaměření Hra na příčnou flétnu na ZUŠ Gustava Mahlera v Humpolci je výuka na příčnou flétnu se zakřivenou hlavicí. Takto upravená flétna dokonale odpovídá anatomické stavbě těla malého dítěte a nezpůsobuje tak problémy se špatným držením těla při hře na nástroj. Včasný začátek studia díky zakřivené hlavici umožňuje pozvolný postup ve výuce. Můžeme tak věnovat více času pro soužití s nástrojem a práci s tónem, započatý nejprve hrou na hlavici.

Dále jsou součástí studijního zaměření volitelné předměty Komorní hra a Hra v orchestru, žák si z těchto předmětů volí jeden jako povinný a povinný předmět Hudební nauka.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na příčnou flétnu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinou dotaci předmětu Hra na příčnou flétnu, rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na příčnou flétnu

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- správně sestaví nástroj
- používá brániční dýchání (nadechuje se ústy, nezvedá ramena, nadechuje se do břicha)
- předvede postavení nátisku, správný postoj při hře, držení nástroje, postavení rukou
- zahraje silný, rovný tón
- přečte jednoduchý notový zápis
- popíše použití funkce rtů, krku a jazyka při práci s tónem
- hraje v rozsahu h1- d1, h1 – d2
- zahraje legato, tenuto a staccato
- určí odpovídající počet dob v jednoduchých rytmických taktech 4/4, 3/4

2. ročník

Žák:

- ovládá postavení nátisku, správné držení nástroje a postoj při hře
- samostatně tvoří tón a rozezná jeho kvalitu
- předvede použití funkce rtů, krku a jazyka při práci s tónem v jednoduchém tónovém cvičení
- zahraje „přefukované tóny“ do c3
- hraje v rozsahu druhé oktávy
- přiřadí správné hmaty k daným tónům
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- zahraje správně rytmicky noty čtvrté s tečkou a noty osminové
- při souhře s druhým nástrojem udrží ve hrané skladbě předepsané tempo a dodrží přesný rytmus

3. ročník

Žák:

- předvede intenzivní nádech a plynulý výdech ve skladbě
- ve skladbách je schopen vystavět delší dechové fráze
- nasazuje čistě tón na T – Tá
- samostatně změní barvu tónu podle zadání a charakteru skladby
- zahraje čistě tóny ve třetí oktávě
- zahraje určené durové stupnice
- v zadaných skladbách rozliší základní druhy tempa (pomalá, rychlá, střední)
- hraje správně rytmicky noty šestnáctinové a trioly
- zahraje jednoduché přednesové skladby s klavírem nebo jiným doprovodným nástrojem
- podle svých individuálních schopností zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

4. ročník

Žák:

- využívá a uplatní dosud získané dovednosti dechové techniky – nádechy do břicha, intenzivní nádech a výdech
- samostatně napíše nádechy v technických cvičeních a zejména v přednesové literatuře
- vysvětlí pojem „nosní rezonance a hlavový tón“
- předvede změnu barvy tónu pomocí techniky „zívání“
- zahraje vybrané durové stupnice přes dvě oktávy v rychlém tempu
- v přednesu samostatně určí vhodnou základní dynamiku
- při souhře s klavírem pozná intonační odchylky

5. ročník

Žák:

- zahraje čistý tón s použitím „nosní rezonance“
- popíše tvorbu vibráta
- hraje vybrané mollové stupnice v pomalém tempu
- popíše a předvede hru melodických ozdob – trylek, nátryl
- v přednesové skladbě použije agogické změny ritardando, accelerando
- předvede hru akcentu
- samostatně si naladí nástroj

6. ročník

Žák:

- zahraje kvalitní čistý a rovný tón v celém rozsahu c1 – h3

- předvede hru vibráta
- zahraje vybrané mollové stupnice v rychlém tempu
- přesně dodržuje předepsanou dynamiku a agogiku v přednesových skladbách
- samostatně opraví odchylky v intonaci během hry
- zahraje jednodušší přednesovou skladbu z listu

7. ročník

Žák:

- zahraje kvalitní tón
- doladuje se během souhry s druhým nástrojem
- navrhne vlastní dynamiku, frázování a výrazové prostředky v realizované skladbě a svůj návrh zdůvodní
- interpretuje různé rytmické útvary
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatní se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- samostatně nastuduje sólovou skladbu, utvoří si vlastní představu o díle, uplatní svoji hudební tvořivost a vhodně okomentuje svůj způsob interpretace

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- použije při hře všechny dosud získané dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem, nasazení tónu, čistý, silný tón)
- popíše další techniky pro uvolnění nátisku
- pracuje s barvou tónu a je schopen ji během hry měnit
- vyjmenuje a popíše další melodické ozdoby (obal, mordent, příraz a skupinku)
- popíše charakteristické znaky v období baroka a klasicismu, vysvětlí rozdíly v interpretaci skladeb těchto období

2. ročník

Žák:

- hraje čistě tóny ve třetí oktávě
- do vybrané skladby vhodně navrhne artikulační prvky (legato, nonlegato, staccato, tenuto, portamento)
- vyjádří svůj názor na hranou skladbu
- navrhne vlastní dynamiku
- je schopen změnit výraz dané skladby
- popíše charakteristické znaky romantismu

3. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s dechem a nátiskem
- s ohledem na charakter skladby zvolí vhodné výrazové prostředky
- interpretuje skladby různých stylových období a tento svůj způsob interpretace obhájí
- zahraje z listu předložené skladby
- zahraje sólovou skladbu bez doprovodu

4. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise
- ve skladbách samostatně pracuje s tónem, mění jeho zabarvení podle charakteru a nálady skladby

- vysvětlí princip hry dvojitého staccata
- hraje vybrané melodické ozdoby
- samostatně pracuje v souboru
- využívá interpretačních zkušeností a hudebních vědomostí
- k samostatnému nastudování nových skladeb

5.15 Studijní zaměření Hra na klarinet

Charakteristika studijního zaměření

Při vyučování hry na klarinet je třeba vycházet z toho, že klarinet je nástroj velmi širokého uplatnění, který má své místo v symfonické, komorní, lidové, dechové, taneční a džezové hudbě a samozřejmě také jako sólový nástroj.

Pro přijetí žáka ke hře na klarinet je potřebné hudební nadání, tělesná vyspělost, způsobilé rty, zdravé dýchací orgány a zuby.

Základním rysem vyučování hry na klarinet je vést žáka k tvořivé interpretaci hudebních skladeb a vychovat z něj dobrého aktivního hráče amatéra, schopného pokračovat v samostatné tvořivé práci, v některém, podle svého vkusu zvoleném, amatérském souboru. U mimořádně talentovaných žáků je úlohou učitele rozvíjet talent a připravit takové žáky pro další studium na odborné hudební škole.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na klarinet		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2		2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na klarinet rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na klarinet.

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zná nástroj, umí pojmenovat jeho jednotlivé části
- dokáže správně sestavit nástroj a opět jej rozebrat, uplatňuje základní prvky údržby a péče o klarinet a plátky
- využije základní prvky hry týkající se držení těla, dýchání, nátisku, práce jazyka a prstů
- ovládá hru v šalmajovém rejstříku, je seznámen s rejstříkem klarinovým, dokáže přejít z jednoho rejstříku do druhého
- rozliší a užívá hru détaché a legato
- dbá o základní čistotu a kvalitu nasazení tónu
- zná základy správné domácí přípravy

2. ročník

Žák:

- využívá tónový rozsah od „e“ do „c3“

- čte spolehlivě noty v celém rozsahu nástroje
- ovládá na základní úrovni hru staccato
- hraje v dynamických hladinách slabě – silně
- zahraje krátkou skladbu (píseň) z paměti
- je schopen spolupráce v souhře s učitelem, usiluje o čistotu intonace

3. ročník

Žák:

- dbá na zvukovou vyrovnanost v jednotlivých rejstřících
- hraje détaché, legáto a staccato v osminových hodnotách
- používá dynamické odstíny pp – ff, včetně cresc. a decresc
- ovládá jednodušší melodické ozdoby (opora, příraz, skupinka, nátryl)
- zvládá čtení a hraní v taktech půlových a osminových, rytmy tečkované, synkopické a nepravidelné dělení
- zapojuje se do hry v souboru
- skladbu na úrovni 1. ročníku zahraje „z listu“

4. ročník

Žák:

- zvládá hru v pomalých tempech - Adagio, Largo - složitější rytmy v drobných hodnotách
- frázuje v základních rysech swingové skladby a cvičení
- ovládá složitější melodické ozdoby (obal, trylek)
- je seznámen se základy vibráta
- spolupracuje se spolužáky v souborové hře
- zvládá tzv. oktávovou transpozici oběma směry v pomalém tempu

5. ročník

Žák:

- samostatně pečuje o rozvoj svých nátiskových schopností
- spolupracuje s učitelem při výběru repertoáru
- zdokonaleným hospodařením s dechem zvládá hru delších hudebních frází
- používá vibráto jako prostředek osobitého hudebního projevu
- vysvětlí způsoby transpozice

6. ročník

Žák:

- zvládá celý rozsah nástroje (e – g3)
- samostatně nastuduje skladbu přiměřené obtížnosti a přiměřeného rozsahu
- používá drobné dynamické a agogické odstínění pro vyjádření charakteru skladby
- samostatně dbá o kvalitu tónu, vyrovnanost a spolehlivost techniky
- předvede elementární transpozice in C

7. ročník

Žák:

- transponuje (po nácvičku a v pomalém tempu) i z hlasu in A
- je schopen se samostatně zapojit i do mimoškolních hudebních aktivit
- ukončí I. stupeň studia veřejným vystoupením

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje

- vytváří krátké a jednoduché improvizace
- umí si vyhledat skladbu podle vlastního výběru a samostatně ji nastudovat
- popíše základní vývojovou linii hudby

2. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s akcenty a frázováním
- vytváří jednoduché improvizace
- rozliší výrazové prostředky různých vývojových etap hudby

3. ročník

Žák:

- vytváří delší improvizace na harmonické schéma
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb
- vyjádří vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

4. ročník

Žák

- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří delší improvizace na melodické téma
- zakončí studium ZUŠ veřejným vystoupením

5.16 Studijní zaměření Hra na saxofon

Charakteristika studijního zaměření

Při vyučování hře na saxofon je třeba vycházet z toho, že saxofon je zejména nástroj širokého uplatnění, který má své místo především v taneční a jazzové hudbě. Uplatní se však dobře i v hudbě symfonické, komorní, lidové, dechové a samozřejmě také jako sólový nástroj. Pro přijetí žáka ke hře na saxofon je potřebné hudební nadání, tělesná vyspělost, způsobilé rty, dýchací orgány a zuby.

Žáci obvykle začínají na altsaxofon či tenorsaxofon dle preference a fyzické zdatnosti. Pokud žák ještě není příliš fyzicky vyspělý, může být v nižších ročnících vyučován na zahnutý soprán saxofon, popř. zařazen do studijního zaměření Hra na klarinet nebo Hra na zobcovou flétnu.

Základním rysem vyučování hry na saxofon je vést žáka k tvořivé interpretaci hudebních skladeb a vychovat z něho dobrého aktivního hráče, který bude schopen pokračovat v samostatné tvořivé práci v libovolném amatérském souboru. U mimořádně talentovaných žáků je úlohou učitele rozvíjet talent a připravit takové žáky pro další studium na odborné hudební škole.

Učební plán A:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra		1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru		1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru		2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace		1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na saxofon rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na saxofon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- samostatně připraví nástroj ke hře (složení, nastavení plátku)
- ovládá zásady běžné péče o nástroj, hubičku a plátek
- dbá na správné dýchání, držení nástroje a postoj
- hraje dlouhé tóny v rozsahu e1 – g2
- zahraje z paměti jednoduchou píseň

2. ročník

Žák:

- rozvine základní návyky (postoj, dech, tvorba tónu)
- rozlišuje a používá základní dynamické odstíny
- hraje v rozsahu c1 – c3
- ovládá hru legato, détaché a staccato
- hraje z paměti durové stupnice a jejich kvintakordy
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a rozlišuje rytmus
- zahraje v daném rozsahu píseň libovolného žánru
- podle svých schopností a dovedností zvládá souhru s druhým nástrojem (učitelem)

3. ročník

Žák:

- ovlivňuje kvalitu tónu, intonaci a dynamiku
- ovládá práci s dechem a jazykem, rozlišuje nasazení tónu v různých artikulacích
- hraje na samotnou hubičku v malém rozsahu
- k durovým stupnicím zahraje paralelní mollovou a příslušné kvintakordy
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché melodické a rytmické útvary podle sluchu i z not
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- se uplatní podle svých schopností v souborové hře, komorní hře nebo v dechovém či tanečním orchestru

4. ročník

Žák:

- použije při hře širokou dynamickou škálu a všechny typy artikulace a snadnější melodické ozdoby
- ovládá chromatickou stupnici v celém rozsahu nástroje
- hraje stupnice moll aiolskou, harmonickou a melodickou
- ovládá dominantní septakordy k durovým stupnicím
- rozlišuje frázování klasické a swingové,
- zvládá samostatnou domácí přípravu
- získané dovednosti a znalosti uplatňuje v kolektivní interpretaci

5. ročník

Žák:

- zvládá tónovou kulturu, dbá na zvukovou vyrovnanost a kultivovanost ve všech rejstřících, ovládá hrtan a dolní ret
- zahraje melodické ozdoby nátryl, trylek, příraz
- hraje dominantní septakordy a zmenšené septakordy
- zahraje pentatoniky dur a moll
- rozliší různé saxofony a jejich ladění, teoreticky ovládá transpozici z ladění svého nástroje (Es, B) do C ladění a opačně
- rozlišuje výrazové prostředky, frázování a specifika hudby jazzové, populární, lidové i klasické podle svých individuálních schopností a dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zdokonaluje sluchovou představivost a vytváří jednoduché melodie na užívané harmonické postupy a kadence
- v kolektivní hře uplatňuje tvořivou iniciativu

6. ročník

Žák:

- ovládá postupy práce při zlepšování kvality tónu
- užívá všechny typy artikulace, samostatně uplatňuje výrazové prostředky a frázování ve skladbách různých žánrů
- ovládá vybrané bluesové stupnice
- zahraje zvětšený kvintakord a celotónovou stupnici
- se orientuje v základních akordových značkách
- předvede jednoduchou improvizaci s užitím pentatoniky či bluesové stupnice
- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- je schopen zahrát z paměti nastudovanou skladbu
- se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích
- je schopen veřejně vystupovat v souboru i samostatně dle společenských očekávání

7. ročník

Žák:

- využívá při hře veškeré návyky a dovednosti, které si osvojil v průběhu studia, využívá dynamických a výrazových možností nástroje
- hraje na samotnou hubičku alespoň v rozsahu kvinty
- zahraje vybrané církevní módy (jónský, dórský, lydický, mixolydický, aiolský)
- podle svých individuálních schopností improvizuje z akordových značek
- ovládá elementární transpozice úměrně svým schopnostem
- dokáže se aktivně a sebekriticky vyjádřit k vlastnímu výkonu a k výběru vhodného repertoáru
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

II. STUPEŇ

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium na úrovni 6. ročníku I. stupně.

1. ročník

Žák:

- uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- hraje durové i mollové stupnice s akordy (tónický kvintakord, dominantní septakord, u mollových tónin zmenšený septakord), pentatoniky, bluesové stupnice.
- hraje skladby jazzové i dalších žánrů
- vytváří jednoduché improvizace na bluesovou formu užitím bluesové stupnice i akordických tónů
- popíše základní vývojovou linii hudby (popř. jazzové hudby)
- zvládá samostatnou přípravu jak do individuálních hodin, tak i do souborů a orchestrů, kde uplatňuje své dovednosti

2. ročník

Žák:

- ovládá výrazové prostředky různých vývojových etap hudby
- hraje chromatickou stupnici v rychlém tempu v celém rozsahu svého nástroje
- hraje módy durové stupnice (církevní módy)
- zná akordové značky a rozeznává často používané harmonické postupy
- zlepšuje sluchovou představivost, rozlišuje barvu akordů i příslušných stupnic/módů, vnímá tóniku jednoduchých skladeb
- dle svých schopností improvizuje podle akordových značek užitím akordických tónů a pentatonik
- je schopen svou interpretaci sebekriticky zhodnotit a porovnat s jinými interprety

3. ročník

Žák:

- ovládá pokročilé výrazové prostředky (vibrato, glissando)
- zahraje na samotnou hubičku nejméně v rozsahu sexty
- tvoří si zásobu jazzových standardů hraných z paměti s doprovodem i bez
- vytváří improvizace na celou harmonickou formu skladeb, které dobře zná
- vyjádří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb

4. ročník

Žák:

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně péče o nástroj
- zvládá hru po stránce tónové, intonační, rytmické, artikulační, dynamické i výrazové
- orientuje se ve všech probraných stupnicích a příslušných akordech
- je schopen provést harmonický rozbor jednoduché jazzové skladby
- dovede k akordovým značkám přiřadit příslušné stupnice/módy a užívat je při improvizaci
- zakončí studium ZUŠ veřejným vystoupením

Učební plán B:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na soprán saxofon		1	1									
Hra na saxofon				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V učebním plánu B slouží předmět Hra na soprán saxofon k přípravě hry na jiný dechový nástroj (saxofon) a může tak být vyučován ve skupině dvou žáků. O zařazení do učebního plánu A nebo B rozhoduje učitel hlavního předmětu dle fyzických dispozic žáka. V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na soprán saxofon rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě

doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na soprán saxofon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- samostatně připraví nástroj ke hře (složení, nastavení plátku)
- ovládá zásady běžné péče o nástroj, hubičku a plátek
- dbá na správné dýchání, držení nástroje a postoj
- hraje dlouhé tóny v rozsahu e1 – g2
- zahraje z paměti jednoduchou píseň

2. ročník

Žák:

- rozvine základní návyky (postoj, dech, tvorba tónu)
- rozlišuje a používá základní dynamické odstíny
- hraje v rozsahu c1 – c3
- ovládá hru legato, détaché a staccato
- hraje z paměti durové stupnice a jejich kvintakordy
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu a rozlišuje rytmus
- zahraje v daném rozsahu píseň libovolného žánru
- podle svých schopností a dovedností zvládá souhru s druhým nástrojem (učitelem)

Vyučovací předmět Hra na saxofon

3. ročník

Žák:

- ovlivňuje kvalitu tónu, intonaci a dynamiku
- ovládá práci s dechem a jazykem, rozlišuje nasazení tónu v různých artikulacích
- hraje na samotnou hubičku v malém rozsahu
- k durovým stupnicím zahraje paralelní mollovou a příslušné kvintakordy
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché melodické a rytmické útvary podle sluchu i z not
- se orientuje v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- se uplatní podle svých schopností v souborové hře, komorní hře nebo v dechovém či tanečním orchestru

4. ročník

Žák:

- použije při hře širokou dynamickou škálu a všechny typy artikulace a snadnější melodické ozdoby
- ovládá chromatickou stupnici v celém rozsahu nástroje
- hraje stupnice moll aiolskou, harmonickou a melodickou
- ovládá dominantní septakordy k durovým stupnicím
- rozlišuje frázování klasické a swingové,

- zvládá samostatnou domácí přípravu
- získané dovednosti a znalosti uplatňuje v kolektivní interpretaci

5. ročník

Žák:

- zvládá tónovou kulturu, dbá na zvukovou vyrovnanost a kultivovanost ve všech rejstřících, ovládá hrtan a dolní ret
- zahraje melodické ozdoby nátryl, trylek, příraz
- hraje dominantní septakordy a zmenšené septakordy
- zahraje pentatoniky dur a moll
- rozliší různé saxofony a jejich ladění, teoreticky ovládá transpozici z ladění svého nástroje (Es, B) do C ladění a opačně
- rozlišuje výrazové prostředky, frázování a specifika hudby jazzové, populární, lidové i klasické podle svých individuálních schopností a dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- zdokonaluje sluchovou představivost a vytváří jednoduché melodie na užívané harmonické postupy a kadence
- v kolektivní hře uplatňuje tvořivou iniciativu

6. ročník

Žák:

- ovládá postupy práce při zlepšování kvality tónu
- užívá všechny typy artikulace, samostatně uplatňuje výrazové prostředky a frázování ve skladbách různých žánrů
- ovládá vybrané bluesové stupnice
- zahraje zvětšený kvintakord a celotónovou stupnici
- se orientuje v základních akordových značkách
- předvede jednoduchou improvizaci s užitím pentatoniky či bluesové stupnice
- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- je schopen zahrát z paměti nastudovanou skladbu
- se orientuje v jednotlivých hudebních obdobích
- je schopen veřejně vystupovat v souboru i samostatně dle společenských očekávání

7. ročník

Žák:

- využívá při hře veškeré návyky a dovednosti, které si osvojil v průběhu studia, využívá dynamických a výrazových možností nástroje
- hraje na samotnou hubičku alespoň v rozsahu kvinty
- zahraje vybrané církevní módy (jónský, dórský, lydický, mixolydický, aiolský)
- podle svých individuálních schopností improvizuje z akordových značek
- ovládá elementární transpozice úměrně svým schopnostem
- dokáže se aktivně a sebekriticky vyjádřit k vlastnímu výkonu a k výběru vhodného repertoáru
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- se uplatňuje při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

II. STUPEŇ

Poznámka: Žáci II. stupně, kteří neabsolvovali předchozí studium I. stupně, plní školní výstupy I. stupně a zakončují studium na úrovni 6. ročníku I. stupně.

1. ročník

Žák:

- uplatňuje získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- hraje durové i mollové stupnice s akordy (tónický kvintakord, dominantní septakord, u mollových tónin zmenšený septakord), pentatoniky, bluesové stupnice.
- hraje skladby jazzové i dalších žánrů
- vytváří jednoduché improvizace na bluesovou formu užitím bluesové stupnice i akordických tónů
- popíše základní vývojovou linii hudby (popř. jazzové hudby)
- zvládá samostatnou přípravu jak do individuálních hodin, tak i do souborů a orchestrů, kde uplatňuje své dovednosti

2. ročník

Žák:

- ovládá výrazové prostředky různých vývojových etap hudby
- hraje chromatickou stupnici v rychlém tempu v celém rozsahu svého nástroje
- hraje módy durové stupnice (církevní módy)
- zná akordové značky a rozeznává často používané harmonické postupy
- zlepšuje sluchovou představivost, rozlišuje barvu akordů i příslušných stupnic/módů, vnímá tóniku jednoduchých skladeb
- dle svých schopností improvizuje podle akordových značek užitím akordických tónů a pentatonik
- je schopen svou interpretaci sebekriticky zhodnotit a porovnat s jinými interprety

3. ročník

Žák:

- ovládá pokročilé výrazové prostředky (vibrato, glissando)
- zahraje na samotnou hubičku nejméně v rozsahu sexty
- tvoří si zásobu jazzových standardů hraných z paměti s doprovodem i bez
- vytváří improvizace na celou harmonickou formu skladeb, které dobře zná
- vyjádří si vlastní názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- se zapojuje do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku a způsobu interpretace skladeb

4. ročník

Žák:

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně péče o nástroj
- zvládá hru po stránce tónové, intonační, rytmické, artikulační, dynamické i výrazové
- orientuje se ve všech probraných stupnicích a příslušných akordech
- je schopen provést harmonický rozbor jednoduché jazzové skladby
- dovede k akordovým značkám přiřadit příslušné stupnice/módy a užívat je při improvizaci
- zakončí studium ZUŠ veřejným vystoupením

5.17 Studijní zaměření Hra na fagot

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na fagot		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na fagot rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na fagot

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat jednotlivé díly nástroje
- umí nástroj správně sestavit a rozložit
- ví, jak se o nástroj správně starat
- zvládne zaujmout základní postoj ke hře
- dovede nástroj správně uchopit a přiložit ke rtům
- je schopen vytvořit několik tónů
- chápe a podle svých schopností je schopen používat správné dýchání
- zahraje z not i z paměti lidovou píseň

2. ročník

Žák:

- dovede si sám připravit nástroj ke hře
- dovede správně držet nástroj
- zvládne základní postoj při hře
- chápe a podle svých schopností používá správné dýchání
- chápe funkci jazyka při nasazení tónu
- zvládá čtení basového klíče C – f
- je schopen podle svých schopností vytvořit několik tónů v rozsahu jedné oktávy
- zahraje jednoduché skladby z not, z toho jednu z paměti

3. ročník

Žák:

- používá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, práce s dechem a jazykem) a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstová technika, kvalita tónu)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- hraje jednoduché skladby podle sluchu
- podle svých schopností si rozšíří svůj rozsah
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti a používá základní technické prvky hry (nasazení tónu, kvalita tónu, prstová technika)
- ví, jak postupovat při samostatné přípravě
- zahraje probrané durové a mollové stupnice
- umí vytvořit u probraných stupnic T5 a dokáže je zahrát v obrazech po čtyřech tónech
- využívá při hře dynamiku, tempová rozlišení
- zahraje podle svých individuálních schopností přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s dalším nástrojem

5. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané návyky a dovednosti a používá základní technické prvky hry
- dbá na čistotu tónu a na čistotu nasazení
- umí podle svých schopností použít melodické ozdoby
- dokáže vyjádřit náladu určité skladby pomocí elementárních výrazových prostředků
- zahraje podle svých individuálních schopností přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s dalším nástrojem

6. ročník

Žák:

- zahraje probrané durové, mollové stupnice a T5 v obrazech po čtyřech ve svém rozsahu
- podle svých schopností využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku
- je schopen za pomoci svého učitele nastudovat skladbu, která klade na interpreta již vyšší nároky
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje podle svých individuálních schopností přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- používá při hře doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu
- nástroje (s přihlédnutím na nátlakovou obtížnost nástroje)
- zdokonaluje dechovou techniku a techniku hry legata v jednočárkované oktávě
- zvládne další durové a mollové stupnice a akordy
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry

2. ročník

Žák:

- uplatňuje při hře všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- zdokonaluje techniku hry legata se zaměřením na obtížné spoje, používá hru artikulací ke zlepšení prstové techniky
- zvládne další durové a mollové stupnice a akordy v artikulačních modelech
- uplatňuje své znalosti a dovednosti v komorní nebo souborové hře

3. ročník

Žák:

- vždy použije všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- zdokonaluje techniku hry staccata, legata, artikulací a hru složitějších rytmických celků
- zvládne durové a mollové stupnice do 7 #/b, tónické kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy
- dokáže samostatně pracovat s barvou a kvalitou tónu
- umí uplatnit pohotovost a muzikálnost při studiu obtížnějších skladeb
- použije své dovednosti a zkušenosti v komorní nebo souborové hře

4. ročník

Žák:

- vždy použije všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- využívá získaných znalostí (dýchání, tón nasazení, výrazové prostředky) při samostatném nácvičení skladeb a při vyhledávání skladeb dle vlastního výběru,
- zvládne jednoduché úpravy strojků (ozev tónu)
- dokáže samostatně pracovat s barvou a kvalitou tónu
- uplatňuje své dovednosti a znalosti v komorní nebo souborové hře, podílí se na společném nácvičení a interpretaci skladeb

5.18 Studijní zaměření Hra na trubku

Učební plán:

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na trubku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na trubku rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na trubku

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- vysvětlí použití jazyka při tvoření tónu
- předvede dechová cvičení, která mu pomohou při posilování břišního svalstva a dechové výdrži při hře dlouhých tónů
- vysvětlí základy správného žeberně-bránicového dýchání
- předvede prstoklad tónů c1-g1
- hraje vydržované tóny v rozsahu c1-g1 pro posílení nátiskového a lícního svalstva
- rozezná a pojmenuje noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové
- pojmenuje a zahraje nasazovaně noty celé, půlové, čtvrtové v rozsahu c1 – g1
- pozná a definuje hudební značku pro repetici a při hře ji použije
- hraje v pomalém tempu jednoduchá cvičení, při kterých dbá na správné použití jazyka při tvoření tónu

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, předvedou držení nástroje vsedě)
- předvede správné posazení nátrubku na rty
- použije správně jazyk při tvoření tónu
- nadechuje se ústy a při nádechu nezvedá ramena
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- rozezná posuvky a vysvětlí jejich použití
- vysvětlí rozdíl mezi hrou tenuto a legato

- zahraje v pomalém tempu hru tenuto a legato v celých, půlových, čtvrtových notách
- vysvětlí pojem primavolta a sekundavolta a tyto hudební značky využívá při hře daných cvičení
- pozná noty osminové
- zahraje osminové noty v pomalém tempu
- pojmenuje noty v rozsahu c1 – h1
- hraje v rozsahu c1-h1

3. ročník

Žák:

- používá správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, mohou při hře sedět)
- použije správné nasazení nátrubku na rty
- využívá správnou funkci jazyka při hře
- pojmenuje noty od malého h – c2
- rozšíří tónový rozsah od malého h – c2 a ovládá prstoklad daných tónů
- hraje jednoduchá nátisková cvičení v půlových a čtvrtových notách v pomalém tempu, která slouží k posílení lícního svalstva
- hraje a využívá vydržované tóny v rozsahu malé h- c2 k nácviku hlubokého nádechu a plynulého a dlouhého hraného tónu
- hraje v pomalém tempu cvičení vhodná k procvičování prstové techniky
- zahraje kombinace hry legato a tenuto
- vysvětlí způsob hry staccato
- vysvětlí používání tečky za notou
- hraje cvičení, ve kterých procvičuje čtvrtovou notu s tečkou
- vyjmenuje základní druhy temp
- definuje výrazy allegro, moderato, andante
- hraje v komorním souboru nebo orchestru

4. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah od malého g – d2 a ovládá prstoklad daných tónů
- pojmenuje noty od malého g – d2
- hraje vydržované tóny a legátová cvičení v rozsahu malé g – d2, pomocí kterých zdokonaluje žeborně bránicové dýchání, kvalitu tónu a posílí nátiskové svalstvo
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí hru tenuto, legato, staccato
- jednoduchá cvičení uplatní při nácviku základů hry z listu
- definuje dynamické výrazy piano, mezzoforte, forte a orientuje se v jejich značení
- používá při hře přednesových skladeb základní dynamiku (p, mf, f)
- při hře v souboru se přizpůsobí ostatním spoluhráčům v dynamice i artikulaci

5. ročník

Žák:

- vysvětlí pojem stupnice a předznamenání
- vyjmenuje názvy durových stupnic do 4# a 4b
- vyjmenuje předznamenání dur. stupnic do 4#, 4b a předznamenání hrané skladby
- hraje durové stupnice do 4#, 4b
- vysvětlí pojmy crescendo, decrescendo a diminuendo a pozná jejich značení v notovém zápise
- využívá při hře crescendo, decrescendo a diminuendo
- vysvětlí pojmy předtaktí, synkopa, triola a pozná je v notovém zápise
- hraje synkopu a triolu

6. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu malé g – f2 a ovládá prstoklad daných tónů
- přečte noty od malého g – f2
- rozezná odchylky v intonaci
- pozná a popíše noty šestnáctinové
- hraje v pomalém tempu cvičení, ve kterých procvičuje noty šestnáctinové
- hraje tečkovaný rytmus v notách osminových
- užívá sluchovou sebekontrolu a rozezná odchylky v intonaci
- vysvětlí pojem akcent a pozná v notách jeho označení
- vysvětlí pojmy ritardando, accelerando
- reaguje při hře na označení ritardando a accelerando
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí jazykovou a nátiskovou pohyblivost
- přizpůsobí nádechy melodickým frázím

7. ročník

Žák:

- vyjmenuje durové stupnice do 7#, 7b vyjmenuje jejich předznamenání
- hraje stupnice do 7#, 7b
- využívá při hře všechny získané technické a nátiskové dovednosti
- je schopný sluchové sebekontroly, upraví během hry intonační odchylky
- dbá na kvalitu a zpěvnost tónu
- využívá při hře dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- hraje vybraná rytmická cvičení v osminových, šestnáctinových hodnotách a tečkovaných rytmech ve středně rychlém tempu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních souborech

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ze studia I. stupně
- dbá na kvalitu tónu a nasazení
- hraje v rozsahu malé g – g2 a ovládá prstoklad daných tónů
- vysvětlí rozdíl mezi mollovou stupnicí aiolskou, harmonickou, melodickou
- vyjmenuje mollové stupnice do 4#, 4b
- hraje mollové stupnice do 4#, 4b
- popíše značku pro trylek a pozná ji v notách
- ovládá nácviku trylků a hmatových kombinací vhodných ke hře trylků
- vysvětlí hudební značku Da Capo al Fine,
- popíše charakteristické znaky renesance a baroka
- vyjmenuje nejznámější skladatele renesance a baroka
- ovládá základní péči o nástroj

2. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení a etudy v rychlejším tempu, pomocí kterých zdokonalí a udrží prstovou a jazykovou techniku
- popíše charakteristické znaky klasicismu

- vyjmenuje nejznámější skladatele klasicismu
- ovládá práci s dechem
- vyjmenuje melodické ozdoby a popíše způsob jejich značení
- hraje melodické ozdoby příraz, nátryl, obal
- v kolektivní a souborové hře se přizpůsobí ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

3. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v notovém zápise skladeb (pojmenuje všechny hudební značky a zkratky notového písma)
- vyjmenuje mollové stupnice do 7#, 7b
- popíše charakteristické znaky romantismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele romantismu
- při hře samostatně užívá artikulační a hudebně výrazové prostředky (frázování, dynamiku, artikulaci, hospodaření s dechem)
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni nižších ročníků
- je schopen samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party skladeb školního souboru
- naladí nástroj

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s barvou kvalitou tónu
- orientuje se ve stylových obdobích hudby
- hraje skladby různých stylových období
- využívá získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostudiu skladeb
- je schopný zapojit se do amatérských souborů různých obsazení a žánrů

5.19 Studijní zaměření Hra na pozoun

Učební plán:

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na pozoun		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na pozoun rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na pozoun

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- vysvětlí použití jazyka při tvoření tónu
- předvede dechová cvičení, která mu pomohou při posilování břišního svalstva a dechové výdrži při hře dlouhých tónů
- vysvětlí základy správného žeborně-bránicového dýchání
- předvede sled poloh B - f
- hraje vydržované tóny v rozsahu B - f pro posílení nátiskového a lícního svalstva
- rozezná a pojmenuje noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové
- pojmenuje a zahraje nasazované noty celé, půlové, čtvrtové v rozsahu B - f
- pozná a definuje hudební značku pro repetici a při hře ji použije
- hraje v pomalém tempu jednoduchá cvičení, při kterých dbá na správné použití jazyka při tvoření tónu

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, předvedou držení nástroje vsedě)
- předvede správné posazení nátrubku na rty
- použije správně jazyk při tvoření tónu
- nadechuje se ústy a při nádechu nezvedá ramena
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- rozezná posuvky a vysvětlí jejich použití

- vysvětlí rozdíl mezi hrou tenuto a legato
- zahraje v pomalém tempu hru tenuto a legato v celých, půlových, čtvrtových notách
- vysvětlí pojem primavolta a sekundavolta a tyto hudební značky využívá při hře daných cvičení
- pozná noty osminové
- zahraje osminové noty v pomalém tempu
- pojmenuje noty v rozsahu B - b
- hraje v rozsahu B - b

3. ročník

Žák:

- používá správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, mohou při hře sedět)
- použije správné nasazení nátrubku na rty
- využívá správnou funkci jazyka při hře
- pojmenuje noty od AS – b
- rozšíří tónový rozsah od AS – b a ovládá prstoklad daných tónů
- hraje jednoduchá nátisková cvičení v půlových a čtvrtových notách v pomalém tempu, která slouží k posílení lícního svalstva
- hraje a využívá vydržované tóny v rozsahu AS – b k nácviku hlubokého nádechu a plynulého a dlouhého hraného tónu
- hraje v pomalém tempu cvičení vhodná k procvičování prstové techniky
- zahraje kombinace hry legato a tenuto
- vysvětlí způsob hry staccato
- vysvětlí používání tečky za notou
- hraje cvičení, ve kterých procvičuje čtvrtovou notu s tečkou
- vyjmenuje základní druhy temp
- definuje výrazy allegro, moderato, andante
- hraje v komorním souboru nebo orchestru

4. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah od AS – d1 a ovládá sled poloh tónů
- pojmenuje noty od AS – d1
- hraje vydržované tóny a legátová cvičení v rozsahu AS – d1, pomocí kterých zdokonaluje žeborně bránicové dýchání, kvalitu tónu a posílí nátiskové svalstvo
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí hru tenuto, legato, staccato
- jednoduchá cvičení uplatní při nácviku základů hry z listu
- definuje dynamické výrazy piano, mezzoforte, forte a orientuje se v jejich značení
- používá při hře přednesových skladeb základní dynamiku (p, mf, f)
- při hře v souboru se přizpůsobí ostatním spoluhráčům v dynamice i artikulaci

5. ročník

Žák:

- vysvětlí pojem stupnice a předznamenání
- vyjmenuje názvy durových stupnic do 4# a 4b
- vyjmenuje předznamenání dur. stupnic do 4#, 4b a předznamenání hrané skladby
- hraje durové stupnice do 4#, 4b
- vysvětlí pojmy crescendo, decrescendo a diminuendo a pozná jejich značení v notovém zápise
- využívá při hře crescendo, decrescendo a diminuendo
- vysvětlí pojmy předtaktí, synkopa, triola a pozná je v notovém zápise

- hraje synkopu a triolu

6. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah G – f1 a ovládá sled poloh daných tónů
- přečte noty od G – f1
- rozezná odchylky v intonaci
- pozná a popíše noty šestnáctinové
- hraje v pomalém tempu cvičení, ve kterých procvičuje noty šestnáctinové
- hraje tečkovaný rytmus v notách osminových
- užívá sluchovou sebekontrolu a rozezná odchylky v intonaci
- vysvětlí pojem akcent a pozná v notách jeho označení
- vysvětlí pojmy ritardando, accelerando
- reaguje při hře na označení ritardando a accelerando
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí jazykovou a nátiskovou pohyblivost
- přizpůsobí nádechy melodickým frázím

7. ročník

Žák:

- vyjmenuje durové stupnice do 7#, 7b vyjmenuje jejich předznamenání
- hraje stupnice do 7#, 7b
- využívá při hře všechny získané technické a nátiskové dovednosti
- je schopný sluchové sebekontroly, upraví během hry intonační odchylky
- dbá na kvalitu a zpěvnost tónu
- využívá při hře dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- hraje vybraná rytmická cvičení v osminových, šestnáctinových hodnotách a tečkovaných rytmech ve středně rychlém tempu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních souborech

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ze studia I. stupně
- dbá na kvalitu tónu a nasazení
- hraje v rozsahu F – f1 a ovládá sled poloh tónů
- vysvětlí rozdíl mezi mollovou stupnicí aiolskou, harmonickou, melodickou
- vyjmenuje mollové stupnice do 4#, 4b
- hraje mollové stupnice do 4#, 4b
- popíše značku pro trylek a pozná ji v notách
- ovládá nácvičku trylků a hmatových kombinací vhodných ke hře trylků
- vysvětlí hudební značku Da Capo al Fine,
- popíše charakteristické znaky renesance a baroka
- vyjmenuje nejznámější skladatele renesance a baroka
- ovládá základní péči o nástroj

2. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení a etudy v rychlejším tempu, pomocí kterých zdokonalí a techniku pravé ruky a jazykovou techniku

- popíše charakteristické znaky klasicismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele klasicismu
- ovládá práci s dechem
- vyjmenuje melodické ozdoby a popíše způsob jejich značení
- v kolektivní a souborové hře se přizpůsobí ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

3. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v notovém zápise skladeb (pojmenuje všechny hudební značky a zkratky notového písma)
- vyjmenuje mollové stupnice do 7#, 7b
- popíše charakteristické znaky romantismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele romantismu
- při hře samostatně užívá artikulační a hudebně výrazové prostředky (frázování, dynamiku, artikulaci, hospodaření s dechem)
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni nižších ročníků
- je schopen samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party skladeb školního souboru
- naladí nástroj

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s barvou kvalitou tónu
- orientuje se ve stylových obdobích hudby
- hraje skladby různých stylových období
- využívá získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostudiu skladeb
- je schopný zapojit se do amatérských souborů různých obsazení a žánrů

5.20 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku

Charakteristika Studijního zaměření

Na ZUŠ Gustava Mahlera je možné studovat ve studijním zaměření Hra na Baskřídlovku podle učebního plánu A nebo B. O zařazení žáka do učebního plánu rozhoduje učitel hlavního předmětu na základě fyzických dispozic žáka. V učebním plánu B je zařazen předmět Hra na trubku, který slouží jako předmět pro výuku přípravného nástroje ke hře na jiný dechový nástroj. Tento předmět je vyučován individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků.

Učební plán A:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na baskřídlovku		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na baskřídlovku rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Žák může navštěvovat i více předmětů současně na základě doporučení učitele. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z nich se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na baskřídlovku

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- vysvětlí použití jazyka při tvoření tónu
- předvede dechová cvičení, která mu pomohou při posilování břišního svalstva a dechové výdrži při hře dlouhých tónů
- vysvětlí základy správného žeberně-bránicového dýchání
- předvede prstoklad tónů c1-g1
- hraje vydržované tóny v rozsahu c1-g1 pro posílení nátiskového a lícního svalstva
- rozezná a pojmenuje noty a pomlky celé, půlové, čtvrté
- pojmenuje a zahraje nasazované noty celé, půlové, čtvrté v rozsahu c1 – g1
- pozná a definuje hudební značku pro repetici a při hře ji použije
- hraje v pomalém tempu jednoduchá cvičení, při kterých dbá na správné použití jazyka při tvoření tónu

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, předvedou držení nástroje vsedě)
- předvede správné posazení nátrubku na rty
- použije správně jazyk při tvoření tónu
- nadechuje se ústy a při nádechu nezvedá ramena
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- rozezná posuvky a vysvětlí jejich použití
- vysvětlí rozdíl mezi hrou tenuto a legato
- zahraje v pomalém tempu hru tenuto a legato v celých, půlových, čtvrtových notách
- vysvětlí pojem primavolta a sekundavolta a tyto hudební značky využívá při hře daných cvičení
- pozná noty osminové
- zahraje osminové noty v pomalém tempu
- pojmenuje noty v rozsahu c1 – h1
- rozšíří tónový rozsah c1-h1

3. ročník

Žák:

- používá správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, mohou při hře sedět)
- použije správné nasazení nátrubku na rty
- využívá správnou funkci jazyka při hře
- pojmenuje noty od malého h – c2
- rozšíří tónový rozsah od malého h – c2 a ovládá prstoklad daných tónů
- hraje jednoduchá nátisková cvičení v půlových a čtvrtových notách v pomalém tempu, která slouží k posílení lícního svalstva
- hraje a využívá vydržované tóny v rozsahu malé h- c2 k nácviku hlubokého nádechu a plynulého a dlouhého hraného tónu
- hraje v pomalém tempu cvičení vhodná k procvičování prstové techniky
- zahraje kombinace hry legato a tenuto
- vysvětlí způsob hry staccato
- vysvětlí používání tečky za notou
- hraje cvičení, ve kterých procvičuje čtvrtovou notu s tečkou
- vyjmenuje základní druhy temp
- definuje výrazy allegro, moderato, andante
- hraje v komorním souboru nebo orchestru

4. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah od malého g – d2 a ovládá prstoklad daných tónů
- pojmenuje noty od malého g – d2
- hraje vydržované tóny a legátová cvičení v rozsahu malé g – d2, pomocí kterých zdokonaluje žeborně bránicové dýchání, kvalitu tónu a posílí nátiskové svalstvo
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí hru tenuto, legato, staccato
- jednoduchá cvičení uplatní při nácviku základů hry z listu
- definuje dynamické výrazy piano, mezzoforte, forte a orientuje se v jejich značení
- používá při hře přednesových skladeb základní dynamiku (p, mf, f)
- při hře v souboru se přizpůsobí ostatním spoluhráčům v dynamice i artikulaci

5. ročník

Žák:

- vysvětlí pojem stupnice a předznamenání
- vyjmenuje názvy durových stupnic do 4# a 4b
- vyjmenuje předznamenání dur. stupnic do 4#, 4b a předznamenání hrané skladby
- hraje durové stupnice do 4#, 4b
- vysvětlí pojmy crescendo, decrescendo a diminuendo a pozná jejich značení v notovém zápise
- využívá při hře crescendo, decrescendo a diminuendo
- vysvětlí pojmy předtaktí, synkopa, triola a pozná je v notovém zápise
- hraje synkopu a triolu

6. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah malé g – f2 a ovládá prstoklad daných tónů
- přečte noty od malého g – f2
- rozezná odchylky v intonaci
- pozná a popíše noty šestnáctinové
- hraje v pomalém tempu cvičení, ve kterých procvičuje noty šestnáctinové
- hraje tečkovaný rytmus v notách osminových
- užívá sluchovou sebekontrolu a rozezná odchylky v intonaci
- vysvětlí pojem akcent a pozná v notách jeho označení
- vysvětlí pojmy ritardando, accelerando
- reaguje při hře na označení ritardando a accelerando
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí jazykovou a nátiskovou pohyblivost
- přizpůsobí nádechy melodickým frázím

7. ročník

Žák:

- vyjmenuje durové stupnice do 7#, 7b vyjmenuje jejich předznamenání
- hraje stupnice do 7#, 7b
- využívá při hře všechny získané technické a nátiskové dovednosti
- je schopný sluchové sebekontroly, upraví během hry intonační odchylky
- dbá na kvalitu a zpěvnost tónu
- využívá při hře dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- hraje vybraná rytmická cvičení v osminových, šestnáctinových hodnotách a tečkovaných rytmech ve středně rychlém tempu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních souborech

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ze studia I. stupně
- dbá na kvalitu tónu a nasazení
- hraje v rozsahu malé g – g2 a ovládá prstoklad daných tónů
- vysvětlí rozdíl mezi mollovou stupnicí aiolskou, harmonickou, melodickou
- vyjmenuje mollové stupnice do 4#, 4b
- hraje mollové stupnice do 4#, 4b

- popíše značku pro trylek a pozná ji v notách
- ovládá nácvičku trylků a hmatových kombinací vhodných ke hře trylků
- vysvětlí hudební značku Da Capo al Fine,
- popíše charakteristické znaky renesance a baroka
- vyjmenuje nejznámější skladatele renesance a baroka
- ovládá základní péči o nástroj

2. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení a etudy v rychlejším tempu, pomocí kterých zdokonalí a udrží prstovou a jazykovou techniku
- popíše charakteristické znaky klasicismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele klasicismu
- ovládá práci s dechem
- vyjmenuje melodické ozdoby a popíše způsob jejich značení
- hraje melodické ozdoby příraz, nátryl, obal
- v kolektivní a souborové hře se přizpůsobí ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

3. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v notovém zápise skladeb (pojmenuje všechny hudební značky a zkratky notového písma)
- vyjmenuje mollové stupnice do 7#, 7b
- popíše charakteristické znaky romantismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele romantismu
- při hře samostatně užívá artikulační a hudebně výrazové prostředky (frázování, dynamiku, artikulaci, hospodaření s dechem)
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni nižších ročníků
- je schopen samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party skladeb školního souboru
- naladí nástroj

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s barvou kvalitou tónu
- orientuje se ve stylových obdobích hudby
- hraje skladby různých stylových období
- využívá získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostudiu skladeb
- je schopný zapojit se do amatérských souborů různých obsazení a žánrů

Učební plán B:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na trubku		1	1									
Hra na baskřídlovku				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V učebním plánu B slouží předmět Hra na trubku k přípravě hry na jiný dechový nástroj (baskřídlovku) a může tak být vyučován ve skupině dvou žáků. O zařazení do učebního plánu A nebo B rozhoduje učitel hlavního předmětu dle fyzických dispozic žáka. V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na trubku rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Na základě doporučení učitele, může také žák navštěvovat oba předměty současně. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele docházet do těchto předmětů, ale hodnocení z nich se nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Vyučovací předmět Hra na trubku

I. STUPEŇ

1.ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- vysvětlí použití jazyka při tvoření tónu
- předvede dechová cvičení, která mu pomohou při posilování břišního svalstva a dechové výdrži při hře dlouhých tónů
- vysvětlí základy správného žeberně-bránicového dýchání
- předvede prstoklad tónů c1-g1
- hraje vydržované tóny v rozsahu c1-g1 pro posílení nátiskového a lícního svalstva
- rozezná a pojmenuje noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové
- pojmenuje a zahraje nasazovaně noty celé, půlové, čtvrtové v rozsahu c1 – g1
- pozná a definuje hudební značku pro repetici a při hře ji použije
- hraje v pomalém tempu jednoduchá cvičení, při kterých dbá na správné použití jazyka při tvoření tónu

2.ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, předvedou držení nástroje vsedě)
- předvede správné posazení nátrubku na rty
- použije správně jazyk při tvoření tónu
- nadechuje se ústy a při nádechu nezvedá ramena
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- rozezná posuvky a vysvětlí jejich použití
- vysvětlí rozdíl mezi hrou tenuto a legato
- zahraje v pomalém tempu hru tenuto a legato v celých, půlových, čtvrtových notách

- vysvětlí pojem primavolta a sekundavolta a tyto hudební značky využívá při hře daných cvičení
- pozná noty osminové
- zahraje osminové noty v pomalém tempu
- pojmenuje noty v rozsahu c1 – h1
- rozšíří tónový rozsah c1-h1

Vyučovací předmět Hra na baskřídllovku

3.ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- používá správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, mohou při hře sedět)
- použije správné nasazení nátrubku na rty
- využívá správnou funkci jazyka při hře
- pojmenuje noty od malého h – c2
- rozšíří tónový rozsah od malého h – c2 a ovládá prstoklad daných tónů
- hraje jednoduchá nátisková cvičení v půlových a čtvrtových notách v pomalém tempu, která slouží k posílení lícního svalstva
- hraje a využívá vydržované tóny v rozsahu malé h- c2 k nácviku hlubokého nádechu a plynulého a dlouhého hraného tónu
- hraje v pomalém tempu cvičení vhodná k procvičování prstové techniky
- zahraje kombinace hry legato a tenuto
- vysvětlí způsob hry staccato
- vysvětlí používání tečky za notou
- hraje cvičení, ve kterých procvičuje čtvrtovou notu s tečkou
- vyjmenuje základní druhy temp
- definuje výrazy allegro, moderato, andante
- hraje v komorním souboru nebo orchestru

4.ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah od malého g – d2 a ovládá prstoklad daných tónů
- pojmenuje noty od malého g – d2
- hraje vydržované tóny a legátová cvičení v rozsahu malé g – d2, pomocí kterých zdokonaluje žeborně bránicové dýchání, kvalitu tónu a posílí nátiskové svalstvo
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí hru tenuto, legato, staccato
- jednoduchá cvičení uplatní při nácviku základů hry z listu
- definuje dynamické výrazy piano, mezzoforte, forte a orientuje se v jejich značení
- používá při hře přednesových skladeb základní dynamiku (p, mf, f)
- při hře v souboru se přizpůsobí ostatním spoluhráčům v dynamice i artikulaci

5.ročník

Žák:

- vysvětlí pojem stupnice a předznamenání
- vyjmenuje názvy durových stupnic do 4# a 4b
- vyjmenuje předznamenání dur. stupnic do 4#, 4b a předznamenání hrané skladby
- hraje durové stupnice do 4#, 4b
- vysvětlí pojmy crescendo, decrescendo a diminuendo a pozná jejich značení v notovém zápise
- využívá při hře crescendo, decrescendo a diminuendo

- vysvětlí pojmy předtaktí, synkopa, triola a pozná je v notovém zápise
- hraje synkopu a triolu

6.ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah malé g– f2 a ovládá prstoklad daných tónů
- přečte noty od malého g – f2
- rozezná odchylky v intonaci
- pozná a popíše noty šestnáctinové
- hraje v pomalém tempu cvičení, ve kterých procvičuje noty šestnáctinové
- hraje tečkovaný rytmus v notách osminových
- užívá sluchovou sebekontrolu a rozezná odchylky v intonaci
- vysvětlí pojem akcent a pozná v notách jeho označení
- vysvětlí pojmy ritardando, accelerando
- reaguje při hře na označení ritardando a accelerando
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí jazykovou a nátiskovou pohyblivost
- přizpůsobí nádechy melodickým frázím

7.ročník

Žák:

- vyjmenuje durové stupnice do 7#, 7b vyjmenuje jejich předznamenání
- hraje stupnice do 7#, 7b
- využívá při hře všechny získané technické a nátiskové dovednosti
- je schopný sluchové sebekontroly, upraví během hry intonační odchylky
- dbá na kvalitu a zpěvnost tónu
- využívá při hře dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- hraje vybraná rytmická cvičení v osminových, šestnáctinových hodnotách a tečkovaných rytmech ve středně rychlém tempu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních souborech

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ze studia I. stupně
- dbá na kvalitu tónu a nasazení
- hraje v rozsahu malé g – g2 a ovládá prstoklad daných tónů
- vysvětlí rozdíl mezi mollovou stupnicí aiolskou, harmonickou, melodickou
- vyjmenuje mollové stupnice do 4#, 4b
- hraje mollové stupnice do 4#, 4b
- popíše značku pro trylek a pozná ji v notách
- ovládá nácvičku trylků a hmatových kombinací vhodných ke hře trylků
- vysvětlí hudební značku Da Capo al Fine,
- popíše charakteristické znaky renesance a baroka
- vyjmenuje nejznámější skladatele renesance a baroka
- ovládá základní péči o nástroj

2. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení a etudy v rychlejším tempu, pomocí kterých zdokonalí a udrží prstovou a jazykovou techniku
- popíše charakteristické znaky klasicismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele klasicismu
- ovládá práci s dechem
- vyjmenuje melodické ozdoby a popíše způsob jejich značení
- hraje melodické ozdoby příraz, nátryl, obal
- v kolektivní a souborové hře se přizpůsobí ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

3. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v notovém zápise skladeb (pojmenuje všechny hudební značky a zkratky notového písma)
- vyjmenuje mollové stupnice do 7#, 7b
- popíše charakteristické znaky romantismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele romantismu
- při hře samostatně užívá artikulační a hudebně výrazové prostředky (frázování, dynamiku, artikulaci, hospodaření s dechem)
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni nižších ročníků
- je schopen samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party skladeb školního souboru
- naladí nástroj

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s barvou kvalitou tónu
- orientuje se ve stylových obdobích hudby
- hraje skladby různých stylových období
- využívá získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostudiu skladeb
- je schopný zapojit se do amatérských souborů různých obsazení a žánrů

5.21 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Učební plán :

		I. stupeň							II. stupeň			
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na lesní roh		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na lesní roh rozdělit do dvou dnů v týdnu. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Na základě doporučení učitele, může také žák navštěvovat oba předměty současně. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele docházet do těchto předmětů, ale hodnocení z nich se nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na lesní roh

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- vysvětlí použití jazyka při tvoření tónu
- předvede dechová cvičení, která mu pomohou při posilování břišního svalstva a dechové výdrži při hře dlouhých tónů
- vysvětlí základy správného žeberně-bránicového dýchání
- předvede prstoklad tónů c1-g1
- hraje vydržované tóny v rozsahu c1-g1 pro posílení nátiskového a lícního svalstva
- rozezná a pojmenuje noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové
- pojmenuje a zahraje nasazovaně noty celé, půlové, čtvrtové v rozsahu c1 – g1
- pozná a definuje hudební značku pro repetici a při hře ji použije
- hraje v pomalém tempu jednoduchá cvičení, při kterých dbá na správné použití jazyka při tvoření tónu

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, předvedou držení nástroje vsedě)
- předvede správné posazení nátrubku na rty
- použije správně jazyk při tvoření tónu
- nadechuje se ústy a při nádechu nezvedá ramena
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- rozezná posuvky a vysvětlí jejich použití
- vysvětlí rozdíl mezi hrou tenuto a legato
- zahraje v pomalém tempu hru tenuto a legato v celých, půlových, čtvrtových notách

- vysvětlí pojem primavolta a sekundavolta a tyto hudební značky využívá při hře daných cvičení
- pozná noty osminové
- zahraje osminové noty v pomalém tempu
- pojmenuje noty v rozsahu c1 – h1
- rozšíří tónový rozsah c1-h1

3. ročník

Žák:

- používá správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, mohou při hře sedět)
- použije správné nasazení nátrubku na rty
- využívá správnou funkci jazyka při hře
- pojmenuje noty od malého h – c2
- rozšíří tónový rozsah od malého h – c2 a ovládá prstoklad daných tónů
- hraje jednoduchá nátisková cvičení v půlových a čtvrtových notách v pomalém tempu, která slouží k posílení lícního svalstva
- hraje a využívá vydržované tóny v rozsahu malé h- c2 k nácviku hlubokého nádechu a plynulého a dlouhého hraného tónu
- hraje v pomalém tempu cvičení vhodná k procvičování prstové techniky
- zahraje kombinace hry legato a tenuto
- vysvětlí způsob hry staccato
- vysvětlí používání tečky za notou
- hraje cvičení, ve kterých procvičuje čtvrtovou notu s tečkou
- vyjmenuje základní druhy temp
- definuje výrazy allegro, moderato, andante
- hraje v komorním souboru nebo orchestru

4. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah od malého g – d2 a ovládá prstoklad daných tónů
- pojmenuje noty od malého g – d2
- hraje vydržované tóny a legátová cvičení v rozsahu malé g – d2, pomocí kterých zdokonaluje žeborně bránicové dýchání, kvalitu tónu a posílí nátiskové svalstvo
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí hru tenuto, legato, staccato
- jednoduchá cvičení uplatní při nácviku základů hry z listu
- definuje dynamické výrazy piano, mezzoforte, forte a orientuje se v jejich značení
- používá při hře přednesových skladeb základní dynamiku (p, mf, f)
- při hře v souboru se přizpůsobí ostatním spoluhráčům v dynamice i artikulaci

5. ročník

Žák:

- vysvětlí pojem stupnice a předznamenání
- vyjmenuje názvy durových stupnic do 4# a 4b
- vyjmenuje předznamenání dur. stupnic do 4#, 4b a předznamenání hrané skladby
- hraje durové stupnice do 4#, 4b
- vysvětlí pojmy crescendo, decrescendo a diminuendo a pozná jejich značení v notovém zápise
- využívá při hře crescendo, decrescendo a diminuendo
- vysvětlí pojmy předtaktí, synkopa, triola a pozná je v notovém zápise
- hraje synkopu a triolu

6. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah malé f – f2 a ovládá prstoklad daných tónů
- přečte noty od malého f – f2
- rozezná odchylky v intonaci
- pozná a popíše noty šestnáctinové
- hraje v pomalém tempu cvičení, ve kterých procvičuje noty šestnáctinové
- hraje tečkovaný rytmus v notách osminových
- užívá sluchovou sebekontrolu a rozezná odchylky v intonaci
- vysvětlí pojem akcent a pozná v notách jeho označení
- vysvětlí pojmy ritardando, accelerando
- reaguje při hře na označení ritardando a accelerando
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí jazykovou a nátiskovou pohyblivost
- přizpůsobí nádechy melodickým frázím

7. ročník

Žák:

- vyjmenuje durové stupnice do 7#, 7b vyjmenuje jejich předznamenání
- hraje stupnice do 7#, 7b
- využívá při hře všechny získané technické a nátiskové dovednosti
- je schopný sluchové sebekontroly, upraví během hry intonační odchylky
- dbá na kvalitu a zpěvnost tónu
- využívá při hře dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- hraje vybraná rytmická cvičení v osminových, šestnáctinových hodnotách a tečkovaných rytmech ve středně rychlém tempu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- úměrně svým schopnostem ovládá transpozici in Es
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních souborech

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ze studia I. stupně
- dbá na kvalitu tónu a nasazení
- hraje v rozsahu malé c – g2 a ovládá prstoklad daných tónů
- vysvětlí rozdíl mezi mollovou stupnicí aiolskou, harmonickou, melodickou
- vyjmenuje mollové stupnice do 4#, 4b
- hraje mollové stupnice do 4#, 4b
- popíše značku pro trylek a pozná ji v notách
- ovládá nácivku trylků a hmatových kombinací vhodných ke hře trylků
- vysvětlí hudební značku Da Capo al Fine,
- popíše charakteristické znaky renesance a baroka
- vyjmenuje nejznámější skladatele renesance a baroka
- ovládá základní péči o nástroj

2. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení a etudy v rychlejším tempu, pomocí kterých zdokonalí a udrží prstovou a jazykovou techniku
- popíše charakteristické znaky klasicismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele klasicismu
- ovládá práci s dechem
- vyjmenuje melodické ozdoby a popíše způsob jejich značení
- hraje melodické ozdoby příraz, nátryl, obal
- v kolektivní a souborové hře se přizpůsobí ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

3. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v notovém zápise skladeb (pojmenuje všechny hudební značky a zkratky notového písma)
- vyjmenuje mollové stupnice do 7#, 7b
- popíše charakteristické znaky romantismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele romantismu
- při hře samostatně užívá artikulační a hudebně výrazové prostředky (frázování, dynamiku, artikulaci, hospodaření s dechem)
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni nižších ročníků
- je schopen samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party skladeb školního souboru
- naladí nástroj

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s barvou kvalitou tónu
- orientuje se ve stylových obdobích hudby
- hraje skladby různých stylových období
- využívá získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostudiu skladeb
- je schopný zapojit se do amatérských souborů různých obsazení a žánrů

5.22 Studijní zaměření Hra na tubu

Charakteristika Studijního zaměření

Na ZUŠ Gustava Mahlera je možné studovat ve studijním zaměření Hra na Tubu podle učebního plánu A nebo B. O zařazení žáka do učebního plánu rozhoduje učitel hlavního předmětu na základě fyzických dispozic žáka. V učebním plánu B je zařazen předmět Hra na trubku, který slouží jako předmět pro výuku přípravného nástroje ke hře na jiný dechový nástroj. Tento předmět je vyučován individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků.

Učební plán A:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na tubu		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na tubu rozdělit do dvou dnů v týdnu. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Na základě doporučení učitele, může také žák navštěvovat oba předměty současně. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele docházet do těchto předmětů, ale hodnocení z nich se nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na tubu

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- vysvětlí použití jazyka při tvoření tónu
- předvede dechová cvičení, která mu pomohou při posilování břišního svalstva a dechové výdrži při hře dlouhých tónů
- vysvětlí základy správného žeberně-bránicového dýchání
- předvede prstoklad tónů kontra b - F
- hraje vydržované tóny v rozsahu kontra b – F pro posílení nátiskového a lícního svalstva
- rozezná a pojmenuje noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové
- pojmenuje a zahraje nasazované noty celé, půlové, čtvrtové v rozsahu kontra b – F
- pozná a definuje hudební značku pro repetici a při hře ji použije
- hraje v pomalém tempu jednoduchá cvičení, při kterých dbá na správné použití jazyka při tvoření tónu

2. ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, předvedou držení nástroje vsedě)
- předvede správné posazení nátrubku na rty

- použije správně jazyk při tvoření tónu
- nadechuje se ústy a při nádechu nezvedá ramena
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- rozezná posuvky a vysvětlí jejich použití
- vysvětlí rozdíl mezi hrou tenuto a legato
- zahraje v pomalém tempu hru tenuto a legato v celých, půlových, čtvrtových notách
- vysvětlí pojem primavolta a sekundavolta a tyto hudební značky využívá při hře daných cvičení
- pozná noty osminové
- zahraje osminové noty v pomalém tempu
- pojmenuje noty v rozsahu kontra b – B
- rozšíří tónový rozsah kontra b – B

3. ročník

Žák:

- používá správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, mohou při hře sedět)
- použije správné nasazení nátrubku na rty
- využívá správnou funkci jazyka při hře
- pojmenuje noty od kontra AS – B
- rozšíří tónový rozsah od kontra AS – B a ovládá prstoklad daných tónů
- hraje jednoduchá nátlaková cvičení v půlových a čtvrtových notách v pomalém tempu, která slouží k posílení lícního svalstva
- hraje a využívá vydržované tóny v rozsahu kontra AS – B k nácviku hlubokého nádechu a plynulého a dlouhého hraného tónu
- hraje v pomalém tempu cvičení vhodná k procvičování prstové techniky
- zahraje kombinace hry legato a tenuto
- vysvětlí způsob hry staccato
- vysvětlí používání tečky za notou
- hraje cvičení, ve kterých procvičuje čtvrtovou notu s tečkou
- vyjmenuje základní druhy temp
- definuje výrazy allegro, moderato, andante
- hraje v komorním souboru nebo orchestru

4. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah od kontra AS – c a ovládá prstoklad daných tónů
- pojmenuje noty od kontra AS – c
- hraje vydržované tóny a legátová cvičení v rozsahu kontra AS – c, pomocí kterých zdokonaluje žeberně bránicové dýchání, kvalitu tónu a posílí nátlakové svalstvo
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí hru tenuto, legato, staccato
- jednoduchá cvičení uplatní při nácviku základů hry z listu
- definuje dynamické výrazy piano, mezzoforte, forte a orientuje se v jejich značení
- používá při hře přednesových skladeb základní dynamiku (p, mf, f)
- při hře v souboru se přizpůsobí ostatním spoluhráčům v dynamice i artikulaci

5. ročník

Žák:

- vysvětlí pojem stupnice a předznamenání
- vyjmenuje názvy durových stupnic do 4# a 4b
- vyjmenuje předznamenání dur. stupnic do 4#, 4b a předznamenání hrané skladby
- hraje durové stupnice do 4#, 4b

- vysvětlí pojmy crescendo, decrescendo a diminuendo a pozná jejich značení v notovém zápise
- využívá při hře crescendo, decrescendo a diminuendo
- vysvětlí pojmy předtaktí, synkopa, triola a pozná je v notovém zápise
- hraje synkopu a triolu

6. ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah kontra G – d a ovládá prstoklad daných tónů
- přečte noty od kontra G – d
- rozezná odchylky v intonaci
- pozná a popíše noty šestnáctinové
- hraje v pomalém tempu cvičení, ve kterých procvičuje noty šestnáctinové
- hraje tečkovaný rytmus v notách osminových
- užívá sluchovou sebekontrolu a rozezná odchylky v intonaci
- vysvětlí pojem akcent a pozná v notách jeho označení
- vysvětlí pojmy ritardando, accelerando
- reaguje při hře na označení ritardando a accelerando
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí jazykovou a nátiskovou pohyblivost
- přizpůsobí nádechy melodickým frázím

7. ročník

Žák:

- vyjmenuje durové stupnice do 7#, 7b vyjmenuje jejich předznamenání
- hraje stupnice do 7#, 7b
- využívá při hře všechny získané technické a nátiskové dovednosti
- je schopný sluchové sebekontroly, upraví během hry intonační odchylky
- dbá na kvalitu a zpěvnost tónu
- využívá při hře dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- hraje vybraná rytmická cvičení v osminových, šestnáctinových hodnotách a tečkovaných rytmech ve středně rychlém tempu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních souborech

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ze studia I. stupně
- dbá na kvalitu tónu a nasazení
- hraje v rozsahu kontra F – es a ovládá prstoklad daných tónů
- vysvětlí rozdíl mezi mollovou stupnicí aiolskou, harmonickou, melodickou
- vyjmenuje mollové stupnice do 4#, 4b
- hraje mollové stupnice do 4#, 4b
- popíše značku pro trylek a pozná ji v notách
- ovládá nácviku trylků a hmatových kombinací vhodných ke hře trylků
- vysvětlí hudební značku Da Capo al Fine,
- popíše charakteristické znaky renesance a baroka
- vyjmenuje nejznámější skladatele renesance a baroka
- ovládá základní péči o nástroj

2. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení a etudy v rychlejším tempu, pomocí kterých zdokonalí a udrží prstovou a jazykovou techniku
- popíše charakteristické znaky klasicismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele klasicismu
- ovládá práci s dechem
- vyjmenuje melodické ozdoby a popíše způsob jejich značení
- hraje melodické ozdoby příraz, nátryl, obal
- v kolektivní a souborové hře se přizpůsobí ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

3. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v notovém zápise skladeb (pojmenuje všechny hudební značky a zkratky notového písma)
- vyjmenuje mollové stupnice do 7#, 7b
- popíše charakteristické znaky romantismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele romantismu
- při hře samostatně užívá artikulační a hudebně výrazové prostředky (frázování, dynamiku, artikulaci, hospodaření s dechem)
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni nižších ročníků
- je schopen samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party skladeb školního souboru
- naladí nástroj

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s barvou kvalitou tónu
- orientuje se ve stylových obdobích hudby
- hraje skladby různých stylových období
- využívá získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostudiu skladeb
- je schopný zapojit se do amatérských souborů různých obsazení a žánrů

Učební plán B:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na trubku	1	1									
Hra na tubu			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra		1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru		2	2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace		1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V učebním plánu B, slouží předmět Hra na trubku k přípravě hry na jiný dechový nástroj (tubu) a může tak být vyučován ve skupině dvou žáků. O zařazení do učebního plánu A nebo B rozhoduje učitel hlavního předmětu dle fyzických dispozic žáka. V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na tubu rozdělit do dvou částí za týden. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena. Na

základě doporučení učitele, může také žák navštěvovat oba předměty současně. Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele docházet do těchto předmětů, ale hodnocení z nich se nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Vyučovací předmět Hra na trubku

I.STUPEŇ

1.ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- vysvětlí použití jazyka při tvoření tónu
- předvede dechová cvičení, která mu pomohou při posilování břišního svalstva a dechové výdrži při hře dlouhých tónů
- vysvětlí základy správného žeberně-bránicového dýchání
- předvede prstoklad tónů c1-g1
- hraje vydržované tóny v rozsahu c1-g1 pro posílení nátiskového a lícního svalstva
- rozezná a pojmenuje noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové
- pojmenuje a zahraje nasazovaně noty celé, půlové, čtvrtové v rozsahu c1 – g1
- pozná a definuje hudební značku pro repetici a při hře ji použije
- hraje v pomalém tempu jednoduchá cvičení, při kterých dbá na správné použití jazyka při tvoření tónu

2.ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, předvedou držení nástroje vsedě)
- předvede správné posazení nátrubku na rty
- použije správně jazyk při tvoření tónu
- nadechuje se ústy a při nádechu nezvedá ramena
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- rozezná posuvky a vysvětlí jejich použití
- vysvětlí rozdíl mezi hrou tenuto a legato
- zahraje v pomalém tempu hru tenuto a legato v celých, půlových, čtvrtových notách
- vysvětlí pojem primavolta a sekundavolta a tyto hudební značky využívá při hře daných cvičení
- pozná noty osminové
- zahraje osminové noty v pomalém tempu
- pojmenuje noty v rozsahu c1 – h1
- rozšíří tónový rozsah c1-h1

Vyučovací předmět Hra na tubu

3.ročník

Žák:

- popíše správné držení nástroje při hře
- popíše správné nasazení nátrubku na rty
- vysvětlí použití jazyka při tvoření tónu
- předvede dechová cvičení, která mu pomohou při posilování břišního svalstva a dechové výdrži při hře dlouhých tónů
- vysvětlí základy správného žeberně-bránicového dýchání
- předvede prstoklad tónů kontra b - F

- hraje vydržované tóny v rozsahu kontra b – F pro posílení nátiskového a lícního svalstva
- rozezná a pojmenuje noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové
- pojmenuje a zahraje nasazovaně noty celé, půlové, čtvrtové v rozsahu kontra b – F
- pozná a definuje hudební značku pro repetici a při hře ji použije
- hraje v pomalém tempu jednoduchá cvičení, při kterých dbá na správné použití jazyka při tvoření tónu

4.ročník

Žák:

- předvede správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, předvedou držení nástroje vsedě)
- předvede správné posazení nátrubku na rty
- použije správně jazyk při tvoření tónu
- nadechuje se ústy a při nádechu nezvedá ramena
- hraje jednoduchá cvičení v taktech 4/4, 3/4, 2/4
- rozezná posuvky a vysvětlí jejich použití
- vysvětlí rozdíl mezi hrou tenuto a legato
- zahraje v pomalém tempu hru tenuto a legato v celých, půlových, čtvrtových notách
- vysvětlí pojem primavolta a sekundavolta a tyto hudební značky využívá při hře daných cvičení
- pozná noty osminové
- zahraje osminové noty v pomalém tempu
- pojmenuje noty od kontra AS – B
- rozšíří tónový rozsah od kontra AS – B a ovládá prstoklad daných tónů

5.ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah od kontra AS – c a ovládá prstoklad daných tónů
- pojmenuje noty od kontra AS – c
- používá správné držení nástroje při hře (žáci, pro které je nástroj těžký, mohou při hře sedět)
- použije správné nasazení nátrubku na rty
- využívá správnou funkci jazyka při hře
- hraje jednoduchá nátisková cvičení v půlových a čtvrtových notách v pomalém tempu, která slouží k posílení lícního svalstva
- hraje a využívá vydržované tóny v rozsahu kontra AS – B k nácviku hlubokého nádechu a plynulého a dlouhého hraného tónu
- hraje v pomalém tempu cvičení vhodná k procvičování prstové techniky
- zahraje kombinace hry legato a tenuto
- vysvětlí způsob hry staccato
- vysvětlí používání tečky za notou
- hraje cvičení, ve kterých procvičuje čtvrtovou notu s tečkou
- vyjmenuje základní druhy temp
- definuje výrazy allegro, moderato, andante
- hraje v komorním souboru nebo orchestru

6.ročník

Žák:

- rozšíří tónový rozsah kontra G – d a ovládá prstoklad daných tónů
- přečte noty od kontra G – d
- hraje vybraná cvičení v mírném tempu, pomocí kterých zdokonalí hru tenuto, legato, staccato
- jednoduchá cvičení uplatní při nácviku základů hry z listu

- vysvětlí pojem stupnice a předznamenání
- definuje dynamické výrazy piano, mezzoforte, forte a orientuje se v jejich značení
- používá při hře přednesových skladeb základní dynamiku (p, mf, f)
- při hře v souboru se přizpůsobí ostatním spoluhráčům v dynamice i artikulaci

7.ročník

Žák:

- vyjmenuje předznamenání dur. stupnic do 4#, 4b a předznamenání hrané skladby
- vyjmenuje názvy durových stupnic do 4# a 4b
- hraje durové stupnice do 4#, 4b
- vysvětlí pojmy crescendo, decrescendo a diminuendo a pozná jejich značení v notovém zápise
- využívá při hře crescendo, decrescendo a diminuendo
- vysvětlí pojmy předtaktí, synkopa, triola a pozná je v notovém zápise
- hraje synkopu a triolu
- rozezná odchylky v intonaci
- pozná a popíše noty šestnáctinové
- hraje v pomalém tempu cvičení, ve kterých procvičuje noty šestnáctinové
- hraje vybraná rytmická cvičení v osminových, šestnáctinových hodnotách a tečkovaných rytmech ve středně rychlém tempu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních souborech

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti ze studia I. stupně
- dbá na kvalitu tónu a nasazení
- vyjmenuje durové stupnice do 7#, 7b vyjmenuje jejich předznamenání
- hraje stupnice do 7#, 7b
- hraje v rozsahu kontra F – es a ovládá prstoklad daných tónů
- vysvětlí rozdíl mezi mollovou stupnicí aiolskou, harmonickou, melodickou
- vyjmenuje mollové stupnice do 4#, 4b
- hraje mollové stupnice do 4#, 4b
- popíše značku pro trylek a pozná ji v notách
- ovládá nácvik trylků a hmatových kombinací vhodných ke hře trylků
- vysvětlí hudební značku Da Capo al Fine,
- popíše charakteristické znaky renesance a baroka
- vyjmenuje nejznámější skladatele renesance a baroka
- ovládá základní péči o nástroj

2. ročník

Žák:

- hraje technická cvičení a etudy v rychlejším tempu, pomocí kterých zdokonalí a udrží prstovou a jazykovou techniku
- popíše charakteristické znaky klasicismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele klasicismu
- ovládá práci s dechem
- vyjmenuje melodické ozdoby a popíše způsob jejich značení
- hraje melodické ozdoby příraz, nátryl, obal

- v kolektivní a souborové hře se přizpůsobí ostatním nástrojům po stránce intonační, rytmické a výrazové

3. ročník

Žák:

- velmi dobře se orientuje v notovém zápise skladeb (pojmenuje všechny hudební značky a zkratky notového písma)
- vyjmenuje mollové stupnice do 7#, 7b
- popíše charakteristické znaky romantismu
- vyjmenuje nejznámější skladatele romantismu
- při hře samostatně užívá artikulační a hudebně výrazové prostředky (frázování, dynamiku, artikulaci, hospodaření s dechem)
- zahraje z listu předložené skladby na úrovni nižších ročníků
- je schopen samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party skladeb školního souboru
- naladí nástroj

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v dosaženém rozsahu nástroje
- samostatně pracuje s barvou kvalitou tónu
- orientuje se ve stylových obdobích hudby
- hraje skladby různých stylových období
- využívá získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostudiu skladeb
- je schopný zapojit se do amatérských souborů různých obsazení a žánrů

5.23 Studijní zaměření Hra na kytaru

Charakteristika studijního zaměření

Kytara patří k nejvyhledávanějším hudebním nástrojům, především vzhledem k jejímu širokému uplatnění jak v hudbě klasické, tak i v dalších žánrech – folk, folklor, rock, pop, jazz atd. V naší škole se věnujeme především výuce klasické hry na kytaru. Po zvládnutí základních technických prvků hry se žák zapojuje do kolektivní výuky a to prostřednictvím hry v komorních souborech, v orchestrech, hry doprovodů. V omezené míře rovněž vyučujeme hru na elektrickou a basovou kytaru. Tito žáci se po zvládnutí základních technických prvků hry mohou uplatnit ve školních kapelách.

Na ZUŠ Gustava Mahlera v Humpolci se žáci učí ve hře na kytaru zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného nástroje tak, aby se stal prostředníkem k vyjádření hudebních myšlenek, k reprodukci přiměřených skladeb sólových, orchestrálních a komorních, popřípadě vlastní improvizaci. Seznamují se postupně s hodnotnou literaturou svého oboru, cvičí se v pohotovosti ve čtení z listu, upevňují svou paměť a své nástrojové schopnosti a dovednosti.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na kytaru		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na kytaru

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- používá poznatky dosažené v přípravném studiu
- předvede skladbu se základní dynamikou - p-mf-f
- zvládá správné posazení a držení nástroje, správné postavení pravé a levé ruky podle individuálních možností žáka
- hrou jednoduchých melodií, národních písní předvede orientaci v I.poloze v rozsahu podle potřeby,
- zahraje určené stupnice se zadržováním prstů levé ruky
- v jednotlivých cvičeních předvede hru palcem na prázdných strunách
- hru základních akordů předvede na jednoduchých rytmických cvičeních

2. ročník

Žák:

- předvede činnost prstů pravé ruky - p, i, m, a na náročnějších etudách
- hraje stupnice v základní poloze s použitím prázdných strun
- ovládá hru jednoduchých akordů
- dynamické odstínění použije v každé skladbě

3. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje)
- hraje stupnice v první poloze
- popíše použití základních tónových rejstříků – sul ponticello, sul tasto
- správně se orientuje v základní poloze (čtení not, rytmizace not)
- zvládá hru základních akordů
- rozliší základní dynamiku (f , mf , p ,)
- zvládá techniku hry pravé ruky-střídání prstů : p, i , m, a

4. ročník

Žák:

- zahraje pestrý repertoár složený ze skladeb různých stylových období
- prstová cvičení v úhozech apoyndo a tirando postupně zdokonalí v etudách se složitější rytmickou obměnou a v rychlejších tempech
- rozumí hře malého barré v kadencích
- hru legata odtažného a vzestupného ukáže na speciálních cvičeních podle individuálních možností

5. ročník

Žák:

- výběrem vhodných etud a cvičení ukáže technickou hbitost prstů pravé a levé ruky
- ovládá hru v polohách se čtením not
- při hře etud a přednesových skladeb využívá poznatků nácvičku hry legata odtažného a vzestupného
- hraje stupnice dvou a tří oktávové jednohlasé a dvou oktávové stupnice s výměnou polohy
- využívá znalosti hry velkého barré v kadencích, etudách a přednesových skladbách
- nacvičí hru přirozených flažoletů

6. ročník

Žák:

- orientuje se po celém hmatníku
- předvede správnou funkci a činnost levé ruky při výměnách poloh
- zvládá hru flažoletů přirozených a umělých
- zahraje určené melodické ozdoby
- využívá znalostí akordů při improvizovaném doprovodu

7. ročník

Žák:

- ovládá hru po celém hmatníku
- rozumí speciální kytarové technice (rasquado, tambora, atd..)
- zvládá hru doprovodu k písňím podle notace i akordových značek
- hraje jednohlasé stupnice dur a moll, akordy, kadence v různých technických obměnách podle individuálních možností a schopností
- zahraje technicky i výrazově dostupné skladby různých stylů klasických i současných autorů
- hraje v různých komorních souborech

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zahraje z listu, party do komorní hry a doprovodu dle akordových značek
- interpretuje skladby náročnějšího charakteru
- popíše charakteristické znaky renesance-baroka

2. ročník

Žák:

- nastuduje několik skladeb soudobých autorů samostudiem (pouze konzultace s učitelem)
- zahraje skladby různých národů a stylů
- popíše charakteristické znaky klasicismu

3. ročník

Žák:

- analyzuje autorův záměr v dané skladbě a dbá na přesnou muzikální reprodukci
- udrží rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou
- předvede vytříbenou techniku a správné návyky při hře na kytaru
- popíše charakteristické znaky romantismu

4. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit znalosti a dovednosti tak, aby byl schopen se realizovat jako samostatný hráč
- využívá svých schopností a dovedností k přípravě absolventského vystoupení
- technicky i výrazově je schopen zahrát skladby sólové různých stylů a autorů
- je schopen samostatně nastudovat skladby závažnějšího charakteru
- popíše charakteristické znaky vývojových období hudby

Vyučovací předmět Komorní hra

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- využívá technických dovedností, které získal v individuální výuce
- přizpůsobí svoji hru při nácviu skladeb k ostatním spoluhráčům

4. ročník

Žák:

- rozezná odchylky v intonaci
- dokáže reagovat na změny tempové i dynamické

5. ročník

Žák:

- při nácviu skladeb s dirigentem dbá jeho pokynů
- umí si naladit nástroj

6. ročník

Žák:

- využívá správných návyků při hře na kytaru (držení nástroje, držení těla)
- je spolehlivý v docházce a v nácviu partů pro souborovou, komorní a orchestrální hru

7. ročník

Žák:

- zahraje předloženou skladbu z listu
- akordický doprovod dokáže přizpůsobit charakteru skladby

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- při nácviu skladeb dokáže navrhnout více způsobů hry doprovodu podle značek
- pracuje s aparaturou

2. ročník

Žák:

- skladby hraje technicky a intonačně čistě
- je nápomocen mladším kolegům

3. ročník

Žák:

- je dostatečně technicky vybaven pro zahrání i náročných orchestrálních partů
- zvládne nastudovat sólový part

4. ročník

Žák:

- využije všech svých znalostí a schopností ke kvalitní souborové hře
- vytvoří jednoduchou úpravu skladeb pro daný soubor

5.24 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru „A“

Charakteristika studijního zaměření

Basová kytara patří k vyhledávaným hudebním nástrojům, především vzhledem k jejímu širokému uplatnění jak v hudbě klasické, tak i v dalších žánrech – folk, folklor, rock, pop, jazz atd.

Na ZUŠ Gustava Mahlera v Humpolci se věnujeme především výuce klasické hry na kytaru. Po zvládnutí základních technických prvků hry se žák zapojuje do kolektivní výuky a to prostřednictvím hry v komorních souborech, v orchestrech, hry doprovodu. V omezené míře rovněž vyučujeme hru na basovou kytaru. Tito žáci se po zvládnutí základních technických prvků hry mohou uplatnit ve školních kapelách.

Na ZUŠ Gustava Mahlera v Humpolci se žáci učí ve hře na basovou kytaru zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného nástroje tak, aby se stal prostředníkem k vyjádření hudebních myšlenek, k reprodukci přiměřených skladeb sólových, orchestrálních a komorních, popřípadě vlastní improvizaci. Seznamují se postupně s hodnotnou literaturou svého oboru, cvičí se v pohotovosti ve čtení z listu, upevňují svou paměť a své nástrojové schopnosti a dovednosti.

Učební plán: A

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na kytaru		1	1	1								
Hra na basovou kytaru					1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

Pro studium ve studijním zaměření Hra na basovou kytaru A je podmínkou absolvování 3. ročníků hry na klasickou kytaru. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na kytaru

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- používá poznatky dosažené v přípravném studiu
- předvede skladbu se základní dynamikou - p-mf-f
- zvládá správné posazení a držení nástroje, správné postavení pravé a levé ruky podle individuálních možností žáka
- hrou jednoduchých melodií, národních písní předvede orientaci v I. poloze v rozsahu podle potřeby,
- zahraje určené stupnice se zadržováním prstů levé ruky
- v jednotlivých cvičeních předvede hru palcem na prázdných strunách
- hru základních akordů předvede na jednoduchých rytmických cvičeních

2. ročník

Žák:

- předvede činnost prstů pravé ruky - p, i, m, a na náročnějších etudách

- hraje stupnice v základní poloze s použitím prázdných strun
- ovládá hru jednoduchých akordů
- dynamické odstínění použije v každé skladbě

3. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje)
- hraje stupnice v první poloze
- popíše použití základních tónových rejstříků – sul ponticello, sul tasto
- správně se orientuje v základní poloze (čtení not, rytmizace not)
- zvládá hru základních akordů
- rozliší základní dynamiku (f , mf , p ,)
- zvládá techniku hry pravé ruky-střídání prstů : p, i , m, a

Vyučovací předmět Hra na basovou kytaru

4. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchou píseň základními akordickými tóny
- zvládá základní technické prvky hry pravé i levé ruky (tlumení tónů, střídání prstů, pevná lokalizace, synchronizace) vhodným výběrem skladeb a etud
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- podle svých individuálních schopností hraje z paměti jednoduchou skladbu
- durovou a moll aiolskou stupnicí ovládá v rytmickém dělení po čtvrtových notách s metronomem

5. ročník

Žák:

- ukáže kytarový prstoklad při hře stupnic a stupnicových chodů v etudách
- zahraje jednoduché orchestrální party
- předvede hru vybraných durových a mollových stupnic a příslušné septakordy v rytmickém dělení po osminky

6. ročník

Žák:

- zvládá hru etud, stupnic, orchestrálních partů s použitím metronomu
- při hře ze značek předvede znalosti variačních technik (oktávové transpozice, obvyklé postupy basové linky, využití rytmického dělení, akordických a průchodných tónů)
- dosažené poznatky předvede při hře v komorních nebo souborových uskupeních

7. ročník

Žák:

- v určených skladbách použije kontrabasový a kytarový prstoklad
- vytvoří kvalitní tón a naladí si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- doprovází podle notace i akordických značek
- vytvoří vlastní basovou linku podle svých individuálních schopností

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- ovládá hru po celém hmatníku
- popíše charakteristické znaky renesance-baroko

2. ročník

Žák:

- zvládá hru doprovodů k písňím podle notace i akordových značek
- umí obsluhovat aparaturu
- popíše charakteristické znaky klasicismu

3. ročník

Žák:

- předvede dosud poznané technické prvky a techniky hry na nástroj (odtrh, přiklep, hra palcem,)
- ovládá kvalitu tónu a úhozu v jemných barevných a dynamických odstínech
- zvládá nové techniky (half time, rock, rock 'n' roll, funk, latin, walking bass-kráčejší bass, slap)
- interpretuje skladby populární hudby v rovném i triolovém cítění
- je schopen zahrát skladby sólové různých stylů a autorů
- popíše charakteristické znaky romantismu

4. ročník

Žák:

- předvede základy funkční harmonie a tvorbu čtyřzvuků a jejich značky
- předvede teoretické a praktické poznatky při práci s aparaturou
- všechny dosažené poznatky předvede při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- popíše charakteristické znaky vývojových období hudby

Vyučovací předmět Komorní hra

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- předvede technické dovednosti, které získal v individuální výuce
- přizpůsobí svoji hru při nácviu skladeb k ostatním spoluhráčům

4. ročník

Žák:

- rozezná odchylky v intonaci
- dokáže reagovat na změny tempové i dynamické

5. ročník

Žák:

- při nácviu skladeb s dirigentem dbá jeho pokynů
- umí si naladit nástroj

6. ročník

Žák:

- využívá správných návyků při hře na kytaru (držení nástroje, držení těla)
- je spolehlivý v docházce a v nácviku partů pro komorní hru

7. ročník

Žák:

- zahraje předloženou skladbu z listu
- akordický doprovod dokáže přizpůsobit charakteru skladby

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- při nácviku skladeb dokáže navrhnout více způsobů hry doprovodu podle značek
- využívá znalosti práce s aparaturou

2. ročník

Žák:

- zvládne hru náročných orchestrálních partů
- je nápomocen mladším kolegům

3. ročník

Žák:

- předvede technickou dokonalost a čistotu hry
- nastuduje sólový part

4. ročník

Žák:

- využije všech svých znalostí a schopností ke kvalitní souborové hře
- zvládne jednoduchou úpravu skladeb pro daný soubor

5.25 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru „B“

Charakteristika studijního zaměření

Basová kytara patří k vyhledávaným hudebním nástrojům, především vzhledem k jejímu širokému uplatnění jak v hudbě klasické, tak i v dalších žánrech – folk, folklor, rock, pop, jazz atd.

Na ZUŠ Gustava Mahlera v Humpolci se žáci učí ve hře na basovou kytaru zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného nástroje tak, aby se stal prostředníkem k vyjádření hudebních myšlenek, k reprodukci přiměřených skladeb sólových, orchestrálních a komorních, popřípadě vlastní improvizaci. Seznamují se postupně s hodnotnou literaturou svého oboru, cvičí se v pohotovosti ve čtení z listu, upevňují svou paměť a své nástrojové schopnosti a dovednosti.

Po zvládnutí základních technických prvků hry se žák zapojuje do kolektivní výuky a to prostřednictvím hry v komorních souborech, v orchestrech. Tito žáci se po zvládnutí základních technických prvků hry mohou uplatnit ve školních souborech.

Žáci jsou vedeni k pochopení úlohy nástroje jako součásti rytmické sekce hudebního uskupení, kromě hráčských technik získávají základy pro orientaci ve formě, harmonické struktuře notovém zápisu. Rozvíjejí svoji melodickou představivost, která je třeba ke správné tvorbě a vedení basové linky. Výuka probíhá ve spojení s doprovodem klávesových nástrojů a se sekvenčními programy pro PC.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra		1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru		1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace		1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V případě výrazných fyzických dispozic je výuka hry na basovou kytaru B vhodná pro děti od 7 let. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na basovou kytaru

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- popíše složení nástroje
- pojmenuje struny na baskytaře
- využije hudební abecedu a notaci v basovém klíči
- hraje střídavý úhoz (i, m)
- zahraje na prázdných strunách s kontrolou správného postavení pravé ruky

2. ročník

Žák:

- orientuje se v I. Poloze
- hraje jednoduchá prstová cvičení
- zdokonaluje přípravu hmatů a zřetelného úhozu
- při hře využije dynamické odstínění

3. ročník

Žák:

- předvede kompletní notaci a orientaci do V. polohy
- předvede synchronizaci pravé a levé ruky
- hraje rozložené akordy a basové figury
- zahraje z paměti skladbu s použitím dynamiky

4. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchou píseň základními akordickými tóny
- zvládá základní technické prvky hry pravé i levé ruky (tlumení tónů, střídání prstů, pevná lokalizace, synchronizace) vhodným výběrem skladeb a etud
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- podle svých individuálních schopností hraje z paměti jednoduchou skladbu
- durovou a moll aiolskou stupnicí ovládá v rytmickém dělení po čtvrtových notách s metronomem

5. ročník

Žák:

- ukáže kytarový prstoklad při hře stupnic a stupnicových chodů v etudách
- zahraje jednoduché orchestrální party
- předvede hru vybraných durových a mollových stupnic a příslušné septakordy v rytmickém dělení po osminy

6. ročník

Žák:

- zvládá hru etud, stupnic, orchestrálních partů s použitím metronomu
- při hře ze značek předvede znalosti variačních technik (oktávové transpozice, obvyklé postupy basové linky, využití rytmického dělení, akordických a průchodných tónů)
- dosažené poznatky předvede při hře v komorních nebo souborových uskupeních

7. ročník

Žák:

- v určených skladbách použije kontrabasový a kytarový prstoklad
- vytvoří kvalitní tón a naladí si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- doprovází podle notace i akordických značek
- vytvoří vlastní basovou linku podle svých individuálních schopností

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- ovládá hru po celém hmatníku

- popíše charakteristické znaky renesance-baroko

2. ročník

Žák:

- zvládá hru doprovodu k písni podle notace i akordových značek
- umí obsluhovat aparaturu
- popíše charakteristické znaky klasicismu

3. ročník

Žák:

- předvede dosud poznané technické prvky a techniky hry na nástroj (odtrh, příklep, hra palcem,)
- ovládá kvalitu tónu a úhozu v jemných barevných a dynamických odstínech
- zvládá nové techniky (half time, rock, rock ´n´roll, funk, latin, walking bass-kráčejší bass, slap)
- interpretuje skladby populární hudby v rovném i triolovém cítění
- je schopen zahrát skladby sólové různých stylů a autorů
- popíše charakteristické znaky romantismu

4. ročník

Žák:

- předvede základy funkční harmonie a tvorbu čtyřzvuků a jejich značky
- předvede teoretické a praktické poznatky při práci s aparaturou
- všechny dosažené poznatky předvede při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- popíše charakteristické znaky vývojových období hudby

Vyučovací předmět Komorní hra

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- předvede technické dovednosti, které získal v individuální výuce
- přizpůsobí svoji hru při nácviu skladeb k ostatním spoluhráčům

4. ročník

Žák:

- rozezná odchylky v intonaci
- dokáže reagovat na změny tempové i dynamické

5. ročník

Žák:

- při nácviu skladeb s dirigentem dbá jeho pokynů
- umí si naladit nástroj

6. ročník

Žák:

- využívá správných návyků při hře na kytaru (držení nástroje, držení těla)
- je spolehlivý v docházce a v nácviu partů pro komorní hru

7. ročník

Žák:

- zahraje předloženou skladbu z listu

- akordický doprovod dokáže přizpůsobit charakteru skladby

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- při nácviu skladeb dokáže navrhnout více způsobů hry doprovodu podle značek
- využívá znalosti práce s aparaturou

2. ročník

Žák:

- zvládne hru náročných orchestrálních partů
- je nápomocen mladším kolegům

3. ročník

Žák:

- předvede technickou dokonalost a čistotu hry
- nastuduje sólový part

4. ročník

Žák:

- využije všech svých znalostí a schopností ke kvalitní souborové hře
- zvládne jednoduchou úpravu skladeb pro daný soubor

5.26 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Charakteristika studijního zaměření

Kytara patří k nejvyhledávanějším hudebním nástrojům, především vzhledem k jejímu širokému uplatnění jak v hudbě klasické, tak i v dalších žánrech – folk, folklor, rock, pop, jazz atd. V naší škole se věnujeme především výuce klasické hry na kytaru. Po zvládnutí základních technických prvků hry se žák zapojuje do kolektivní výuky a to prostřednictvím hry v komorních souborech, v orchestrech, hry doprovodů. V omezené míře rovněž vyučujeme hru na elektrickou a basovou kytaru. Tito žáci se po zvládnutí základních technických prvků hry mohou uplatnit ve školních kapelách.

Na ZUŠ Gustava Mahlera v Humpolci se žáci učí ve hře na elektrickou kytaru zvládnout technické a výrazové prostředky zvoleného nástroje tak, aby se stal prostředníkem k vyjádření hudebních myšlenek, k reprodukci přiměřených skladeb sólových, orchestrálních a komorních, popřípadě vlastní improvizaci. Seznamují se postupně s hodnotnou literaturou svého oboru, cvičí se v pohotovosti ve čtení z listu, upevňují svou paměť a své nástrojové schopnosti a dovednosti.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na kytaru		1	1	1								
Hra na elektrickou kytaru					1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

Pro studium ve studijním zaměření Hra na elektrickou kytaru je podmínkou absolvování 3. ročníků hry na klasickou kytaru. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na kytaru

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- používá poznatky dosažené v přípravném studiu
- zvládá správné posazení a držení nástroje, správné postavení pravé a levé ruky podle individuálních možností žáka
- předvede skladbu se základní dynamikou - p-mf-f
- hrou jednoduchých melodií, národních písní předvede orientaci v I.poloze v rozsahu podle potřeby,
- zahraje určené stupnice se zadržováním prstů levé ruky
- v jednotlivých cvičeních předvede hru palcem na prázdných strunách
- hru základních akordů předvede na jednoduchých rytmických cvičeních

2. ročník

Žák:

- předvede činnost prstů pravé ruky - p, i, m, a na náročnějších etudách
- hraje stupnice v základní poloze s použitím prázdných strun

- ovládá hru jednoduchých akordů
- dynamické odstínění použije v každé skladbě

3. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje)
- hraje stupnice v první poloze
- popíše použití základních tónových rejstříků – sul ponticello, sul tasto
- správně se orientuje v základní poloze (čtení not, rytmizace not)
- zvládá hru základních akordů
- rozliší základní dynamiku (f , mf , p ,)
- zvládá techniku hry pravé ruky-střídání prstů : p, i , m, a

Vyučovací předmět Hra na elektrickou kytaru

4. ročník

Žák:

- naváže na poznatky hry klasické kytary
- zná základy správného držení nástroje
- popíše jednotlivé části nástroje
- zahraje jednoduché melodie, národní písně v I.poloze
- hru základních akordů zvládá na jednoduchých rytmických cvičeních
- rozumí technice hry trsátkem a úhozem do struny

5. ročník

Žák:

- dynamické odstínění akceptuje v každé skladbě
- ve skladbách použije složitější rytmické obměny v rychlejším tempu.
- zvládá orientaci v polohách se čtením not
- zvládá hru velkého barré v kadencích
- zahraje jednoduché sólo
- hraje stupnice v první poloze

6. ročník

Žák:

- orientuje se po celém hmatníku
- zvládá činnost levé ruky při výměnách poloh
- rozumí hře melodických ozdob
- hraje rozklad akordů
- využívá znalostí akordů při improvizovaném doprovodu
- předvede orientaci do V.pražce
- zvládá techniku hry pravé ruky s trsátkem

7. ročník

Žák:

- zná správné návyky při hře na kytaru (držení nástroje, držení těla)
- ovládá hru po celém hmatníku
- zahraje technicky i výrazově dostupné skladby sólové různých stylů
- zahraje doprovody k písním podle notace i akordových značek
- ovládá práci s aparaturou
- vytvoří kvalitní tón a je schopen naladit si nástroj

- zahraje jednohlasé stupnice dur a moll, akordy, kadence v různých technických obměnách podle individuálních možností a potřeb žáka

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zahraje trsátkem stupnice v rychlém tempu
- zahraje skladby s využitím celého hmatníku
- popíše základní charakteristické znaky renesance-baroka

2. ročník

Žák:

- podílí se na výběru písní a skladeb dle vlastních preferencí
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj – vytahovaný tón, triola, trilek, bluesové figury
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- zvládne hru v komorních souborech
- nastudovaný repertoár je schopen uplatnit i na veřejných produkcích
- popíše základní charakteristické znaky klasicismu

3. ročník

Žák:

- využívá technických schopností při hře v orchestrech
- interpretuje písně a skladby různých stylů a žánrů s použitím všech technických prvků
- při hře akordů využívá průchodných tónů
- popíše základní charakteristické znaky romantismu

4. ročník

Žák:

- plně ovládá práci s aparaturou
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových písní a skladeb různých stylů a žánrů.
- technicky i výrazově je schopen zahrát skladby sólové různých stylů
- popíše základní charakteristické znaky vývojových období hudby

Vyučovací předmět Komorní hra

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- využívá technických dovedností, které získal v individuální výuce
- přizpůsobí svoji hru při nácviku skladeb k ostatním spoluhráčům

4. ročník

Žák:

- rozezná odchylky v intonaci
- zvládá změny tempové i dynamické

5. ročník

Žák:

- při nácviu skladeb s dirigentem dbá jeho pokynů
- umí si naladit nástroj

6. ročník

Žák:

- využívá správných návyků při hře na kytaru (držení nástroje, držení těla)
- je spolehlivý v docházce a v nácviu partů pro souborovou, komorní a orchestrální hru

7. ročník

Žák:

- zahraje předloženou skladbu z listu
- přizpůsobí akordický doprovod charakteru skladby

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- při nácviu skladeb dokáže navrhnout více způsobů hry doprovodu podle značek
- pracuje s aparaturou

2. ročník

Žák:

- skladby hraje technicky a intonačně čistě
- je nápomocen mladším kolegům

3. ročník

Žák:

- je dostatečně technicky vybaven pro zahrání i náročných orchestrálních partů
- zvládne nastudovat sólový part

4. ročník

Žák:

- využije všech svých znalostí a schopností ke kvalitní souborové hře
- předvede jednoduchou úpravu skladeb pro daný soubor

5.27 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Hra v souboru			1	1	1	1	1	1	1	1
	Hra v orchestru			2	2	2	2	2	2	2	2
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

V 1. ročníku lze hodinovou dotaci předmětu Hra na bicí soupravu rozdělit do dvou částí za týden. Dle individuálních schopností žáka, lze navštěvovat Hru v orchestru i dříve než je uvedeno v učebním plánu. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na bicí nástroje

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- předvede správné držení paliček, a správné držení těla při hře na nástroj
- rozumí správné technice úderu
- je schopen hrát jednoduchý i střídavý úder na malý bubínek
- dokáže hrát na malý buben v čtvrtových taktech
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu na malý buben
- pojmenuje části nástroje (bicí souprava)

2. ročník

Žák:

- ovládá správné držení paliček a těla při hře na nástroj
- dokáže zahrát jednoduchý doprovod na bicí soupravu s kombinací na činel
- používá správnou techniku hry
- zná správnou techniku hry víření na malý buben
- je schopen hrát na malý buben v různých taktech (čtvrtové, osminové)
- na vybraných skladbách ukáže cit pro členění hudebních frází, tempo a rytmus

3. ročník

Žák:

- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné drž. paliček a těla), různé techniky hry a základní typy úderů
- rozumí jednoduchému notovému zápisu na bicí soupravu
- ovládá správnou techniku hry víření na malý buben
- zná základní techniku hry na některé perkusní nástroje
- podle svých schopností se zapojuje do kolektivních souborů a orchestrů

4. ročník

Žák:

- ovládá hru na malý buben s dynamickým odstíněním (p-mf-f)

- ovládá správnou techniku hry víření na malý buben s dynamickým odstíněním hry
- je schopen hrát složitější rytmické útvary s různými pomlkami
- dokáže zahrát beatový doprovod s jednoduchým breakem (předělem)
- zvládá 4, 8, 12- ti taktovou kadenci
- ovládá základní techniku hry na některé perkusní nástroje

5. ročník

Žák:

- předvede hru složitějších rytmických útvarů (kvintoly, sextoly)
- víření víření s akcenty na složitějších rytmických frázích
- je schopen zahrát jednoduché taneční rytmy
- dokáže podle svých schopností hrát vlastní improvizaci na bicí soupravu
- zvládá hru z not na malý buben i bicí soupravu

6. ročník

Žák:

- zahraje správně rytmicky a tempově orchestrální party do souborů nebo orchestru
- je schopen vlastní improvizace a hru z listu

7. ročník

Žák:

- zvládá na bicí soupravu rytmické doprovody v základním tvaru i v různých variacích
- dokáže podle svých schopností seřadit, postavit a naladit nástroj
- zahraje složitější rytmické útvary
- předvede nastudovanou skladbu ve správném tempu a dynamickém odstínění
- zahraje předloženou skladbu z listu
- vnímá náladu skladby a dokáže jí vyjádřit při hře na nástroj

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- ovládá správné držení těla při hře na bicí soupravu a malý buben
- ve hře na malý buben zvládá hru různých taktů i střídavé takty
- vytváří improvizace jednoduchého doprovodu skladby tanečního charakteru
- popíše charakteristické znaky klasicismu

2. ročník

Žák:

- dosavadní získané dovednosti použije v souboru nebo v orchestru
- ovládá hru různých rytmických figur
- ovládá hru na bicí soupravu s breaky
- popíše charakteristické znaky romantismu

3. ročník

Žák:

- zvládá hru těžších rytmických figur, přírazy – jednoduché, dvojité, trojitě, synkopy, sextoly atd.
- vytvoří vlastní improvizace na druhy doprovodů
- popíše vývoj hudby XX. století

4. ročník

Žák:

- ovládá různé druhy techniky hry
- plně využívá získané dovednosti při hře v souborech a v orchestrech
- samostatně improvizuje různé doprovody
- účastní se veřejných školních i mimoškolních vystoupení orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- popíše vznik a vývoj jazzu

5.28 Studijní zaměření Sólový zpěv

Charakteristika studijního zaměření

Ve zpěvu na naší škole dbáme na zdravý vývoj hlasu a rozvoj rytmického i hudebního citění. V průběhu studia se žáci postupně seznamují se základy pěvecké techniky (tvoření tónu, využití správné dechové funkce, dobrá artikulace, využití obsahu zpívaného slova...). Využití bohaté naší i světové pěvecké literatury je žákům tzv. ušito na míru, podle typu hlasu a osobnosti žáka, od zpěvu národních písní, přes umělé písně a árie různých slohových období až po muzikálové a populární písně.

Žáci zpívají nejen s klavírním doprovodem, ale i s jinými nástrojovými skupinami. Mohou využívat zpěv i s tzv. HALF - PLAYBACKEM (hudební doprovod na CD...) a s tím je spojena i možnost zpěvu na mikrofon. Učíme žáky zpívat z paměti a dle možností žáka také zpěv

„a capella“ (zpěv bez doprovodu) a zpěv ve vícehlasu (komorní zpěv).

Cílem výuky zpěvu na naší škole je vypěstovat u žáků schopnost kultivovaného a přirozeného hlasového projevu, nejtalentovanější žáky pak připravit ke studiu na vyšší umělecké škole, ale zejména podnítit u všech žáků lásku k hudbě a vokálnímu projevu.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Pěvecká hlasová výchova		1	1									
Sólový zpěv				1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní zpěv			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Sborový zpěv			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka: Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Žák, který projeví výjimečné dispozice a zájem o studium Povinně volitelných předmětů dříve, než je uvedeno v učebním plánu, může se souhlasem učitele do těchto předmětů docházet. Hodnocení z něj se pak nezapočítává do celkového průměru klasifikace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Pěvecká hlasová výchova

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- srozumitelně artikuluje
- zazpívá intonačně čistě jednoduché lidové a umělé písně ve svém přirozeném rozsahu
- zpívá s jednoduchým doprovodem

2. ročník

Žák:

- při zpěvu drží tělo uvolněně, bez zjevné křeče a násilí.
- měkce nasazuje tón
- zazpívá jednoduchá hlasová cvičení v rozsahu tercie
- dokáže popsat charakter zpívané písně

Vyučovací předmět Sólový zpěv

3. ročník

Žák:

- používá hlas v mírně rozšířeném rozsahu, nepřepíná své síly
- ovládá základní pěvecké návyky a dovednosti (správné držení těla a klidný dech při zpěvu) a základní technické prvky (nasazení tónu, čistá intonace a správná artikulace)
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku
- ovládá zpěv s doprovodem
- zazpívá lidové a umělé písně podle svých možností, vyspělosti a stupně hudebního rozvoje

4. ročník

Žák:

- zazpívá písně v rozšířeném rozsahu hlasu
- používá základní dynamiku a agogiku
- zazpívá hlasová cvičení v rozsahu kvinty, lidové a umělé písně s náročnějším doprovodem
- nastuduje více písní z paměti a uplatní je při vystoupení

5. ročník

Žák:

- zazpívá žánr, ke kterému má hlasové dispozice
- na základě práce s textem a charakterem dané písně předvede ukázkou správného frázování
- vyjmenuje jednotlivé hlasové rejstříky
- vysvětlí pojmy „opera“, „opereta“ a „muzikál“ a uvede rozdíly mezi nimi.

6. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise a textu pěveckého partu
- neustále používá všechny získané dovednosti
- vystupuje na veřejných koncertech
- vysvětlí pojem mutace hlasu
- vyjmenuje tři česká a tři světová operní díla

7. ročník

Žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a celkové hlasové kultury
- vyjmenuje ženské a mužské zpěvní hlasy
- vysvětlí pojem „hlasová hygiena“
- vyjmenuje tři významné operní a tři muzikálové divadelní scény

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvolí si část repertoáru a následně vysvětlí svůj výběr
- vědomě využívá pěveckou, dechovou a artikulaci techniku
- je schopen samostatně korepetovat, bez přítomnosti učitele
- vyjmenuje pět stěžejních děl české klasické písňové literatury

2. ročník

Žák:

- ovládá zpěv kantilény a dodržuje fráze
- je schopen žánrového a stylového rozlišení písní
- vysvětlí rozdíly v interpretaci pěvecké literatury v jednotlivých obdobích

3. ročník

Žák

- vysvětlí postup nastudování jím vybrané vokální skladby a následně to předvede
- zařadí autory písní do jednotlivých hudebních období
- vyjmenuje pět českých a tři světové pěvecké interprety v oblasti vážné a populární hudby

4. ročník

Žák

- má vyhraněný hlasový obor
- společně s vyučujícím vybírá repertoár ve svém hlasovém oboru
- ovládá dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje
- vyjádří vlastní názor na studovanou skladbu či píseň
- interpretuje stylově a žánrově správně vokální skladby různých slohových období

Vyučovací předmět Komorní zpěv

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- uplatní poznatky a dovednosti, které získal v individuální výuce.
- zpívá písně v jednohlasé nebo kanonické úpravě

4. ročník

Žák:

- předvede orientaci v zápisu vícehlasých písní
- zazpívá dvojhlas v terciové úpravě

5. ročník

Žák:

- zazpívá vícehlasé písně s doprovodem
- rozezná odchylky v intonaci

6. ročník

Žák:

- aktivně spolupracuje s ostatními
- během zpěvu upraví své intonační odchylky
- zpívá s vědomím nutnosti přizpůsobit vlastní zpěv pro potřeby celku - nekřičí, neforsíruje.

7. ročník

Žák:

- podle věku a hlasových možností je schopen zpívat ve složitějším dvojhlasu i vícehlasu
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – podle charakteru a žánru písní

- zazpívá vícehlasé písně s nástrojovým doprovodem i s tzv. Half- playbackem (doprovod na CD)

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zpívá vícehlasé lidové a umělé písně podle svých hlasových možností, pěvecké vyspělosti a zaměření žáka
- využívá adekvátní výrazové prostředky a dynamiku – dle charakteru a žánru písní

2. ročník

Žák:

- zpívá náročné vícehlasé písně různých žánrů
- přizpůsobí se svým spolužákům v intonaci, tempu, dynamice a síle hlasu

3. ročník

Žák:

- zpívá vícehlasé písně a capella, s nástrojovým doprovodem i s doprovodem CD
- vyjádří názor na studovanou skladbu či píseň a svůj názor zdůvodní

4. ročník

Žák:

- zazpívá různé vícehlasé písně
- používá dynamickou i agogickou škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované vícehlasé skladby.

Vyučovací předmět Sborový zpěv

3. ročník

Žák:

- zazpívá čistě svůj part v jednohlasých skladbách
- sluchově rozliší jednohlas a dvojhlas

4. ročník

Žák:

- zazpívá čistě svůj part v jednohlasých popř. dvojhlasých skladbách
- dle pokynu učitele použije správný způsob pěveckého nádechu a držení těla
- předvede základní prvky pěvecké artikulace
- použije hlas ve svém přirozeném rozsahu, nepřepíná ho

5. ročník

Žák:

- spoluvytváří dynamiku a zvukovou barevnost celku, tak aby svým hlasovým projevem nenarušoval potřeby ansámblového zpěvu
- zazpívá jednodušší jednohlasé a dvojhlasé skladby s doprovodem
- adekvátně reaguje na základní dirigentská gesta

6. ročník

Žák:

- zvládá základní dechovou a hlasovou techniku, má správnou pěveckou výslovnost
- je schopen pomoci adekvátních výrazových prostředků vyjádřit obsah a náladu písně
- absoluuje pravidelná veřejná vystoupení

7. ročník

Žák:

- využívá širší škálu dynamiky
- dodržuje hudební fráze a kantilénu
- pomáhá mladším členům sboru při realizaci skladeb
- orientuje se ve skladbách různých stylových období

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- při přípravě a veřejných vystoupeních prokazuje odpovědnost za společné dílo
- zpívá náročnější lidové i umělé písně s doprovodem i a cappella
- zpívá v celém hlasovém rozsahu

2. ročník

Žák:

- pohotově se orientuje v partituře
- aktivně spolupracuje s ostatními členy sboru
- spolehlivě reaguje na dirigentská gesta

3. ročník

Žák:

- vědomě pracuje na vyrovnání hlasových rejstříků a přechodových tónů
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- posuzuje kvalitu svého výkonu i celého tělesa a využívá vypěstovaných návyků kultivovaného sborového zpěvu

4. ročník

Žák:

- prokáže smysl pro kultivovaný projev a hudební frázi
- aktivně spolupracuje s dirigentem, s ostatními členy sboru, pomáhá slabším
- chápe sborový zpěv jako kolektivní spolupráci s ostatními a uvědomuje si svou spoluzodpovědnost
- vystoupí na akcích školy i regionu

5.29 Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

Charakteristika studijního zaměření v rámci jednotlivých modulů:

Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje reaguje na vzrůstající úlohu elektronických hudebních nástrojů a moderních technologií při záznamu a zpracování hudby i v hudební tvorbě.

Vyučovací předměty:

Hra na elektronické klávesové nástroje
Hudební seminář a interpretační praxe
Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na elektronické hudební nástroje		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Hudební seminář a interpretační praxe			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

Vyučovací předmět Hudební seminář a interpretační praxe a Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba a Základy improvizace jsou koncipovány jako volitelné od 3. ročníku I. stupně základního studia.

Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na elektronické klávesové nástroje

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zvládá správné návyky při ovládnání EKN – žák dodržuje správné sezení u nástroje, postavení ruky a uvolněné držení těla při hře
- zná základní bezpečnostní pravidla při ovládnání EKN
- zná noty v houslovém klíči a orientuje se na klaviatuře
- hraje v přiměřeném tempu oběma rukama dohromady bez použití automatizovaného doprovodu
- ovládá základní funkce svého nástroje a rozumí všem jeho ovládacím prvkům
- využívá podle svých schopností osvojené technické dovednosti a orientuje se v celém rozsahu klaviatury

2. ročník

Žák:

- umí zapnout automatický doprovod a ovládat všechny jeho formální části
- umí nastavit vhodnou registraci k hraným skladbám – volba doprovodu, tempa, zvukového rejstříku, apod.
- ovládá hru jednodušší melodie s automatizovaným doprovodem levé ruky v rámci probraných akordových značek
- ovládá funkce daného nástroje, využívá jeho zvukové a technologické možnosti,
- propojuje veškeré získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci

3. ročník

Žák:

- ovládá hru legato s překládáním (podkládáním) prstů, hru portamento a staccato
- umí číst noty v houslovém i basovém klíči
- ovládá spojování základních akordů a jejich hru v obrazech
- užívá technické a zvukové dispozice nástroje k dynamické a zvukově pestré interpretaci skladeb
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- prohlubuje úhozové a frázovací dovednosti

4. ročník

Žák:

- ovládá hru portamento a staccato
- ovládá hru hlavních i vedlejších kvintakordů a jejich správné spojování,
- ovládá základní septakordy
- rozezná a aplikuje dynamiku a agogiku v hraných skladbách
- dokáže si vybrat vhodný doprovodný styl

5. ročník

Žák:

- orientuje se v základních hudebních žánrech a dokáže a dokáže vybrat k dané skladbě vhodný doprovod
- ovládá běžné typy akordických značek
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánr, vhodně používá technické a zvukové dispozice nástroje – dual, harmony, registrační paměť, atd.

6. ročník

Žák:

- dokáže samostatně zpracovat skladbu s automatickým doprovodem – včetně registrace a frázování
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

7. ročník

Žák:

- dokáže využít všechny technické i zvukové možnosti EKN
- ovládá přiměřeně svým schopnostem stylistiku hry akustických nástrojů hraných na EKN
- využívá EKN pro doprovod zpěvu a dalších hudebních nástrojů

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- zcela samostatně ovládá hru běžných písní s využitím všech nejpoužívanějších akordických značek
- je schopen zařadit hranou píseň do hudebního stylu a období, čemuž přizpůsobuje výběr rejstříku i doprovodného stylu

2. ročník

Žák:

- umí využít EKN ke hře bez automatizovaného doprovodu, v klavírní stylizaci
- umí nastavit vhodnou registraci k takto hraným skladbám, využívá režim split se zvukovým odlišením melodie a doprovodu

3. ročník

Žák:

- ovládá složitější programování střední a vyšší třídy EKN - sekci mixu, funkcí, sekvenceru, registrací, atd.
- samostatně vybere a nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, včetně správné registrace a frázování

4. ročník

Žák:

- ovládá elementární improvizaci v různých hudebních stylech s využitím veškerých zvukových i technických dispozic nástroje
- je schopen zaznamenat MIDI skladbu a provést její editaci

Vyučovací předmět Hudební seminář a interpretační praxe

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- ovládá učivo harmonie – zejména nauku o harmonii
- využívá základní akordy a jejich spoje
- chápe harmonické změny ve skladbě na základě poslechu hudebních ukázek

4. ročník

Žák:

- dokáže samostatně využívat základních harmonických funkcí při hře jednoduchých doprovodů písní
- chápe specifika při vytváření hudebního doprovodu na klavír a EKN s doprovodnou automatikou

5. ročník

Žák:

- zvládá svůj part při souhře s více nástroji
- dokáže stylově zařadit hudební ukázkou, určit nástrojové obsazení

6. ročník

Žák:

- ovládá základní jazzové frázování

- dokáže aplikovat při hře správnou registraci, dynamiku, agogiku a frázování

7. ročník

Žák:

- zvládá vytvořit akordický doprovod melodie v klavírní stylizaci v daném hudebním stylu

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- žák se orientuje v různých doprovodných stylizacích a tanečních rytmech a dokáže vystihnout potřebnou stylizaci doprovodu melodie

2. ročník

Žák:

- při doprovodu písní používá vedle EKN i klavír s využitím všech výrazových i stylizačních prostředků
- dokáže doprovodit na klavír sólistu či soubor

3. ročník

Žák:

- je schopen samostatně nastudovat klavírní skladbu střední obtížnosti
- dokáže vytvářet elementární improvizaci v dané harmonicko-melodické formě

4. ročník

Žák:

- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- ovládá základy aranžmá a je schopen vytvořit jednoduchý zápis skladby pro menší nástrojové obsazení

Vyučovací předmět Elektronické zpracování hudby a zvuková tvorba

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- žák chápe zákonitosti vzniku zvuku, jeho šíření a působení na lidský organismus a uvede příklady
- žák chápe využití výpočetní techniky, vhodných periférií a dalších prostředků pro záznam a zpracování zvuku

4. ročník

Žák:

- chápe v principu jednotlivé komponenty nahrávacího a ozvučovacího řetězce

5. ročník

Žák:

- spolu s pedagogem pořizuje zvukový záznam prostřednictvím mikrofону, snímače a převodníků
- poučeně používá dostupný hardware a software

6. ročník

Žák:

- pracuje s jednotlivými stopami zvukového záznamu (kopírování, střih, nastavení parametrů, úpravy, mix)
- zná různé zvukové formáty a pro ukládání zvukových dat vhodně volí formáty

7. ročník

Žák:

- zohledňuje daný prostor, hudební žánr, frekvenční charakteristiku nástrojů a hlasů, i vliv zvuku na lidské zdraví pro adekvátní nastavení ozvučovací techniky a zvukové aparatury
- využívá základy elektrotechniky a řídí se jimi
- kreativně zpracovává prostřednictvím digitálních technologií vlastní i přejaté hudební motivy, vědomě používá běžné způsoby motivické práce
- dokáže zaznamenat a zpracovat vlastní tvorbu ve zvoleném audio formátu
- zná základní normy z oblasti zákonné ochrany autorského díla

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- žák je seznámen s různými technikami mikrofonního záznamu a dokáže se pro správnou techniku snímání v daném konkrétním případě rozhodnout
- pořídí analogový nebo digitální záznam zvuku bez neopravitelných chyb v úrovni signálu
- používá pokročilejší editační techniky

2. ročník

Žák:

- ovládá základní postupy při finální úpravě zvukového záznamu nebo při reprodukci zvuku
- zvolí vhodnou techniku a poučeně ji používá pro ozvučení a natočení zvukového záznamu
- navrhne, případně sestaví a řídí tým lidí (například z řad spolužáků za účelem realizace ozvučení a nahrávání konkrétní události)

3. ročník

Žák:

- sleduje nové trendy ve vývoji audiovizuální techniky a zajímá se o ně
- používá k tvorbě vlastní i cizí zvukové prvky (např. vzorky, smyčky, ruchy, fragmenty apod.)

4. ročník

Žák:

- sestaví plán práce realizace díla, případně navrhne a sestaví realizační tým (např. z řad spolužáků), navrhuje užití prostředky a technologický postup realizace
- zvládá elementární základy hudebního aranžmá

5.30 Studijní zaměření Hra na akordeon

Charakteristika studijního zaměření.

Akordeon jako vícehlasý snadno přenosný hudební nástroj zaujímá vedle klasických nástrojů velmi významné místo. Hlavním cílem výuky hry na akordeon v Základní umělecké škole je obnova a udržování tradic lidové hudby spolu s interpretací charakteristických a původních skladeb, jakož i zvládnutí hudby klasické. Vedle standartního chromatického akordeonu (jak klávesového, tak knoflíkového) nabízí naše škola i možnost výuky na diatonické nástroje – heligonky a to zejména pro žáky u kterých je interpretace lidové písně prioritní, nebo nedisponují technickými dovednostmi umožňujícími jejich hru na klasické nástroje. Věnujeme se též výuce leváků, u kterých je většinou nutné upravit učební plán s přihlédnutím k jejich handicapu. V jejich případě se též počítá s horším plněním učebních osnov. Z výše uvedeného vyplývá, že výuka je koncipovaná na nových principech a dává žákům možnost individuálního rozvoje hudebnosti, hudební představivosti a interpretace při respektování jejich fyzických, psychických a v neposlední řadě i technických možností. Velmi důležitým prvkem ve výuce je důraz na dokonalé zvládnutí technické složky nástrojové hry, které je však pouze prostředkem k dosažení vytčeného cíle a musí být v souladu s celkovým hudebním rozvojem osobnosti žáka. Nedílnou součástí předmětu Hra na akordeon je také hra z listu, tvoření doprovodů, komorní a souborová hra, která dává žákům potřebné zkušenosti pro další hudební činnosti. V rámci možností je důležité vést žáky též k pěveckému projevu, což je zejména u hry lidových písní více než žádoucí. Takto koncipovaná výuka by měla dát žákům takové odborné vzdělání, které jim umožní uplatnit se v amatérské i profesionální činnosti. Hlavní náplní výuky je soustavné pěstování měchové a prstové techniky, hudební paměti a tvořivých schopností žáka, jeho vedení ke sluchové sebekontrolě, hmatové pohotovosti, přesné a stylové interpretaci. Nedílnou součástí výuky je též vedení žáka k důsledné a pravidelné domácí přípravě. Učitel využívá ke zpřesnění individuální přípravy i možnosti probírané učivo nahrát na médium pro žáka dostupné. Žák by měl hrát výhradně na nástroj takové velikosti, který odpovídá jeho fyzickým dispozicím. Osvědčená praxe: přípravné studium – 3. ročník akordeon 60 – 72 basů, 4. ročník – 1. ročník II. stupně akordeon 80 – 96 basů, od 2. ročníku II. stupně akordeon 120 basů. Zařazení akordeonu 120 basů však není nutností. Velmi důležitým prvkem ve výuce je pravidelná účast žáků na třídních, veřejných a dalších vystoupeních. U talentovanějších žáků je též velmi vhodným motivačním prostředkem účast v soutěžích. V komorní hře se uplatňuje několik metod výuky. Jako jednoduchá a přijatelná forma komorní hry pro méně schopné žáky se praktikuje souhra s učitelem. Následují akordeonová dua, tria atd. Velmi žádoucí je spojování akordeonu s jinými hudebními nástroji zejména flétna, klarinet, saxofon, případně basová kytara a bicí souprava. Všechny výše uvedené formy výuky využívají nových progresivních metod a forem práce, kladou důraz na potřebu živé hudby a dbají tak na harmonický rozvoj žákovi osobnosti a jeho umělecký vkus.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na akordeon		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Akordeonový soubor			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na akordeon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- správně sedí a drží nástroj
- ovládá správné postavení rukou na manuálech
- zvládá vedení měchu podle značek
- ovládá hru legato v pravé ruce
- ovládá jednoduchou hru legato a staccato v levé ruce
- rozšířil základní souhru
- rozumí doprovodu s využitím základního basu a durového akordu v levé ruce
- rozumí stupnici C dur s kvintakordem bez rozkladu
- zvládá hru jednoduchých rytmických útvarů v osminových notách

2. ročník

Žák:

- rozumí hře durových stupnic přes jednu oktávu s kvintakordem bez obrátů probraným způsobem
- ovládá hru legato v pravé ruce s podkládáním a překládáním palce
- ovládá doprovod systémem základní bas-durový akord-kvintový bas-durový akord
- hraje ve správném rytmu osminové noty v základních rytmických útvarech
- rozumí hře dvojhmatů v terciích bez využití podkládání a překládání
- orientuje se v základních dynamických označeních
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti

3. ročník

Žák:

- ovládá hru durových stupnic přes jednu oktávu s kvintakordem a sextakordem harmonicky i melodicky
- do dvou křížků a béček oběma rukama dohromady
- rozumí doprovodům s použitím dominantního septakordu a mollového akordu probraným způsobem
- zvládá dle svých schopností hru staccato zápěstím pravou rukou
- hru v terciích v pravé ruce zvládá v legatu probraným způsobem
- tón tvoří s využitím dynamiky dle jeho fyzických dispozic
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu z paměti

4. ročník

Žák:

- ovládá hru durových a mollových stupnic probraným způsobem s přihlédnutím k přechodu na větší
- nástroj, který je v průběhu 4. ročníku žádoucí, kvintakord hraje s obraty,
- rozšířil hru legato a staccato v různých kombinacích u souhry na obou manuálech
- hru v terciích v pravé ruce zvládá s podkládáním a překládáním prstů
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbičku
- rozumí hře šestnáctinových not v základních rytmických útvarech
- zvládá hru z listu u skladeb odpovídajících jeho technické úrovni
- přiměřeně reaguje na frázování a artikulaci

- je schopen tvořit doprovod k jednoduchým lidovým písním s použitím hlavních harmonických funkcí T, S a D

5. ročník

Žák:

- ovládá hru durových a mollových stupnic přes dvě oktávy probraným způsobem
- rozumí základům techniky rejstříkování
- rozumí jednoduchým melodickým ozdobám – příraz, nátryl
- orientuje se v jednodušší vícehlasé hře
- aktivně se zapojuje do výběru přednesových skladeb
- rozšířil využití dynamiky dle fyzických možností
- je schopen tvořit doprovody k lidovým písním na základě značek
- vysvětlí a vyjmenuje durové a mollové stupnice, které umí zahrát
- správně interpretuje skladby odlišného charakteru
- rozumí rozdílu mezi intervalem a akordem

6. ročník

Žák:

- ovládá hru dur a moll. stupnic probraným způsobem do čtyř křížků a béček
- zvládá hru z listu u lidových písní
- zahraje nejčastější melodické ozdoby-trylek, obal a pod.
- je schopen samostatně připravovat jednodušší vybrané skladby
- doprovody tvoří podle akordových značek
- ovládá měchovou techniku na vyšší úrovni
- v co nejširší míře využívá všech zvukových možností svého nástroje
- rozumí jednotlivým melodickým ozdobám
- zná intervaly a akordy v závislosti na probírané hře na nástroj

7. ročník

Žák:

- ovládá hru dur a moll stupnic probraným způsobem do pěti křížků a béček,
- zahraje chromatickou stupnici zvlášť
- lidové písně zkouší transponovat do jednodušších tónin
- rozšířil prstovou techniku na obou manuálech v rámci svých motorických schopností
- rozumí technice rejstříkování
- rozlišuje pokročilou dynamiku a rozdílná tempa
- je schopen rozlišovat hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů
- dospěl k samostatnosti a přiměřené technické vyspělosti
- umí kriticky hodnotit vlastní výkon
- pozná rozdíl mezi barokní a klasicistní hudbou

II. STUPEŇ

1. ročník.

Žák:

- ovládá hru dur a moll stupnic probraným způsobem do šesti křížků a béček
- durové stupnice zahraje v protipohybu
- zvládá hru z paměti u vybraných skladeb
- u vybraných stupnic umí kvintakord ve čtyřhlasé úpravě
- správně interpretuje náročnější přednesové skladby po stránce stylové, výrazové a technické
- aktivně se zapojuje do činnosti v oblasti komorní hry
- vyjmenuje a vysvětlí chromatickou stupnici
- charakterizuje období baroka

2. ročník

Žák:

- ovládá hru dur a moll stupnic probraným způsobem do tří křížků a béček v protipohybu
- aktivně se účastní výběru skladeb s přihlédnutím k vlastním interpretačním schopnostem
- disponuje kultivovaností tónu, technickou vyspělostí, zručností a pohotovostí
- pracuje se sluchovou sebekontrolou na vyšší úrovni □ dobře zvládá interpretaci stylově odlišných skladeb
- doprovody tvoří s využitím základních i vedlejších harmonických funkcí
- dokáže popsat a vysvětlit akordy, které používá v doprovodech
- charakterizuje období klasicismu

3. ročník

Žák:

- ovládá hru dur a moll stupnic probraným způsobem v protipohybu
- zvládá hru se střídavým měchem
- dobře rozumí složitějším akordům ve vztahu k možnostem svého nástroje
- zná teoreticky všechny doposud probrané stupnice

4. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti
- ovládá nástrojovou a měchovou techniku
- tvoří kultivovaný tón a má osobitý hudební projev
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje skladby různých žánrů a stylů
- z paměti interpretuje vybrané skladby
- profiluje se podle svého zájmu a využívá své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- dobře pracuje s tónem a správně frázuje
- je schopen důkladné sluchové sebekontroly a kritického zhodnocení své činnosti
- popíše charakteristické znaky jednotlivých hudebních období

Vyučovací předmět Komorní hra

I. STUPEŇ

3. ročník

Žák:

- rozumí spolupráci při hře více nástrojů současně
- dokáže správně nastoupit se svým partem a udržet se ve hře

4. ročník

Žák:

- zvládají orientaci při vzájemném poslechu
- správně se orientují v jednotlivých partech
- zahrají jednoduché skladby bez pokynů učitele

5. ročník

Žák:

- rozumí gestům dirigenta a snaží se na ně správně reagovat
- správně tvoří dynamiku v závislosti na odlišném výrazu jednotlivých partů

6. ročník

Žák:

- zvládají party intonačně i rytmicky na vyšší úrovni
- dokáže zvládnout složitější situace vyplývající ze hry více nástrojů dohromady

7. ročník

Žák:

- správně reagují na gesta dirigenta, nebo vedoucího hráče komorního souboru
- dobře zvládají souhru po stránce rytmické i charakteristické
- jsou schopni tónového vyrovnání
- správně tvoří dynamiku

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- umí samostatně nastudovat souhru lehčích partů
- dokáže si vzájemně vyhovět při souhře

2. ročník

Žák:

- správně interpretují technicky vyspělé pasáže ve skladbách
- spolupracují na interpretaci odlišných žánrů
- důsledně využívají sluchovou sebekontrolu

3. ročník

Žák:

- zvládají souhru s jinými hudebními nástroji
- správně stylově interpretují přiměřeně náročné skladby

4. ročník

Žák:

- pohotově reagují na gesta dirigenta, nebo vedoucího hráče komorního souboru
- zvládají hru z listu přiměřeně náročných skladeb
- jsou schopni se zapojit do činnosti amatérských souborů různého zaměření
- sluchovou sebekontrolou jsou schopni odstraňovat nepřesnosti i v náročnějších partech skladeb odlišných žánrů.

5.31 Studijní zaměření Hra na heligonku.

Charakteristika studijního zaměření.

Heligonka je výhradní nositelkou tradic v oblasti lidové písně a jí podobným žánrům. V současné době je více než žádoucí vychovávat žáky v duchu kulturních tradic k nimž lidová hudba bezesporu patří. Heligonku, jakožto speciální diatonický nástroj, používáme k výuce jak individuální tak jako druhého nástroje ke klasickému akordeonu. Nástroj lze použít i v oblasti komorní a souborové hry s přihlédnutím k jeho možnostem. Pro zahájení výuky je žádoucí alespoň tříleté studium na klasický akordeon, nebo jiný hudební nástroj, kde žák získá potřebné znalosti v oblasti hudby. Výše uvedené však není nutností. Důležitým faktorem pro hru na heligonku jsou též fyzické předpoklady žáka z důvodu náročného vedení měchu. V oblasti hudební teorie je nutná dokonalá znalost stupnic z důvodu transpozice. Velmi dobrých výsledků ve výuce je dosahování u žáků s levostrannou dispozicí, kterým hra na klasický akordeon často způsobuje nemalé problémy zejména se zvládnutím techniky pravé ruky.

Důležitým prvkem je výběr správného nástroje. Heligonek je několik typů a je proto nutné vždy používat pouze jeden typ nástroje jinak není možné spojovat více nástrojů dohromady. K výuce používáme v naší škole výhradně heligonky třířadé v ladění B-Es-As s půltóny na prvním knoflíku v každé řadě. Tato specifikace splňuje požadavky na plnohodnotnou interpretaci zvoleného žánru se správným harmonickým doprovodem. Žáky vedeme též k pěveckému projevu.

Učební plán:

		I. stupeň						II. stupeň				
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na akordeon		1	1	1								
Hra na heligonku					1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka		1	1	1	1							
Povinně volitelné předměty	Komorní hra			1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Základy improvizace			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

Zájemce o hru na heligonku může nastoupit přímo na tento nástroj do čtvrtého ročníku bez předchozího studia hry na akordeon. Podmínkou je splnění učebních osnov během prvního roku studia. Povinně volitelné předměty: žák si z předmětů volí jeden jako povinný. Časová dotace těchto předmětů může být navýšena.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Hra na akordeon

I. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- správně sedí a drží nástroj
- ovládá správné postavení rukou na manuálech
- zvládá vedení měchu podle značek
- rozšířil hru legato v pravé ruce o podkládání a překládání palce
- ovládá jednoduchou hru legato a staccato v levé ruce
- rozšířil základní souhru
- rozumí doprovodu s využitím základního basu a durového akordu v levé ruce
- rozumí stupnici C dur s kvintakordem bez rozkladu
- zvládá hru jednoduchých rytmických útvarů v osminových notách

2. ročník

Žák:

- rozumí hře durových stupnic přes jednu oktávu s kvintakordem bez obrátů do dvou křížků a béček
- ovládá doprovod systémem základní bas-durový akord-kvintový bas-durový akord
- hraje ve správném rytmu osminové noty v základních rytmických útvarech
- rozumí hře dvojhmatů v terciích bez využití podkládání a překládání
- orientuje se v základních dynamických označeních
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti

3. ročník

Žák:

- ovládá hru durových stupnic přes jednu oktávu s kvintakordem s obraty harmonicky i melodicky do dvou křížků a béček oběma rukama dohromady
- rozumí doprovodem s použitím dominantního septakordu a mollového akordu probraným způsobem
- zvládá dle svých schopností hru staccato zápěstím pravou rukou
- rozumí hře šestnáctinových not v základních rytmických útvarech
- hru v terciích v pravé ruce zvládá v legatu s využitím podkládání a překládání palce
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbičku
- tvoří kvalitní tón s využitím dynamiky dle jeho fyzických dispozic
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu z paměti

Vyučovací předmět Hra na heligonku

I. STUPEŇ

4. ročník

Žák:

- zvládá základní technické dovednosti jako sezení, držení nástroje, postavení rukou
- rozumí základnímu vedení měchu specifickému pro hru na heligonku
- ovládá hru z první řady probraným způsobem
- základní doprovody tvoří podle značek

5. ročník

Žák:

- zvládá základní grify hry zejména v terciích
- doprovody, které tvoří podle značek rozšířil o subdominantu
- rozumí složitějšímu vedení měchu
- ovládá hru z první a druhé řady probraným způsobem
- rozumí rozdílu mezi durovou a mollovou tóninou
- vyjmenuje hudební období

6. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku v pravé ruce v terciích i jednodušší hru v sextách
- doprovody tvoří podle značek s využitím hlavních harmonických funkcí
- rozumí hře s použitím půltónů
- zvládá hru z první řady s použitím složitějších grifů z druhé a třetí řady
- je schopen hrát z paměti písně řazené do delších celků
- vyjmenuje durové a mollové stupnice do tří křížků a tří béček

- dokáže rozlišit barokní a klasicistní hudby

7. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku v pravé ruce v terciích a sextách
- doprovody tvoří podle značek a dobře provádí sluchovou kontrolu
- měchovou techniku rozšířil o používání vzduchové klapky
- zvládá hru z první a druhé řady s použitím základních hmatů v řadě třetí
- je schopen k jednotlivým písním přiřadit jednoduchou přehru
- vysvětlí rozdíl mezi lidovou a umělou písní
- umí popsat chromatickou stupnici

II. STUPEŇ

1. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku v pravé ruce v terciích, sextách a jednoduchou hru melodickou
- doprovody tvoří podle značek s využitím mollových akordů probraným způsobem
- měchovou techniku rozšířil o použití držených tónů místo vzduchové klapky
- zvládá složitější hru z první, druhé a třetí řady probraným způsobem
- jednoduchou píseň nacvičí i podle zvukové nahrávky
- dle ukázek učitele je schopen přiřadit k písním jednoduché přehry a dohry
- vyjmenuje durové a mollové stupnice do pěti křížků a pěti béček
- vysvětlí rozdíl mezi intervalem a akordem

2. ročník

Žák:

- ovládá prstovou techniku v pravé ruce v terciích, sextách a hru melodickou probraným způsobem
- doprovody tvoří s plným využitím basových možností nástroje
- zvládá měchovou techniku probraným způsobem
- tvoří jednoduché úvody a dohry k jednoduchým písním
- písně je schopen nacvičit i ze zvukové nahrávky
- dle ukázek učitele je schopen řazení písní do delších celků s použitím jednoduché mezihry
- chápe enharmonickou záměnu a umí jí vysvětlit

3. ročník

Žák:

- správně interpretuje jednotlivé žánrové styly
- vhodně kombinuje prstovou techniku v pravé ruce
- je schopen důsledné sluchové sebekontroly
- je schopen hry z paměti dle svých schopností
- jednoduché úvody, mezihry a dohry přizpůsobuje charakteru jednotlivých písní
- doprovody tvoří citlivě a využívá základní melodickou hru v basech
- dle svých dispozic je schopen pěveckého projevu k jednodušším písním
- rozumí pojmu transpozice a umí jí používat

4. ročník

Žák:

- ovládá hru ze všech tří řad pravého manuálu
- tvoří úvody, mezihry a dohry k probíraným skladbám
- je schopen hry skladeb odlišného charakteru než jsou lidové a umělé písně
- transponuje notový materiál do příslušných tónin

- písničky řadí do delších celků dle vlastního uvážení s přihlédnutím k jejich charakteru
- je schopen důsledné sluchové sebekontroly
- dokáže hrát s ostatními nástroji s přihlédnutím k možnostem svého nástroje
- zvládá hru z paměti dle svých schopností
- ovládá složitější hru jednohlasou
- popíše charakteristické znaky jednotlivých hudebních období

Vyučovací předmět Komorní hra

I. STUPEŇ

3. ročník

Žáci:

- rozumí hře více nástrojů dohromady
- dle pokynů učitele zahrají jednoduchou směs lid. písní

4. ročník

Žáci:

- vzájemně si vyhoví při souhře zejména v oblasti rytmiky
- směs lidových písní zahrají s vloženými mezihrami

5. ročník

Žáci:

- dobře se orientují v písních při souhře
- zahrají směs lidových písní v návaznostech při střídání jednotlivých hráčů a následné souhry

6. ročník

Žáci:

- rozumí gestům vedoucího souhry, případně dirigenta
- správně tvoří dynamiku

7. ročník

Žáci:

- rozumí orientaci v jednotlivých partech
- správně reagují na gesta dirigenta, nebo vedoucího hráče souboru
- zvládají party intonačně i rytmicky
- jsou schopni tónového vyrovnání

II. STUPEŇ

1. ročník

Žáci:

- samostatně nastudují souhru probíraných písní a jednoduchých skladeb
- zvládají souhru technicky vyspělých pasáží v písních a skladbách

2. ročník

Žáci

- rozumí hře v odlišné interpretaci / např. jeden hráč hraje v terciích, druhý v sextách /
- správně interpretují jednotlivé žánry
- důsledně využívají sluchovou sebekontrolu
- zvládají souhru s jinými hudebními nástroji

3. ročník

Žáci:

- zvládají hru z listu přiměřeně náročných písní
- umí reagovat na podněty spoluhráčů – náhlá změna rytmu, stylu, přechody mezi jednotlivými písněmi

4. ročník

Žáci:

- pohotově reagují na gesta dirigenta, nebo vedoucího hráče komorního souboru
- správně stylově interpretují přiměřeně náročné písně a jednoduché skladbičky
- jsou schopni se zapojit do činnosti amatérských souborů různého zaměření
- sluchovou sebekontrolou jsou schopni odstraňovat nepřesnosti i v náročnějších písních a skladbách odlišného charakteru

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika výtvarného oboru

Vyučování ve výtvarném oboru probíhá ve dvou vyučovacích předmětech v každém ročníku : plošná tvorba a prostorová tvorba. V závěrečném ročníku I. a II. stupně přibývá předmět :závěrečná práce.

Výtvarný obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi prostřednictvím aktivní, poučené výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka jako uměleckého prostředku komunikace. Studium ve výtvarném oboru nabízí vedle nových možností vyjádření i témata na základě vnímání okolního světa, umožňuje adekvátně reagovat výtvarnými prostředky, dává ucelený přehled o výtvarném umění, pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění. Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí výtvarné dispozice žáků – vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické citění a tvořivost. Výtvarný projev je ovlivněn řadou schopností, jejichž rozvíjení se promítá do utváření osobnosti žáka. S jeho rozumovým, emocionálním a výtvarným vývojem se vyvíjejí výtvarné formy, které užívá a které ho obohacují. Základní vyjadřovací prostředky a obrazové znaky nabízejí způsoby, jak myšlenky učinit srozumitelné. Žák se učí pojmenovávat a porovnávat výtvarné znaky a prvky výtvarného jazyka, s nimi i svoje pocity, postřehy a myšlenky. Navazuje a prohlubuje výtvarné vztahy, reflektuje názory druhých, respektuje odlišný výtvarný projev. Dokáže intuitivně a posléze vědomě používat výtvarný jazyk, materiály a nástroje. Porozumění výtvarnému jazyku, včetně jeho aplikací ve výtvarném umění, pomáhá nalézat celoživotní vztah k výtvarné kultuře. Vzdělávací obsah oboru je členěn do vzájemně provázaných a podmiňujících se oblastí Výtvarná tvorba a Recepce a reflexe výtvarného umění a je tvořen očekávanými výstupy s důrazem na jejich praktické využití. V oblasti Výtvarná tvorba je žákovi umožněno prostřednictvím tvořivého výtvarného myšlení uplatňovat ve vlastním výtvarném projevu vizuálně vnímatelné znaky. Žák získává vztah k materiálům, nástrojům a osvojuje si základní výtvarné techniky, postupy a dovednosti. V oblasti Recepce a reflexe výtvarného umění je žákovi umožněno objevovat v okolním světě a v uměleckém díle vizuálně vnímatelné znaky, analyzovat náměty a výtvarné problémy s nimi spojené. Žák se seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění, uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách a s využitím výtvarného jazyka v umělecké i mimoumělecké oblasti.

Názvy vyučovacích předmětů

PLOŠNÁ TVORBA

charakteristika předmětu:

- kresba - výběr z možností: tužka, rudka, uhel, pero, dřívko, štětec, kombinace
- malba - výběr z možností: akvarel, tempera, akryl, suchý pastel, voskový a olejový pastel, kombinace
- grafika - výběr z možností: linoryt, suchá jehla, protisk, monotyp, koláž, ...
- dekorativní práce a písmo - výběr z možností: koláž, frotáž, tiskátka, mozaiky, dekor, písmo podle předlohy
- kombinované techniky - monotyp, akční malba, benzinový papír, rezerváž...

Předmět postupuje všemi ročníky I. a II. stupně a přípravným studiem, studium pro dospělé se řídí dle individuálního plánu a lze se věnovat i jedné vybrané technice z jednoho z předmětů.

PROSTOROVÁ TVORBA

charakteristika předmětu:

- modelování - výběr z možností: keramika, volné sochařské práce
- prostorové vyjadřování - výběr z možností: objekty z papíru, kovu, dřeva, plastu, montáže, přírodniny - vazba suchých a živých rostlin, loutky...

Předmět prostupuje všemi ročníky I. a II. stupně a přípravným studiem, studium pro dospělé se řídí dle individuálního plánu a lze se věnovat i jedné vybrané technice z jednoho z předmětů.

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

charakteristika předmětu:

- systematické zpracování většího výtvarného celku a obhajoba díla

Předmět je zařazen pouze do 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně.

Organizace výuky

Výuka je organizovaná společně pro žáky I. a II. stupně základního studia, studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin (které se otevírá jen podle možností školy) a studia pro dospělé.

Výuka každého z předmětů výtvarného oboru probíhá vždy pouze v části daného ročníku (vyčísleno hodinově v učebním plánu), a to za plného využití týdenní časové dotace pro výuku výtvarného oboru v daném ročníku a poté se předmět vystřídá dalším předmětem. Tato organizace výuky vyplývá z povahy výtvarných disciplín, kdy nelze dělit týdenní dotaci v počtu tří hodin na jednotlivé předměty po jedné hodině a přecházet k jinému zadání.

Škola ve výjimečných případech zvolí i jinou než týdenní formu organizace studia, přičemž v některém týdnu bude odučen větší celek než v jiných týdnech a celková hodinová dotace bude odpovídat týdennímu počtu hodin. Toto připadá v úvahu například při oficiálních akcích školy (prezentace na dni otevřených dveří), plenérech, exkurzích apod.

- Přípravné studium - výuka přípravného studia probíhá obvykle jako samostatná skupina.
- Základní studium I. a II. stupně - vyučuje se ve skupině maximálně 15 žáků v základním studiu na I. a II. stupni.
- Studium pro dospělé - žáci studia pro dospělé jsou zařazeni individuálně do některé ze skupin žáků, a to s ohledem na zvláštní časové potřeby dané osoby. Hodinová dotace se řídí učebním plánem II. stupně.

Přípravné studium

		Plošná tvorba	Prostorová tvorba
Přípravné studium 1	3 hodiny	2 hodiny	1 hodina
Přípravné studium 2	3 hodiny	2 hodiny	1 hodina

Vzdělávací obsah předmětů:

Platí pro 1. i 2. ročník přípravného studia, ve 2. ročníku se předpokládá vyšší kvalitativní výstup.

Předmět Plošná tvorba

oblast výtvarná tvorba

- žák tvoří spontánně, pracuje z představy i podle názoru
- žák se seznámí s technikou koláže, vztahem černá x bílá
- žák se seznámí s jednotlivými technikami a výtvarnými pomůckami

oblast recepce a reflexe výtvarného umění

- žák se učí pracovat se základním pojmoslovím
- žák si začíná vytvářet schopnost kritické reflexe vizuálně obrazných vyjádření z dějin i současnosti výtvarné kultury
- žák se v motivačních částech hodin seznamuje s výběrovými ukázkami a zajímavostmi z dějin umění

Předmět Prostorová tvorba

oblast výtvarná tvorba

- žák zkoumá vlastnosti hlíny, nářadí, způsoby spojování hlíny a možnosti dekoru
- žák se seznámí s jednotlivými technikami a výtvarnými pomůckami

oblast recepce a reflexe výtvarného umění

- žák se učí pracovat se základním pojmoslovím
- žák si začíná vytvářet schopnost kritické reflexe vizuálně obrazných vyjádření z dějin i současnosti výtvarné kultury
- žák se v motivačních částech hodin seznamuje s výběrovými ukázkami a zajímavostmi z dějin umění

6.1 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ Výtvarné vyjadřování

Učební plán:

Ročník				
		Plošná tvorba	Prostorová tvorba	Závěrečná práce
1./I. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
2. /I. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
3. /I. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
4. /I. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
5. /I. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
6. /I. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
7. /I. stupně	3	1 hodina	1 hodina	1 hodina
1./II. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
2./II. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
3./II. stupně	3	2 hodiny	1 hodina	0
4./II. stupně	3	1 hodina	1 hodina	1 hodina

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

I. STUPEŇ

předmět Plošná tvorba

1./I.

žák spontánně tvoří

- K: žák rozvrhuje plochu, graf. řeší plochu, spontánně vytváří postavu, zvíře, rostlinu
- DP: žák získává smysl pro rytmus, dekor, barevné plochy a linie
- M: žák míchá barvy, pozoruje jejich účinek
- G: žák vytváří linoryt, koláž

2. /I.

žák klade důraz na pozorování skutečnosti, výraz

- K: žák zachází s linií, plochou, strukturou, proporcemi, zobrazí pohyb
- M: žák pracuje s barevnou škálou
- G: žák vytváří linoryt, protisk
- DP: žák získává poučení o symetrii, asymetrii, abstrakci

3. /I.

žák získá základy studijní kresby a malby, projeví individualitu, chápe obsah díla – řídí se citem

- K: žák chápe a použije uměleckou zkratku, nadsázku, zobrazí válcová tělesa a jejich stínování
- M: žák modeluje objem barvou, redukuje barevnost
- G: žák vytváří linoryt, monotyp
- DP: žák poznává hry s písmem

4. /I.

žák vytváří studie podle skutečnosti, ví co je design a adjustace děl

- K: žák zobrazuje hranatá tělesa, analyzuje předměty - studie, prostor. vztahy,
- M: žák prohlubuje nauku o barvě - dílech mistrů a konfrontuje je s vlast. prací
- G : žák vytváří suchou jehlu, protisk
- DP: žák chápe písmo jako výtvarný prvek, adjustování

5. /I.

žák zjednodušuje skutečnosti, hledá podstatu tvaru a pohybu, experimentuje

- K: žák postihuje proporce, tvary charakter materiálu,
- M: žák chápe barvu jako nositelku obsahu a výrazu,
- G: žák vytvoří vícebarevné lino
- DP: žák vytvoří design předmětu, plakát, výzdobu interiéru

6. /I.

žák pracuje s perspektivou těles a prostoru zná kánon lidské postavy

- K: žák tvoří studie prostoru v perspektivě, návrhové práce
- M: žák tvoří monochromní práce, fantazijní a dekor. úkoly, abstrahuje barvy, akryl
- G: žák komb. graf. techniky.
- DP: žák se seznámí s knižní grafikou

7./I.

žák vytváří práce směřující k závěrečné práci a A/ případné talent. zkoušce B/k prohloubení učiva podle zájmu

- K :žák zná perspektivu, tvoří studie, návrhové práce
- M: žák tvoří monochromní práce, fantazijní a dekor. úkoly, abstrakce barvy, akční malba
- G: žák použije vícebarevnou grafiku
- DP: knižní grafika, vyklápění, posouvání

1.-7./I.

oblast recepce a reflexe výtvarného umění

- žák pracuje se základním pojmoslovím
- žák si vytváří schopnost kritické reflexe vizuálně obrazných vyjádření z dějin i současnosti výtvarné kultury
- žák se v motivačních částech hodin seznamuje s výběrovými ukázkami a zajímavostmi z dějin umění
- žák spontánně používá odbornou terminologii z oblasti výtvarné kultury

předmět Prostorová tvorba

1./I.

žák spontánně tvoří

- Mo: tematické modelování, prostor, poloprostor
- OT: maska

2. /I.

žák klade důraz na pozorování skutečnosti, výraz

- Mo: postava - pohyb, struktury, dekor, objekty, vazba
- OT: loutka

3. /I.

žák získá základy studijní kresby a malby, projeví individualitu, chápe obsah díla – řídí se citem

- Mo: sochař. - kopie sochy, keramické principy zprac. hlíny, vazba, šperk
- OT: maketa města

4. /I.

žák vytváří studie podle skutečnosti, ví co je design a adjustace děl

- Mo: figura- pohybovky, keram.- kolektivní práce - celky
- OT: zvířata z PET lahví

5. /I.

žák zjednodušuje skutečnosti, hledá podstatu tvaru a pohybu, experimentuje

- Mo: pohybovky, reliéf
- OT design nádob - džbány - PET lahve

6. /I.

žák pracuje s perspektivou těles a prostoru zná kánon lidské postavy

- Mo: portrét, reliéf
- OT: plastiky ze skla - návrhy z PET lahví, land-art

7./I.

žák vytváří práce směřující k závěrečné práci a A/ případné talent. zkoušce B/k prohloubení učiva podle zájmu

- Mo portrét, reliéf
- OT plastiky ze skla - návrhy z PET lahví, land - art
- benzinové papíry

1.-7./I.

oblast recepce a reflexe výtvarného umění

- Žák pracuje se základním pojmoslovím
- Žák si vytváří schopnost kritické reflexe vizuálně obrazných vyjádření z dějin i současnosti výtvarné kultury
- Žák se v motivačních částech hodin seznamuje s výběrovými ukázkami a zajímavostmi z dějin umění
- Žák spontánně používá odbornou terminologii z oblasti výtvarné kultury

Předmět Závěrečná práce (za I. stupeň, ročník 7.)

celek bude zadáván podle individuálních schopností studentů

II. STUPEŇ

předmět Plošná tvorba

1./II.

- Žák experimentuje s výtvarnými prostředky
- VK: umění starověku
- K: zátiší, perspektiva
- M: uvolněné malíř. podání vycházející z moderny 20. st.
- G : prohloubení graf. technik
- DP: protiváha živelné experimentace - smysl pro řád

2. /II.

- VK: umění velkých slohů.
- Žák experimentuje v hledání vlastního rukopisu
- K: krajina, kánon - lidská postava podle modelu - odlitek - živý model
- M: osobitý projev, volba technik v závislosti na čase
- G: knižní ilustrace, písmo, kopírka
- DP: design, plakát, užití písma

3. /II.

- VK: umění 19. a 20.st.
- Žák kombinuje techniky, zabývá se akční tvorbou
- K: kresba podle sádrového odlitku
- M: malba podle sádrového odlitku
- lyrické a geometrické vyjádření
- G: podle volby žáka

4. /II.

- VK: podle žánrů opak., umění v regionu
- A/ Žák plní úkoly směřující k talentovým zkouškám
- B/žák se zaměřuje na oblasti vlastního zájmu
- K,M,G: volný výběr technik podle úkolů

předmět Prostorová tvorba

1./II.

- žák experimentuje s výtvarnými prostředky
- VK: umění starověku
- Mo: volné, keramika, kopie plastik
- OT: asambláže, instalace, ikebana

2. /II.

- VK: umění velkých slohů.
- žák experimentuje v hledání vlastního rukopisu
- Mo: portrét, postava z bloku, objekty
- OT: moderní sochařství - nefigurativní návrhy

3. /II.

- VK: umění 19. a 20.st.
- žák kombinuje techniky, zabývá se akční tvorbou
- Mo: reliéf, plát

4. /II.

- VK: podle žánrů opak., umění v regionu
- A/ žák plní úkoly směřující k talentovým zkouškám
- B/žák se zaměřuje na oblasti vlastního zájmu
- Mo: figura, portrét

předmět Závěrečná práce (za II. stupeň, ročník 4.)

žák vytvoří práci dle vlastního výběru: formát A0 nebo polyptych

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

studium pro dospělé se řídí dle individuálního plánu

Vzdělávací obsah oblasti Výtvarná tvorba

na základě konzultace se student specializuje volně dle svého zájmu co se týká techniky i tématu

Vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe výtvarného umění

na základě konzultace se student se lze specializovat v oblasti teorie dějin umění, student se může věnovat studiu odborné literatury v knihovně výtvarného oboru

7 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU.

Charakteristika tanečního oboru.

Taneční obor Základní umělecké školy Gustava Mahlera v Humpolci má své pevné místo v uměleckém vzdělávání, které umožňuje prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit a všech druhů tanečních technik - lidového tance, klasického, moderního a taneční gymnastiky komplexně a systematicky rozvíjet jedince po stránce tělesné a duševní, hudební, rytmické, pěvecké i dramatické. Tyto stránky vzájemně prolínají a ve výsledku utvářejí harmonicky rozvinutou osobnost žáka.

Žáci jsou vedeni k individuálnímu projevu, ke vzájemné spolupráci, k tvůrčí umělecké činnosti a také k dovednosti pracovat s hudbou a rytmickými nástroji i k dovednosti používat získané teoretické a praktické odborné znalosti ve vlastní tvůrčí umělecké práci - choreografii.

Žáci tanečního oboru reprezentují školu na společenských, kulturních a sportovních akcích města a regionu.

Cílem základního uměleckého vzdělávání v tanečním oboru je utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, kultivovat tím jejich osobnost po stránce umělecké a motivovat je k celoživotnímu učení. Poskytnout žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti. Připravit žáky po odborné stránce pro vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Motivovat žáky k učení a spolupráci vytvořením příznivého sociálního, emocionálního a pracovního klimatu.

Přípravné studium

Varianta 1 – dvouleté studium

- 1 nebo 2 vyučovací hodiny týdně
- forma studia je kolektivní
- výuka je organizována v samostatné skupině v maximálním počtu 15 žáků ve výjimečných případech ve skupině 20 žáků
- přijímací zkouška – pohybové, rytmické a pěvecké dovednosti
- přípravná taneční výchova rozvíjí a kultivuje dětský taneční projev formou tanečních a pohybových her se zpěvem, říkadly, rozpočítadly, probouzí dětskou fantazii a rytmické cítění

Varianta 2 – jednoleté studium

- 1 nebo dvě vyučovací hodiny týdně
- forma studia je kolektivní
- výuka je organizována v samostatné skupině v maximálním počtu 15 žáků ve výjimečných případech ve skupině 20 žáků
- přijímací zkouška – pohybové, rytmické a pěvecké dovednosti, improvizace
- přípravná taneční výchova rozvíjí a kultivuje dětský taneční projev formou tanečních a pohybových her se zpěvem, říkadly, rozpočítadly, probouzí dětskou fantazii a rytmické cítění

Přípravné studium

Učební plán:

Název vyuč. předmětu	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční průprava	1	1

Vyučovací předmět: Přípravná taneční průprava 1. ročník

Žák:

- předvede správné postavení těla v základních polohách na místě
- zvládá chůzi, běh, skok, poskok, cval stranou a vpřed
- pracuje tvořivě s rekvizitou a rytmickými nástroji
- reaguje pohybem na rytmické a dynamické změny
- pracuje samostatně v pohybové a taneční hře, rytmizuje říkadla

Vyučovací předmět: Přípravná taneční průprava 2. ročník

Žák:

- vnímá prostor i ostatní ve skupině
- vnímá hudbu a je schopen spontánního přirozeného tanečního pohybu
- umí jednoduché cviky obratnosti - kolíbka na zádech, kotoul vpřed, svíčka
- pracuje samostatně v pohybové a taneční hře, rytmizuje říkadla

7.1 Studijní zaměření: Tanec

Předměty:

1. taneční průprava
2. taneční praxe
3. teorie tance – názvosloví
4. taneční techniky - klasický tanec, současný tanec, lidový tanec

- předmět taneční průprava postupuje přípravným studiem
- předmět taneční praxe postupuje všemi ročníky I., II. stupně a studiem pro dospělé
- předmět teorie tance postupuje všemi ročníky I., II. stupně a studiem pro dospělé, zahrnuje názvosloví a pojmenování tanečních technik, intelektuální, emocionální a fyzickou stránku tanečního pohybu, aplikaci názorů, myšlenek a postojů, k choreografickým dílům, realizaci společných choreografických prací, dějiny tance
- předmět taneční techniky postupuje 3., 4., 5., 6., a 7. ročníkem I. stupně, všemi ročníky II. stupně a studiem pro dospělé, zahrnuje výuku techniky klasického, současného a lidového tance
- předmět taneční techniky zahrnuje absolventskou práci, kterou tvoří pouze žáci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně - systematické zpracování většího choreografického celku na vybranou hudbu a prezentace choreografie na veřejných vystoupeních a kulturních akcích

Charakteristika vyučovacích předmětů

Taneční průprava

Rozvíjí správné držení těla ve všech základních polohách i v pohybu z místa, rozvíjí elementární taneční techniku, taneční projev a hudební citění. Posiluje všechny svalové partie těla, zvyšuje pružnost, hbitost, pohyblivost páteře a kloubů. Učí správnému zapojení dechu, prostorové orientaci a pěstuje vzájemné vztahy. V improvizaci pěstuje schopnost pravdivě se vyjadřovat. Využívá motivace, jednoduchých dětských tanečních her a lidových tanců, pohybových a tanečních her s náčiním a hudebních skladeb pro děti.

Taneční praxe

Navazuje na vyučovací předměty, zdokonaluje, prohlubuje a rozvíjí všechny taneční techniky a taneční projev žáků. Spojuje získané vědomosti i pohybové dovednosti a návyky a uplatňuje se při veřejných vystoupeních, akcích školy, města i regionu.

Teorie tance

Zahrnuje názvosloví a pojmenování tanečních technik, intelektuální, emocionální a fyzickou stránku tanečního pohybu, aplikaci názorů, myšlenek a postojů, k choreografickým dílům, realizaci společných choreografických prací, seznamuje s dějinami tance.

Taneční techniky:

Klasický tanec

Vychází z estetických norem. Vede k vysoce kultivovanému pohybu bez civilního projevu. Prohlubuje specifickými prostředky taneční techniku. Cílem je vypracování kloubového vytočení dolních končetin, stabilní rotace, lehkého a vysokého skoku, klidného a výrazného vedení paží, prostorového citění, pružnosti, jistoty a přesné koordinace pohybu včetně vytrvalosti a síly. Pěstuje smysl pro harmonický řád a čistý styl tanečního pohybu. Kromě taneční techniky rozvíjí muzikálnost, citlivost, vnímavost, představivost a tvořivost.

Současný tanec

Rozvíjí taneční projev a taneční techniku, vede k osvojování základů moderní techniky tance. Prohlubuje a rozšiřuje hudební a prostorové citění, vzájemné vztahy. Vypracovává vedené a švihové pohyby, vlny, impulsy, kontrakce a skoky, propracovává ztrátu a znovunalezení rovnováhy, rozvíjí dýchání, které napomáhá tanečnímu pohybu. Vede k samostatné tvořivé činnosti, k řešení zadaných prostorových, rytmických a výrazových úkolů, k vyjádření hudby pohybem, hledání vlastního individuálního pohybového slovníku, citlivému vyjádření soudobé hudby a vlastních choreografických námětů a improvizaci.

Lidový tanec

Seznamuje s lidovou kulturou hmotnou (krojem) i duchovní (lidové obřady, slovesnost). Rozvíjí základní taneční kroky všeobecné i speciální, seznamuje s typologií – dělením tanců na chorovody, točivé (vířivé) tance, figurální, kolové, mužské skoky a lidové taneční hry. Vede k citlivému a přesnému vyjádření tempa, rytmu, dynamiky a výrazu lidové písně a lidové hudby v různých stylizacích.

Organizace výuky a zařazování žáků v tanečním oboru

Výuka je organizovaná: v přípravném studiu
v základním studiu I. stupně a II. stupně
ve studiu pro dospělé

Základní studium I. stupně

- forma studia je kolektivní
- výuka je organizována ve skupině 15 žáků
- přijímací zkouška – pohybové, rytmické a intonační předpoklady
- základní studium I. stupně zdokonaluje základní pohybové návyky, správné postavení těla, hudební a prostorové cítění, rozvíjí fantazii, vnímavost, tvořivost,
- studium je ukončeno veřejným absolventským vystoupením

Základní studium II. stupně

- forma studia je kolektivní
- výuka je organizována ve skupině 15 žáků
- přijímací zkouška – pohybové, rozsahové a rytmické předpoklady
- základní studium II. stupně rozvíjí a zdokonaluje taneční techniky, tvůrčí schopnosti a dovednosti, neverbální vyjadřování pocitů a nálad, originalitu i jedinečnost,
- studium je ukončeno veřejným absolventským vystoupením

Studium pro dospělé

- studenti jsou zařazeni individuálně do některého z ročníků II. stupně
- vzdělávání probíhá podle potřeb žáků a studentů

Taneční soubor

- studium bude otevřeno podle konkrétní situace
- vyučuje se ve skupině 5 žáků v tanečním souboru

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Taneční průprava	0,5	1									
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Teorie tance	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Taneční techniky			1	1	1	1	1	1	1	1	1

Poznámka:

- *žáci s nadprůměrnými výsledky mohou mít vyšší hodinovou dotaci*
- *podle možností v aktuálním školním roce je možné slučovat ročníky přípravného studia, základního studia I. stupně a základního studia II. stupně*
- *zařazení do předmětu a počtu vyučovacích hodin rozhoduje vyučující na základě dosažených studijních výsledků, možností a dispozic žáka*
- *vždy musí být splněna minimální disponibilní dotace (20 hodin I.st., 12 hodin II.st.)*
- *výuka může být organizována i v blocích vyučovacích předmětů v průběhu pololetí*

Poznámka:

- *výuka může být organizována i v blocích vyučovacích předmětů v průběhu pololetí*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

I. STUPEŇ

1. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák:

- dodržuje návyk správného postavení těla v polohách na zemi i ve stoji v prostoru
- uplatňuje estetický oděv, obuv a účes pro tanec
- rozlišuje polohy těla a umí je předvést (leh, sed, klek nízký, klek vysoký, stoj)
- zvládá základní taneční kroky (poskočný, přísunný, cval, otočky na místě)
- umí kotoul vpřed, vzad, svíčku, převal z boku na bok
- pohybuje se v prostoru po rovné dráze, v kruhu, po diagonále
- reaguje na změny tempa v hudbě v pohybových etudách
- rozlišuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt
- improvizuje na zadané téma (příroda, pohádka, roční období)

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- předvede hudební skladby na akcích školy, města či regionu, na veřejných vystoupeních, ukázkové hodině pro rodiče, Dni otevřených dveří

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- předvede pohyb v prostoru - chůzi, běh, skok, lezení

2. ročník

Vyučovací předmět: Taneční průprava

Žák:

- dodržuje zásady správného postavení těla a uplatňuje je v polohách na místě i v prostoru
- zvládá základní formy poskoků, cvalu, obrátů a otoček, výskoků na místě, dálkových skoků z rozběhu
- pracuje samostatně s rekvizitou a rytmickými nástroji
- umí kotoul vpřed do roznožení, do výskoku, kotoul vzad do roznožení, svíčku s výdrží, most, stoj na ruce
- rozlišuje 2/4 a 3/4 takt a pozná těžkou dobu v hudbě
- umí skoky přes švihadlo
- respektuje a vnímá tanec s partnerem ve dvojici
- umí se pohybovat v prostoru po rovné dráze, v kruhu, diagonále, osmičce
- ovládá základní taneční kroky (polkový, přísunný, poskočný, dupavý)
- improvizuje na dané téma či hudební předlohu

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- zatančí nacvičené hudební skladby na akcích školy, města či regionu, na veřejných vystoupeních, ukázkové hodině pro rodiče, Dni otevřených dveří

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- rozliší postavení v paralelní a vytočené pozici
- předvede postavení čelné a bočné

3. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasická taneční technika

Žák:

- uvědomuje si správné postavení těla v klasickém tanci v postavení čelem k tyči, i bokem k tyči
- zná I., II. a III. vytočenou a paralelní pozici dolních končetin
- používá přípravnou, 1., 2. a 3. pozici horních končetin
- umí položit ruce na tyč, battement tendu, battement tendu jeté, demi – plié, relevé – abaisé, temps levé sauté, záklon, úklon, předklon čelem k tyči
- dokáže vést paže přes port de bras z jedné pozice do druhé

Současný tanec

Žák:

- uvědomuje si optimální držení těla na místě i při pohybu z místa
- dokáže aktivně zapojovat jednotlivé svalové skupiny těla v průpravných cvičeních
- používá dostředivou i odstředivou chůzi a běh, poskočný krok, cval vpřed a stranou
- reaguje na změnu tempa, dynamiky, náladu hudební předlohy
- podílí se v krátké pohybové improvizaci na zadané téma
- zapojuje aktivní nádech a výdech při pohybu

Lidový tanec

Žák:

- zvládá mazurku na jeden krok i ve dvojici
- předvede přísunnou chůzi, polkový krok hladký, kalamajkový krok a krok sousedské v lidových tancích
- umí dvojtanec - Zahradník a Valášek (2/4 a 3/4 takt)

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- interpretuje choreografii na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče, Dni otevřených dveří a koriguje chyby u sebe i ostatních ve skupině

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- předvede postavení v I. a II. vytočené pozici čelem k tyči
- předvede různé způsoby držení za ruce ve dvojici na místě

4. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasická taneční technika

Žák:

- zvládá správné postavení těla v klasickém tanci v postavení čelem k tyči, bokem k tyči i na volnosti
- ovládá I., II., III., IV. a V. vytočenou i paralelní pozici dolních končetin
- umí battement tendu jeté en cloche, demi – dégagé, demi- plié – relevé, rond de jambe par terre, temps levé sauté
- používá půlobraty v V. pozici dolních končetin (k tyči, od tyče)
- používá body 1 - 8 k orientaci v prostoru
- rozlišuje postavení en face a épaulement
- předvede pozice paží v port de bras

Současný tanec

Žák:

- používá pohybové vazby hlavy, ramen, trupu, páteře, pánve, dolních i horních končetin v nízkých polohách, na místě i z místa
- umí jednoduché vazby vedených i švihových pohybů horních a dolních končetin
- zapojuje dýchání, které napomáhá pohybu
- zvládá vazby chůze, běhu, skoků, poskočného kroku, obrátů a otoček
- provádí cviky obratnosti ve vazbách na koberci
- aktivně vnímá hudební doprovod a improvizuje na zadané téma

Lidový tanec

Žák:

- používá speciální kroky lidového tance - řezankový, baskický
- zvládá mazurku na jeden krok, na dva kroky, na tři kroky i ve dvojici
- umí přísunnou chůzi, přeměnný krok, polkový krok hladký, dvojpolku, kalamajkový krok kyvadlový a krok sousedské v lidových tancích

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- interpretuje kultivovaným projevem choreografii na veřejných vystoupeních a koriguje chyby u sebe i ostatních ve skupině

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- předvede postavení v I., II., III., vytočené pozici čelem k tyči
- předvede držení za ruce a závěs za lokty ve dvojici v pohybu z místa

5. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasická taneční technika

Žák:

- zvládá správné postavení těla v klasickém tanci v postavení čelem k tyči, bokem k tyči, v allegru i na volnosti
- ovládá a zdokonaluje provedení probraných cviků z předchozích ročníků
- aktivně zapojuje propínání nártů a kolen při cvičení u tyče i na volnosti
- provede grand plié, battement tendu jeté piqué, pas de bourrée, battement fondu, passé
- spojuje cviky do krátkého adagia
- umí v allegru temps levé sauté, échappé sauté z I. pozice do II. pozice
- zdokonaluje pohyby hlavy a horních končetin v port de bras

Současný tanec

Žák:

- aplikuje zásady správného držení těla a zapojuje dýchání napomáhající pohybu
- spolupracuje s ostatními ve skupině
- spojuje jednotlivé pohyby do jednoduchých vazeb
- ovládá různé formy chůze, běhu, skoků, poskoků, obrátů a otoček
- umí cviky obratnosti ve vazbách a akrobatických řadách
- vytvoří krátkou pohybovou etudu na zadané téma,
- předvede krátkou improvizaci na hudbu

Lidový tanec

Žák:

- používá speciální kroky lidového tance (řezankový, baskický, větvičky)
- umí polkový krok hladký, dvojpolku, maděrpolku, kalamajkový krok kyvadlový a krok sousedské v lidových tancích
- zvládá chorovodové lidové taneční hry

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě taneční kompozice, koriguje chyby u sebe i ostatních
- vnímá a hodnotí obsah choreografické skladby a předvede ji na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče, Dni otevřených dveří

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- předvede postavení v I., II., III., IV. a V. vytočené pozici čelem k tyči
- předvede různé způsoby držení ve dvojici v pohybu z místa

6. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasická taneční technika

Žák:

- zvládá a rozvíjí techniku probraných prvků 5. ročníku
- ovládá a rozvíjí techniku probraných cviků z předchozích ročníků
- aktivně zapojuje propínání nártů a kolen při cvičení u tyče i na volnosti
- provádí cvičení na vysoké pološpičce
- předvede grand battement jeté, rond de jambe, preparaci ve IV. pozici k pirouette, glisade de coté, battement développé
- umí 1. a 2. arabesque s dolní končetinou na podlaze
- umí v allegro temps levé sauté, échappé sauté z V. pozice do II. pozice

Současný tanec

Žák:

- ovládá a používá ve vazbách prvky probrané v taneční gymnastice
- použije ve vazbách kyvadlový švih trupu a horních končetin, švihy paží, čelnou a bočnou vlnu trupu, izolace hlavy, ramen, pánve
- zdokonaluje prvky obratnosti a zlepšuje cvičení rozsahu
- užívá základní odborné názvosloví moderního tance
- kultivuje a respektuje svá specifika

Lidový tanec

Žák:

- umí poskočný obkročák ve vazbě s polkovým krokem
- používá speciální kroky lidového tance (řezankový, baskický, větvičky)
- umí polkový krok hladký, dvojpolku, maděrpolku, kalamajkový krok kyvadlový, kalamajkové příklepy a krok sousedské v lidových tancích
- spolupracuje s ostatními ve skupině a umí pracovat s rekvizitou

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě a přípravě tanečního vystoupení
- koriguje své chyby i chyby ostatních
- vnímá a hodnotí obsah choreografické skladby a předvede ji na veřejných vystoupeních nebo ukázkové hodině pro rodiče, Dni otevřených dveří

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- předvede postavení v I., II., III., IV. a V. vytočené pozici čelem k tyči a bokem k tyči

- předvede různé způsoby držení ve dvojici a trojici v pohybu na místě i z místa

7. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasická taneční technika

Žák:

- provádí všechny prvky u tyče i na volnosti na vysoké pološpičce
- dodržuje technické zásady klasického tance a dbá na čistotu provedení
- spojuje zvládnuté prvky do adagia v malých pózách
- umí attitude na 45° vpřed a vzad, grand battement jeté vpřed, stranou a vzad, 1. 2. 3. a 4. arabesque s dolní končetinou na podlaze, changement de pieds,

Současný tanec

Žák:

- interpretuje probrané pohybové prvky ve vazbách
- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem
- podílí se na tvorbě taneční choreografie
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehudebních podnětů
- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý taneční projev s osobitým využitím techniky pohybu
- spolupracuje s ostatními ve skupině a aktivně se zapojuje do interpretačních i tvůrčích činností

Lidový tanec

Žák:

- umí hladký obkročák, polku hladkou, s předrazem, skočnou, čardášové kroky, sousedskou
- rozpozná řemeslnické lidové tance (švec, mlynář)
- vnímá lidové tradice v regionu České Horácko
- rozlišuje české a moravské tance

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě choreografie absolventského vystoupení, diskutuje o kostýmech, rekvizitách, výběru hudební předlohy, účesu, doplňcích
- umí zhodnotit svůj výkon i výkon spolužáků
- používá pravdivý taneční projev s osobitým využitím všech tanečních technik
- prezentuje se na veřejných vystoupeních, kulturních akcích školy, města a regionu

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- předvede postavení v I., II., III., IV., V. vytočené pozici čelem k tyči, bokem k tyči a na volnosti
- rozliší techniku lidového, klasického a současného tance

II. STUPEŇ

1. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasický tanec

Žák:

- rozvíjí a zlepšuje techniku prvků známých z I. stupně
- umí battement tendu double, battement tendu jeté, développé, 1. a 2. arabesque s DK na 45°, sissone simple, cabriole stranou
- zvládá skoky (allegro) u tyče i na volnosti

Současný tanec

Žák:

- předvede probrané pohybové prvky v delších tanečních vazbách
- orientuje se v dané hudební předloze
- spolupracuje při tvorbě tanečních variací
- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý taneční projev
- spolupracuje s ostatními ve skupině

Lidový tanec

Žák:

- umí české lidové tance - mazurku, kalamajku, polku
- zná region Českomoravskou Vysočinu
- vnímá rozdíl mezi českými a moravskými tanci

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě taneční choreografie
- zvládá kotoul vpřed a vzad do roznožení, stoj na rukou s oporou, přemet stranou
- pozná svoje rytmické nepřesnosti při tanci
- používá pravdivý taneční projev a výraz
- prezentuje se na veřejných vystoupeních, kulturních akcích školy, města a regionu

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- popíše správným názvoslovím výchozí postavení těla při tanci
- zdůvodní svůj názor na choreografickou práci

2. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasický tanec

Žák:

- zvládá provedení probraných prvků z předchozích ročníků
- umí battement relevé lent, battement tendu jeté, grand rond de jambe, 3. arabesque, předklon, záklon s kročnou končetinou na piqué, pas de bourré suivi, cabriole vpřed
- zvládá skoky (allegro) u tyče i na volnosti s aktivním zapojením paží

Současný tanec

Žák:

- interpretuje pohybové prvky ve složitějších tanečních vazbách
- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže s ní tvořivě pracovat
- podílí se na tvorbě tanečních variací
- uplatňuje emocionální a pravdivý taneční projev s osobitým využitím moderních tanečních technik
- spolupracuje s ostatními ve skupině a aktivně se zapojuje do interpretačních činností

Lidový tanec

Žák:

- umí české lidové tance - švec, mlynář
- zná lidové tradice regionu Českomoravské Vysočiny - vynášení Morany
- rozlišuje české a moravské tance

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě taneční choreografie, diskutuje o vazbách, kostýmech, účesu
- umí stoj na rukou, přemet stranou několikrát za sebou
- pozná chyby při tanci u sebe i ostatních ve skupině
- používá pravdivý taneční projev s využitím všech tanečních technik
- prezentuje se na veřejných vystoupeních, kulturních akcích školy, města a regionu

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- přiřadí krátkou pohybovou improvizaci k taneční technice
- aplikuje emocionální výraz a vlastní názor na choreografickou práci

3. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasický tanec

Žák:

- orientuje se v technice klasického tance u tyče, na volnosti, v allegro
- umí grand rond de jambe na 45°, grand battement jeté piqué, 4. arabesque, cabriole vpřed a vzad
- zvládá rotační techniku na volnosti
- umí skoky (allegro) u tyče i na volnosti řazené za sebou s aktivním zapojením paží

Současný tanec

Žák:

- interpretuje pohybové etudy v prostorových variacích a choreografiích
- umí zvolit vhodnou hudební předlohu a dokáže s ní pracovat
- podílí se na tvorbě tanečních variací a choreografií k vystoupení
- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý taneční projev s osobitým využitím všech moderních tanečních technik
- spolupracuje s ostatními ve skupině a aktivně se zapojuje do interpretačních i tvůrčích skupinových činností

Lidový tanec

Žák:

- umí české lidové tance - švec, mlynář, sousedská vyšlapávaná
- pozná modrotisk jako specifické oblečení pro lidový tanec
- zná region Českého Horácka - Českomoravskou Vysočinu a jeho lidové tradice - stavění májky
- pozná české a moravské tance

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- podílí se na tvorbě taneční choreografie, diskutuje o pohybovém ztvárnění, kostýmech, rekvizitách, účesu
- umí stoj na ruku, přemet stranou a přemet vpřed několikrát za sebou
- koriguje chyby u sebe i ostatních ve skupině
- používá pravdivý taneční projev s osobitým využitím všech tanečních technik
- prezentuje se na veřejných vystoupeních, kulturních akcích školy, města a regionu

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- vysvětlí rozdíly mezi tanečními technikami
- aplikuje emocionální výraz, vlastní názor a vnáší prvky do choreografické práce

4. ročník

Vyučovací předmět: Taneční techniky

Klasický tanec

Žák:

- zná techniku klasického tance u tyče, na volnosti, v allegro i na špičkách, grand rond de jambe na 90°, grand battement jeté piqué, 4. arabesque, cabriole stranou
- umí rotační techniku a tour en dehors a en dedans na volnosti
- zvládá vysoké skoky u tyče i na volnosti řazené za sebou s aktivním zapojením paží

Současný tanec

Žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti v různých oblastech tanečních technik
- vybere vhodnou hudební předlohu a dokáže s ní samostatně a tvořivě pracovat
- dokáže samostatně tvořit taneční choreografie k vystoupení
- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý taneční projev s osobitým využitím všech moderních tanečních technik a s vlastními invencemi
- vybírá vhodné rekvizity a kostýmy k choreografiím
- spolupracuje s ostatními ve skupině, aktivně se zapojuje do interpretačních činností a diskutuje o tanečním projevu

Lidový tanec

Žák:

- umí lidové tance z Čech a Moravy
- pozná Slovácký Verbuňk
- zná region Českého Horácka - Humpolecké Zálesí a jeho lidové tradice, kroje a čepce
- vnímá české lidové tradice, kroje a zvyky

Vyučovací předmět: Taneční praxe

Žák:

- tvoří samostatně taneční choreografie, diskutuje o pohybovém ztvárnění, prostorovém uspořádání, kostýmech, rekvizitách, výběru hudební předlohy, účesu a obuvi
- umí akrobatické řady cviků v náročnějších vazbách
- uvědomuje si taneční pohyb v čase a prostoru jako pohybový slovník
- používá improvizaci k hledání osobitého pohybového vyjádření jako základu pro autorskou tvorbu
- prezentuje se na veřejných vystoupeních, kulturních akcích školy, města a regionu

Vyučovací předmět: Teorie tance

Žák:

- hovoří a specifikých rozdílech mezi tanečními technikami
- aplikuje emocionální výraz, vlastní názor a tvoří vlastní choreografické práce

8 Studijní zaměření Literárně - dramatická tvorba

Charakteristika studijního zaměření

Těžištěm výuky je **práce v kolektivu** směřující od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně a přitom kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci hlasem, pohybem, gesty, psaným slovem či projevem s využitím loutkářských prostředků (materiál, předmět, různé druhy figurativních loutek, masky apod.).

Výuka postupuje od jednoduchých improvizací až k inscenačnímu procesu, k vytváření divadelního nebo přednesového tvaru inscenace, od tvorby drobných literárních útvarů až po vytváření scénářů atp. Dramatická hra integruje průpravné činnosti a učí žáky tvořivě přistupovat k zadané předloze. Nedílnou součástí výuky je také individuální práce se zvoleným učivem (poezie, próza, monolog, dialog, námět, téma) zohledňující žákův rozvoj. Předpokladem této práce je volba přiměřené předlohy, jejích uměleckých a myšlenkových kvalit, které se žáci při hlubším seznamování s literaturou učí rozeznávat a hodnotit. Při výuce je dbáno na kulturu projevu, na vědomé a tvořivé uplatňování základních výrazových prostředků pro sdělování.

Veškerá výuka, zvláště u **malých dětí**, probíhá **zábavnou formou hry**. **Starší žáci** pracují na svých **divadelních projektech a inscenacích**.

Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru je tvořen školními výstupy, které jsou naplňovány ve dvou vzájemně provázaných a podmiňujících se oblastech - **Interpretace a tvorba a Recepce a reflexe dramatického umění**.

Literárně-dramatický obor tvoří také **Přednes**.

V předmětu **Přednes** je budován vztah k literatuře a její interpretaci postupně se žák seznamuje s různými formami literárního jazyka a učí se chápat jeho specifika. Prostřednictvím mluvních cvičení a her si osvojuje interpretační dovednosti jako základ pro vlastní osobitý a tvůrčí projev.

8.1 Přípravné studium literárně dramatického oboru

Učební plán – dvouleté přípravné studium I. stupně

	1. ročník	2.ročník
Přípravná dramatická tvorba	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět – Přípravná dramatická tvorba

1.ročník

Žák:

- reaguje na výklad vyučujícího
- dodržuje pokyny vyučujícího
- zvládá základní rytmická a pohybová cvičení

2. ročník

Žák:

- dodržuje pokyny vyučujícího
- je schopen se uvolnit, soustředit a pohotově reagovat
- rozpozná a pojmenuje prostor jeviště a hlediště

Učební plán – jednoleté přípravné studium II. stupně

	1. ročník
Přípravná dramatická tvorba	1
Přednes	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět – Přípravná dramatická tvorba

Žák:

- Využívá v rámci dramatického jednání vhodné vyjadřovací prostředky
- Napíše krátký literární či dramatický text a s pomocí učitele jej převede do divadelní podoby
- Uplatňuje základní výrazové prvky - přízvuk, pauzu, intonaci, tempo, dynamiku
- Kriticky zhodnotí herecké jednání ostatních a sám umí přijímat kritiku
- Sám či s pomocí učitele si vybere vhodnou předlohu a kultivovaně, tvořivě a se zaujetím ji interpretuje

8.2 Studijní zaměření LITERÁRNĚ DRAMATICKÁ TVORBA

Učební plán základního studia I. stupně

	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Dramatická tvorba	2	2	2	2	2	2	2
Přednes			1	1	1	1	1

Učební plán základního studia II. stupně

	1. ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Dramatická tvorba	2	2	2	2
Přednes	1	1	1	1

Poznámka: Předmět přednes je vyučován individuálně nebo ve skupině maximálně 5 žáků.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Vyučovací předmět Dramatická tvorba

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- Detailně popíše rekvizitu

- Vysvětlí pojem etický problém, uvede příklad a vysvětlí, proč je to špatně a navrhne jak mu můžeme zabránit
- Zvládá v jednoduchých cvičení základy správného držení těla
- Zná a vysvětlí základní pojmy jako např. jeviště, hlediště, rekvizita, atp.

2. ročník

Žák:

- Představí se z jeviště a popíše se
- Aktivně se účastní v dramatických hrách a dodržuje její pravidla
- Jedná v jednoduché situaci ve dvojici s jasnými body a cílem, přijme hru v roli
- Přednese krátkou báseň
- Rozlišuje a vysvětlí rozdíl mezi monologem a dialogem

3. ročník

Žák:

- Popíše jednoho spolužáka a řekne, co se mu na něm líbí a proč.
- Pracuje v jednoduché situaci s rekvizitou s jasnými body a cílem
- Přednese delší báseň
- Rozezná rozdíly mezi činohrou, muzikálem, operou, loutkovým divadlem a pantomimou

4. ročník

Žák:

- Improvizovaně jedná v dané jevištní situaci
- Popíše vlastní pocity z improvizace, jak se cítil a vysvětlí, proč tak jednal
- Samostatně vytvoří postavu a její charakter na základě daných okolností
- Přednese delší text

5. ročník

Žák:

- Mluveným slovem se spolužákem improvizuje na dané téma s pevně daným koncem
- Sám vymyslí jednoduchou dramatickou situaci a ztvární jí
- Kladně i záporně diskutuje a rozebírá improvizované scénky a sám přijímá kritiku od ostatních.
- Zná zákl. druhy literatury a dramatické žánry

6. ročník

Žák:

- Používá při projevu vhodné vyjadřovací prostředky
- Předvede připravenou, propracovanou scénku s rekvizitou a písemně ji zaznamená
- Pohybem těla vyjádří emoce získané z poslechu hudby a popíše
- Diskutuje se spolužáky o jejich emocích
- Ví, kdo vše se podílí na tvorbě inscenace – režisér, scénárista, dramaturg atd.
- Zná základní pojmy tvůrčího psaní

7. ročník

Žák:

- Využívá a kombinuje vhodné divadelní výrazové prostředky pro interpretaci dané předlohy, přijímá svoji roli a aktivně se podílí na společné realizaci daného tvaru
- Na základě svých znalostí zhodnotí literární či dramatickou předlohu inscenace
- Napíše krátký literární či dramatický text a samostatně či ve spolupráci jej převede do divadelní podoby.

- Kriticky zhodnotí herecké jednání ostatních a sám umí přijímat kritiku

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- Na základě předlohy popíše charakter postavy a osobitě ji ztvární
- Přistupuje k dramatické a inscenační tvorbě jako ke společnému tvůrčímu procesu, ve kterém přijímá a plní své úkoly, přijímá zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci jejího výsledku
- Podílí se na výrobě a stavbě scénografie
- Sám si navrhne vhodný kostým

2. ročník

Žák:

- Vědomě využívá znalosti výstavby dramatické situace, zaostřuje pozornost na dramatický konflikt a napětí, a tím dokáže dramatickou situaci vybudovat
- Písemně zaznamená vymyšlenou situaci, která bude obsahovat zákl. stavební prvky dramatu
- Kriticky reflektuje a hodnotí svou práci i ostatních

3. ročník

Žák:

- Přirozeně a uvěřitelně jedná v rámci dané situace, toto jednání vychází z jeho vlastních zkušeností či hlubších úvah o dané situaci
- Skupina si společně vybere žánr a téma představení a sami si vymyslí postavy. Vše konzultují s učitelem
- Vytvoří písemný souhrn vlastností postav
- Vytvoří písemný souhrn děje představení

4. ročník

Žák:

- Vytvoří charakter postavy s vědomou stylizací v dané tvorbě
- Aktivně se zapojí do procesu inscenační tvorby, dokáže vysvětlit podstatu dramaturgicko – režijní koncepce dané předlohy. Naplňuje ji a rozvíjí
- Zvládá vstup a výstup z role
- Mluveným slovem charakterizuje vybraný žánr a jeho způsob provedení

Vyučovací předmět Přednes

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- V mluveném projevu dodržuje základní pravidla techniky řeči - dech, mluvní výrazové prostředky, správné držení těla
- Interpretuje učitelem vybranou předlohu
- Pozorně naslouchá ukázkám nových textů
- Žák se v průběhu roku seznámí se všemi druhy literárních žánrů
Vlastními slovy popíše své dojmy z ukázky – drama, próza, verš (dle výběru žáka)

4. ročník

Žák:

- Interpretuje předlohu, kterou si sám vybere nebo kterou mu vybere učitel

- Seznámí ostatní se svým textem a vlastními slovy popíše o čem je
- Popíše místo, děj a postavy z vybraného textu
- Vyjadřuje se pravopisně a stylisticky správně
- Rozliší a dokáže zpracovat styl odborný i umělecký

5. ročník

Žák:

- Podílí se na výběru textu pro vlastní interpretaci
- Popíše, proč ho zaujal vybraný text
- Pojmenuje téma vybrané předlohy
- Rozeznává zákl. literární a dramatické žánry
- Formou improvizace prezentuje známý text, při čemž dodržuje základy jevištní mluvy

6. ročník

Žák:

- Ve svém projevu sdělí vlastní interpretaci vybrané předlohy
- Kultivovaným projevem popíše vlastní názor na umělecké literární dílo
- Používá zákl. prostředky při práci s mluveným slovem - rytmus, tempo, důraz, pauza atp.
- Obhájí si vybraný literární text

7. ročník

Žák:

- Sám si vybere vhodnou předlohu a jevištně, se zaujetím, ji interpretuje
- Obhájí si vybraný literární text

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- Vybere si poezii či prózu a osobitým způsobem ji interpretuje
- Aktivně diskutuje o své domácí četbě
- Samostatně uplatňuje práci se základními výrazovými prostředky

2. ročník

Žák:

- Vyhledá text a navrhne jeho netradiční interpretační zpracování
- Do své interpretace textu vědomě zapojuje výrazové prvky ozvláštňující interpretaci textu
- Zná a dokáže použít kompoziční rozvrhy: chronologii, retrospektivu

3. ročník

Žák:

- Přednese zvolený text z české klasiky Sám si vybere sonet od W. Shakespeara a interpretuje ho
- Diskutuje a kriticky zhodnotí přednes druhých. Sám přijímá kritiku
- Vnímá rytmizaci, metrum a rozezná různé druhy veršů (trochej, jamb, daktyl)

4. ročník

Žák:

- Sám si zvolí vhodný text a osobitým způsobem jej interpretuje s využitím vhodných vyjadřovacích prostředků
- Aktivně využívá a pracuje s prostředky pro interpretaci mluveného slova
- Zná tropy a figury

9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V souladu s platným zákonem a vyhláškou jsou na naší ZUŠ zařazováni do výuky také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří úspěšně složí talentovou zkoušku (podmínkou je posudek PPP a SCP a písemná žádost rodičů o zařazení do výuky).

Žáci jsou vyučováni v souladu s ŠVP, učební osnovy jsou přizpůsobeny individuálním potřebám žáka, případně je vypracován individuální vzdělávací plán, jehož tvorbu upravuje vyhláška č. 73/2005 Sb. a ten je pak zanesen v třídní knize žáka.

Naši učitelé vždy zohledňují druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění, úzce spolupracují s rodiči, zákonnými zástupci žáka nebo odbornými pracovišti (PPP, SCP, fyzioterapeuty apod.)

Učitelé vždy respektují individualitu a potřeby žáka, využívají didaktické a kompenzační pomůcky, které za přispění všech podpůrných opatření umožní žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu a jejich směřování ke klíčovým kompetencím.

Školní budova je opatřena bezbariérovým přístupem a výtahem do jednotlivých pater což nám umožňuje vzdělávat imobilní žáky.

10 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Na ZUŠ Gustava Mahlera v Humpolci mohou být vyučováni i žáci mimořádně nadaní. Zařazení žáka do výuky pro mimořádně nadané žáky navrhuje řediteli školy učitel hlavního předmětu na základě mimořádných studijních výsledků. V případě žádosti zákonného zástupce žáka o zařazení jeho dítěte do studia mimořádně nadaných žáků, je nutné stanovisko a souhlas vyučujícího hlavního předmětu a odborné posouzení pedagogicko – psychologické poradny.

O konečném zařazení žáka do uvedeného studia rozhoduje vždy jen ředitel školy. Vzdělávání mimořádně nadaných žáků se může uskutečňovat podle tzv. individuálního vzdělávacího plánu. Ten vychází z ŠVP a jeho obsah je vymezen v §13 odst .3 vyhlášky 73/2005 Sb.o vzdělávání žáků a studentů mimořádně nadaných. (Individuální studijní plán je svébytný dokument - není součástí ŠVP, ale je součástí dokumentace žáka.)

Individuální vzdělávací plán je přizpůsoben potřebám, schopnostem, dovednostem a znalostem žáka. Umožňuje tak v maximální míře reflektovat typ a míru žákova nadání.

Mimořádně nadaným žákům, kteří nejsou diagnostikováni pedagogicko – psychologickou poradnou, může být na základě doporučení učitele hlavního předmětu a schválení ředitele školy, poskytnuta navýšená hodinová dotace. Vzdělávací obsahy daného studijního zaměření jsou obohaceny a rozšířeny s ohledem na jeho individuální schopnosti a míru talentu. Toto je pak zaneseno v třídní knize žáka.

11 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.

11.1 Zásady a způsob hodnocení žáků.

Hodnocení žáků na ZUŠ upravuje § 3 Vyhlášky č. 71/2005 Sb. O základním uměleckém vzdělávání.

Cílem vzdělávání na ZUŠ není klasifikace, ale získání uměleckého vzdělání a rozvoj osobnosti člověka.

Při hodnocení a klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt, přihlíží k věku dítěte i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Hodnocení by mělo žákovi ukázat co se naučil a v čem má naopak nedostatky. Žáci školy jsou hodnoceni ústně i písemně systematicky, průběžně a v předem stanovených termínech. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě. Vyučující všech předmětů na začátku každého klasifikačního období prokazatelně seznámí žáky i jejich zákonné zástupce s pravidly a podmínkami klasifikace. V případě mimořádného zhoršení prospěchu je nutno informovat rodiče ihned.

Základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu – co se naučil, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dál. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by žáky především motivovat k lepším výsledkům. Účelem zkoušení není nacházet za každou cenu mezery ve vědomostech žáka. Je zde také důležitý vztah učitele s žáky, založený na vzájemné důvěře. Učitel přistupuje k hodnocení každého žáka individuálně bez srovnávání s ostatními.

Pro celkové hodnocení žáka jsou stanovena tato kritéria:

- žák dochází pravidelně na výuku v ZUŠ
- žák se na výuku připravuje pravidelně a kvalitně se snaží o sebezdokonalování
- žák dokáže výsledky přípravy prezentovat při výuce i při veřejných vystoupeních, přehlídkách a výstavách
- žák se zapojuje do kolektivu a aktivně spolupracuje s ostatními při společném prezentování nastudovaných skladeb a písní, tanečních choreografií a vytvořených výtvarných prací
- žák zvládne výstupy jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci jeho individuálních možností

Tato kritéria odpovídají klasifikačním stupňům na vysvědčení:

- 1 – žák plní zadané úkoly a vzdělávací obsah daného předmětu, ve výuce je aktivní, je schopný samostatné přípravy, projevuje zájem o zvolený předmět
- 2 – zadané úkoly a vzdělávací obsah plní žák s drobnějšími nedostatky
- 3 – žák plní zadané úkoly a vzdělávací obsah daného předmětu pouze částečně, jeho domácí příprava je průměrná
- 4 – žák neplní zadané úkoly a vzdělávací obsah daného předmětu, má zásadní nedostatky v domácí přípravě

Celkový prospěch stanovuje na vysvědčení třemi stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

prospěl(a)

neprospěl(a)

Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení vědomosti a dovednosti ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vyučovacích předmětů, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace, tvořivost žáka, utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

11.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení v ZUŠ Gustava Mahlera Humpolec probíhá v následujících oblastech:

- Průběh a výsledky vzdělávání – dosahování ročníkových výstupů vyučovacích předmětů ze strany žáků. Uplatňování výchovných a vzdělávacích strategií ze strany učitelů.
- Personální a materiální podmínky ke vzdělávání – analýza stavu podmínek pro podporu výuky.
- Informační a komunikační systém školy,
- Řízení školy, kvalita personální práce.

Výsledky vzdělávání žáků jsou hodnoceny na konci každého školního roku. Každý žák se se svým pedagogem podílí na hodnocení dosahování ročníkových výstupů.

Vedení školy realizuje na v průběhu každého školního roku hodnotící pohovory se zaměstnanci školy.

Vedení školy získává minimálně v tříletých cyklech zpětnou vazbu o fungování školy od žáků a jejich zákonných zástupců prostřednictvím dotazníků.

Koncepce rozvoje a řízení školy je formulována na období 6 let a vychází z provedení podrobné SWOT analýzy.

ZÁVĚREČNÉ MOTTO:

Rozvojem osobnosti žáka s kladným vztahem k uměleckým hodnotám, které mu škola nabízí, musí škola ovlivňovat žáka školy tak, aby dosahoval co nejlepších výsledků ve studiu a jeho talent byl příslibem pro zachování těchto hodnot generacím budoucím.